

Voorlopige agenda van de commissie Beheer en Verkeer van 12 oktober 2016

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Beheer en Verkeer

Datum: woensdag 12 oktober 2016
Aanvang: 16:30 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: D.J. van der Meide
Griffier: W.T. Meijer, 050 367 7726, wolbert.meijer@groningen.nl

Opening

Bijlage - Uitnodigingsbrief met toelichting op de agenda (pdf)

A Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A2. Vaststelling agenda

A3. Vaststelling verslag

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september (pdf)

A4. Afspraken en planning

A4a. Besluitenlijst

Bijlage - Besluitenlijst Beheer & Verkeer 14 september (pdf)

A4b. Lange termijn agenda

Bijlage - LTA B&V oktober 2016 (pdf)

A4c. Lijst initiatiefvoorstellen en moties

Bijlage - IM-lijst B&V oktober 2016 (pdf)

A5. Conformstukken

a. Erkennen van de waterbodempkwaliteitskaart
(raadsvoorstel 22 september 2016)

Raadsvoorstel - Erkennen van de waterbodempkwaliteitskaart (pdf)

A6. Ingekomen stukken

Bijlage - Lijst ingekomen collegebrieven B&V oktober 2016 (pdf)

A7. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

- B1.** Vervolgacties Routekaart Groningen Energieneutraal
(collegebrief 28 september 2016)
+
Energiebesparing bij particulieren
(collegebrief 22 september 2016)
Collegebrief - Vervolgacties routekaart Groningen energieneutraal (pdf)
Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren (pdf)
- B2.** Integrale parkeervisie
(collegebrief 22 september 2016)
Collegebrief - Integrale parkeervisie (pdf)
Bijlage - Uittreksel verslag B&V 16 maart 2016 - parkeervisie (pdf)
- B3.** Binnenstadslogistiek
(collegebrief 8 juni 2016)
NB zie toelichting in uitnodigingsbrief
Collegebrief - Binnenstadslogistiek (pdf)
Bijlage - Uittreksel BV stadslogistiek juni 2016 (pdf)

Sluiting

Bij de inhoudelijke agendapunten onder A en B kunnen burgers gebruik maken van het inspreekrecht. Men krijgt daarvoor maximaal drie minuten. De totale inspreek-tijd per vergadering is maximaal een kwartier. Insprekers dienen zich minimaal 24 uur voor de vergadering aan te melden bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

U kunt deze vergadering live volgen via www.gemeenteraad.groningen.nl

Bijlage - Uitnodigingsbrief met toelichting op de agenda

Onderwerp Uitnodiging commissievergadering 12 oktober a.s.

Leden raadscommissie B&V

Telefoon (050) 367 77 26	Bijlage(n)	Ons kenmerk
Datum 30 sept 2016	Uw brief van	Uw kenmerk

Geachte commissieleden,

Namens uw voorzitter, de heer Van der Meide, nodig ik u uit voor de vergadering van de raadscommissie Beheer en Verkeer op woensdag 12 oktober 2016 om 16.30 uur in de oude Raadzaal op het Stadhuis.

Afspraken en planning

Helaas is het college er niet in geslaagd om het voorstel over al dan niet Diftar aan te leveren voor de commissie van oktober, dus dat wordt november. Het lijkt erop dat november een heel drukke maand gaat worden (december trouwens ook) dus het kan zijn dat we nog een extra keer moeten vergaderen, of zaken over de jaarwisseling heen moeten tillen. Zie voor het overige de voorstellen in blauw op de LTA.

Conform- en ingekomen stukken

Het raadsvoorstel Erkennen van de waterbodemkwaliteitskaart is een vervolg op de ontwerpnota die de raad in juni heeft vastgesteld en ter inzage heeft gelegd. Er zijn geen zienswijzen naar voren gebracht, dus e.e.a. kan nu ongewijzigd worden vastgesteld. De collegebrief over de moties uit het voorjaarsdebat hebben wij verwerkt in de LTA en de IM-lijst.

Routekaart Energieneutraal + Energiebesparing particulieren

In september hebt u de routekaart met onderliggende rapporten al uitgebreid besproken. IN de collegebrief die nu voorligt geeft het college, mede n.a.v. deze bespreking, aan hoe men verder wil met de route naar een energieneutrale stad en welke concrete vervolgstappen men daartoe wil nemen. Wij koppelen hieraan vast de collegebrief over energiebesparing bij particulieren. Energiebesparing is immers één van de sporen van het energiebeleid van de gemeente Groningen. Op dit terrein heeft de raad in het recente verleden een aantal moties aangenomen. Op die moties gaat het college nu in, en daarnaast komt de toekomst van het energieloket *Groningen woont SLIM* uitgebreid aan de orde.

Bijlage - Uitnodigingsbrief met toelichting op de agenda

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp

Parkeervisie

Eind 2014 (bij de begroting 2015) nam de raad een motie aan 'Herijking visie op parkeren', waarin gevraagd werd om "een herijkte totaalvisie op (betaald) parkeren, waaruit blijkt hoe door het differentiëren van de parkeertarieven de diverse beleidsdoelstellingen (bereikbaarheid, duurzame mobiliteit, leefbaarheid door minder straatparkeren, bezettingsgraad parkeergarages en het hebben van een financieel verantwoord functionerend parkeerbedrijf) beter kunnen worden bereikt."

Februari jl. kwam het college met de brief 'Op weg naar een nieuwe visie op parkeren', besproken in uw commissie op 16 maart jl. (verslag bijgevoegd).

De brief die nu voorligt gaat in op de verdere uitwerking, op weg naar het vaststellen van een nieuwe visie, gepland voor het najaar 2017. Het is dus vooral een procesbrief, maar u kunt zich nu wel uitspreken over de plannen die het college heeft voor dit proces, en desgewenst uw eigen ideeën (bijv. wat betreft betrokkenheid van uw raad) daaraan toevoegen.

Stadsdistributie

Bij de stukken over de Binnenstadsvisie in juni jl. lag ook een brief over stadsdistributie voor. Het lukte toen niet daar veel aandacht aan te geven. Besloten is toen om daar na de zomer op terug te komen. De wethouder gaf toen aan dat e.e.a. de inspraak in zou gaan en vervolgens direct na de zomer via concrete voorstellen terug zou komen bij de raad. Op verzoek zou hij dan ook ingaan op de voors en tegens van zakpalen als alternatief voor handhaving en camera's. Dit stuk lijkt er nu echter (voorlopig) niet te komen. Uw voorzitter wil echter wel aan de wens van de commissie tegemoet komen om het onderwerp nog een keer apart te agenderen, dan maar aan de hand van het stuk van juni. Uit de opmerkingen die destijds zijn gemaakt kan worden opgemaakt dat het dan vooral zal gaan over de verruiming van de venstertijden, de aanwezigheid van bestelbusjes in het centrum, de problemen met handhaving, het al dan niet gebruik van camera's en de zakpaaltjes als mogelijk alternatief. Nu het college niet met een nieuw stuk komt, daagt de voorzitter de fracties uit om ter voorbereiding op de bespreking te komen met uitgewerkte bespreekpunten.

Wellicht interessant is het verslag van de bijeenkomst in februari jl. in The Big Building over de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek: <http://greendealzes.connekt.nl/eerste-roadshow-green-deal-zes-stadsdistributie-groningen/>

Met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Wolbert Meijer
Raadsadviseur

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER

Datum: 14 september 2016
Plaats: Nieuwe raadzaal
Tijd: 20.00 - 22.30 uur

Aanwezig: dhr. D.J. van der Meide (voorzitter), dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. T. Rustebiel (D66), dhr. W.H. Koks (SP), dhr. B. de Greef (SP), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. D.S. Ruddijs (PvdA), mw. P. Brouwer (GroenLinks), dhr. M. van der Glas (GroenLinks), dhr. A. Sijbolts (Stads partij), mw. S.A. Koebrugge (VVD), dhr. M.D. Blom (VVD), dhr. H.P. Ubbens (CDA), mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), dhr. R.J. Lammers (Student en Stad), mw. L.H. Venema (PvdD), dhr. B. Dijkhuizen (100% Groningen)

De wethouders: dhr. P.S. de Rook, dhr. M.T. Gijsbertsen, dhr. T. Schroor, dhr. J.M. van Keulen

Namens de griffie: dhr. W.T. Meijer (commissiegriffier)

Verslag: dhr. Z. Jeuring

Insprekers: dhr. Willems (Winkeliersvereniging Van Lenneplan) bij agendapunt B1; dhr. Reckers (WerkPro) bij agendapunt B2.

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter

- Opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
- Bezoek Waterbedrijf 27 september 2016: het bezoek gaat door, fracties kunnen zich nog aanmelden.
- Excursie windenergie 29 september 2016: de excursie gaat door, aanmelden voor 23 september.

Wethouder Van Keulen:

- Brugbediening in verband met het warme weer: er zijn maatregelen genomen.
- Andere opzet Herfstkriebels: buurten kunnen een bladinzameldag organiseren. De gemeente stelt een container beschikbaar.
- De wijk Drielanden, gescheiden afvoersysteem voor zwart en grijs water: de ervaringen zijn in een boekje gebundeld.

Wethouder Gijsbertsen:

- De enquête windenergie wordt vanaf morgen aan het stadspanel voorgelegd. Een ieder kan zich aanmelden via stadjersonline.nl.
- SDE-subsidie voor zonnepanelen bij ondernemers: Groningen had veel deelnemers. Het college zal ermee doorgaan.

Wethouder De Rook:

- De begroting van het OV-bureau is vastgesteld. De inbreng van de raad is verwerkt.
- Fietspad Helperzoom en Saaksumborg: op basis van inbreng van bewoners is voorlopig gekozen voor een variant buitenom. Het onderwerp komt terug.
- Fietspad Selwerd, Noordelijke Ringweg en langs het spoor: het proces met de bewoners is in volle gang. Uiteindelijk beslist de raad.

A2. Vaststelling verslagen 22 en 29 juni 2016

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

A3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A4. Afspraken en planning

a. Besluitenlijsten 22 en 29 juni 2016

b. Langetermijnagenda

c. Lijst initiatiefvoorstellen en moties

Dhr. Koks (SP):

Verslag vergadering raadscommissie Beheer en Verkeer 14 september 2016

1

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

- Wanneer ontvangt de raad informatie over het Oosterhamriktracé?

Wethouder De Rook:

- De gemeente is volop in overleg met de bewoners. De raad ontvangt informatie zodra er nieuws is.

Dhr. Koks (SP):

- Parkeerplannen Korrewegwijk, Oosterparkwijk en De Hoogte: hoe verhoudt dit zich tot het parkeerplan voor de Professorenbuurt?

Wethouder De Rook:

- Antwoordt dat deze vier plannen samenhangen.

Wethouder Van Keulen:

- Diftar: de behandeling lukt mogelijk niet in de commissie van oktober.
- De geluidkaart: in juni 2017 worden de geluidkaart en het verslag vastgesteld. Op dat moment wordt de raad geïnformeerd.
- Definitief ontwerp Bussen over West: dit wordt in oktober toegestuurd.

Wethouder De Rook:

- De notitie fietsonderdelen komt in oktober in de commissie.
- Evaluatie Boerhaverotonde komt in februari 2017 in de commissie in plaats van in december.
- OTB extra spoorlijn Groningen-Leeuwarden: dit komt in december in de commissie.
- Afsluiting Herebrug: dit komt in het eerste kwartaal 2017 in de commissie.

A5. Conformstukken

a. Voortgang herhuisvesting Stadsbeheer

(raadsvoorstel 7 juli 2016)

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 28 september 2016.

b. Ontwerpbegroting 2017, Voorjaarsnota 2016 en Concept-Verbeterplan Omgevingsdienst Groningen - wensen en bedenkingen

(ingekomen brief 5 augustus [nr. 29], collegebrief 8 september 2016)

Geen wensen en bedenkingen vanuit de raad

A6. Ingekomen stukken

Er zijn geen opmerkingen.

A7. Rondvraag

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Overlast Paradigm Festival: kan het college uitleg geven over de overlast die bezoekers in de Oosterpoort ondervonden?

Wethouder Van Keulen:

- Zegt dat het klopt dat er een grote mate van geluidsoverlast was. De gemeente heeft de dag erna de organisatie gevraagd het geluid te beperken waardoor de overlast minder werd. Uit de evaluatie zal blijken wat de oorzaak was.
- Paradigm wordt betrokken bij het locatieprofiel Suikerunie-terrein. Het punt komt terug.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Schillenboer: kan Groningen een soortgelijk initiatief als in Rotterdam ondersteunen?

Wethouder Van Keulen:

- De gemeente bekijkt in gebieden met hoogbouw of bewoners ervoor voelen aan pilots gescheiden gft-inzameling mee te doen. Een deel van de ingezamelde gft zal worden gebruikt door een ondernemer met een experimentele vergister.
- Het college staat niet afwijzend tegenover de schillenboer. De situatie in Rotterdam is anders.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Klachten over evenementen: de informatie vanuit organisaties klopt vaak niet. Kan het college ernaar kijken? En: klachten bij de politie worden niet altijd doorgeleid.

Wethouder Van Keulen:

- Gaat hierover met dhr. Sijbolts in gesprek.

Dhr. Rustebiel (D66):

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

- Werkzaamheden Crematoriumlaan: tijdens de opening van het Academisch jaar ontstond veel chaos. Kent het college de situatie en is dit in het vervolg te voorkomen?

Wethouder De Rook:

- Vraagt dhr. Rustebiel nadere informatie over de werken toe te sturen, en komt er dan op terug

B1. Aanpak Van Lenneplan

(raadsvoorstel 1 september 2016)

Inspreker dhr. Willems (Winkeliersvereniging Van Lenneplan) is tevreden over het proces van het afgelopen halfjaar en de bereikte resultaten. Het voorstel ziet er goed uit. Spreker schetst het proces waarbij bewoners en ondernemers waren betrokken en spreekt zijn waardering uit over het werk van de gemeente. De vraag op dit moment is wanneer de uitvoering begint.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Zegt dat de betrokkenen blij zijn met het resultaat en geeft complimenten voor de aanpak.
- Kan aandacht besteed worden aan de snoei van de bomen bij de apotheker?

Dhr. Koks (SP):

- Is tevreden over het proces en met het resultaat.
- De fractie maakt een voorbehoud bij het deel van de dekking uit isv-middelen. Kan de bespreking erover worden uitgesteld tot de begrotingsbehandeling?

Dhr. Blom (VVD):

- Is blij met het verloop van het proces en de participatie.
- De roeken: bestaat al duidelijkheid? Zal worden ingegrepen?
- Laden en lossen voor Lidl: dit gebeurt aan de Bilderdijklaan. Is het bedrijf verantwoordelijk voor eventuele problemen?
- Wanneer wordt het plan uitgevoerd en wanneer is het gerealiseerd?

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is blij dat alle betrokkenen tevreden zijn met het voorstel.
- Het groen en het parkeren is goed geregeld. De bewoners hebben flinke inbreng gehad.

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Is blij met het plan en met het met rust laten van de roeken en de bomen.
- Wordt voorzien in fietsenstallingen en groen op straat?

Dhr. Rustebiel (D66):

- Is tevreden over het plan en prijst de opzet met wijkwethouders.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Is het eens met de woordvoering van de Stadspartij.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Is blij met het plan.
- Vraagt hoe het college de partijen op één lijn heeft gekregen.
- Een bijkomend voordeel is het handhaven van de stempelstructuur.

Mw. Venema (PvdD):

- Is het eens met de woordvoering van GroenLinks.
- De roeken: wat heeft het overleg met de stadsecoloog opgeleverd?

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Sluit zich aan bij de woordvoering van de Stadspartij.

Wethouder Schroor:

- Geeft complimenten aan het gebiedsteam, de bewoners, de bedrijven, de vrijwilligers, Terra en de wijkcorporatie. De inbreng van Terra was erg belangrijk.
- Bomen bij de flat: samen met Terra en de landschapsarchitect wordt bekeken hoe beter kan worden gesnoeid.
- ISV-middelen: een afweging bij de begrotingsbehandeling betekent uitstel van de uitvoering tot na de winter. De wethouder wil graag eind van het jaar beginnen zodat het begin 2017 klaar is.
- Het roekenprobleem: er mag niets aan worden gedaan.
- Laden en lossen Lidl: dit gebeurt al acht jaar aan de zijkant. Er komt een nieuwe invoegstrook zodat het dubbel parkeren wordt voorkomen.
- Fietsenstallingen komen bij AH.
- Het plein wordt erg mooi.

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

- Het karakter van de stempelwijk blijft bewaard.

De voorzitter:

- Constateert dat het voorstel als conformstuk naar de raad gaat, tenzij de SP-fractie tijdig laat weten een inbreng in de raad te willen leveren.

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 28 september 2016.

B2. Uitgangspunten / wensen en bedelingen aanbesteding fietsbeheer

(collegebrief 1 september 2016)

Inspreker dhr. Reckers (WerkPro) gaat in op de openbare aanbesteding voor het beheer van fietsenstallingen. Het is goed dat in het huidige voorstel social return de nodige aandacht krijgt. Spreker legt uit hoe WerkPro zorgdraagt voor de bemensing van fietsenstallingen. Spreker maakt zich zorgen over de verkaveling van de stallingen in drie sectoren. Het is veel beter dat het geheel wordt beheerd. Een ander punt is de kwaliteit: die staat onder druk door de bezuiniging van 170.000 euro.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- WerkPro verricht al 35 jaar goed werk. Het gaat om werk voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.
- De fractie plaatst vraagtekens bij de redenering van het college over de noodzaak van aanbesteding. WerkPro valt onder de in de wet genoemde uitzondering. De fractie vraagt op korte termijn een onderbouwing van de noodzaak voor de aanbesteding. Is het college bereid het besluit te heroverwegen als blijkt dat er geen noodzaak tot aanbesteding is?
- Gastheerschap bij fietsenstallingen in de binnenstad: wat heeft het college voor ogen?
- Kan er uitleg komen over de door WerkPro genoemde bezuiniging van 170.000 euro?
- Waarom is de aanbesteding opgeknipt in drie kavels?

Dhr. Koks (SP):

- Geeft aan hoe het fietsbeheer voor werk zorgt voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. WerkPro doet dit uitstekend. Over de kwaliteit bestaan geen klachten.
- De aanbesteding: de fractie sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA en verwijst naar richtlijn 2014/24/EU.
- Het verdelen in drie kavels leidt tot een onwerkbaar geheel. Het aanbesteden van het geheel biedt vele voordelen, denk aan het uitwisselen van personeel. Ook gastheerschap kan dan beter worden opgezet.
- De fractie mist een visie op het fietsparkeren op langere termijn.
- Overgang van personeel moet gelden voor iedereen die bij WerkPro aan de slag is bij het fietsbeheer. Steunt het college dit?
- Spreker is het eens met de vraag van de PvdA over de bezuiniging.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Kan zich vinden in de brief en het voorstel tot aanbesteding.
- Door de verdeling in drie kavels kunnen ook kleinere bedrijven meedoen.
- Weesfietsen en fietswrakken: kunnen die in de aanbesteding worden meegenomen?

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Zegt dat de social return zwaar moet tellen. Kan bij de aanbesteding rekening worden gehouden met de mensen waar het om gaat?
- Wat is de noodzaak van de kavelverdeling?

Dhr. Ubbens (CDA):

- Kan zich grotendeels vinden in de brief.
- Wil de optie van een verdeling in drie kavels openhouden.

Dhr. Sijbolts (Stads partij):

- Sluit zich aan bij de woordvoeringen van de PvdA en de SP. De mensen van WerkPro zijn erg belangrijk.
- Ziet niet de voordelen van een verdeling in drie kavels.
- Het inzetten van mensen bij evenementen wordt niet meegenomen. Klopt het dat dit leidt tot hogere kosten?
- Hoe gaat het met de spitsrekken bij evenementen?

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Onderschrijft de opvatting van het college dat social return belangrijker is dan de financiële consequenties.

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

- Sluit zich aan bij de vragen van dhr. Loopstra over de juridische onderbouwing van de noodzaak van de aanbesteding.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Kwaliteit en gastheerschap moeten beter, zegt het college. Kan dat bij de voorgenomen bezuiniging?
- Wordt vastgehouden aan het verdelen van de drie kavels over twee partijen?

Dhr. Luhoff (D66):

- Kan zich goed vinden in de aanpak. De social return is goed verankerd.
- De juridische noodzaak voor een aanbesteding is onderzocht. Daarnaast is het in ieder geval goed om te bekijken of de kwaliteit beter kan. Dat gebeurt met deze aanbesteding.
- Opknippen van kavels: spreker wijst op de voordelen als ook andere vormen van dienstverlening meedoen.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA.
- Hoe valt de aandacht voor social return te rijmen met de bezuiniging?
- Hoe ziet het college de samenwerking tussen de kavels?

Mw. Venema (PvdD):

- Vindt social return erg belangrijk.
- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA over de verdeling van de kavels.
- Is het eens met de SP dat alle personeelsleden overgenomen moeten worden.

Wethouder De Rook:

- Zegt dat in de Fietsnota staat dat het college de kwaliteit van het stallen van fietsen wil verbeteren.
- In fietsstallingen is aanvullende dienstverlening mogelijk. Via de aanbesteding kan dit naar voren komen.
- De noodzaak van de aanbesteding: het interne juridische onderzoek is getoetst door de stadsadvocaat. De EU-regels maken aanbesteding noodzakelijk. Ook uit de door dhr. Koks genoemde richtlijn blijkt dit. Het plafondbedrag wordt overschreden.
- Het college zet binnen de aanbesteding maximaal in op het bieden van werk aan mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.
- De financiële kaders: in 2011 is besloten de maatschappelijke arbeid af te bouwen. De bijdrage aan WerkPro zou daarmee teruglopen naar 680.000 euro. Het college vulde dit de afgelopen jaren met 170.000 euro aan tot het oude bedrag. In de kavel zit 700.000 euro. Hier komen de inkomsten van de verkoop van fietsen ter hoogte van 170.000 euro nog bovenop. Met dit voorstel wordt dus niet bezuinigd.
- De wethouder verwacht dat de financiële kaders met de eisen ten aanzien van social return en kwaliteit voldoende zijn. Als de aanbesteding niet lukt, komt het onderwerp opnieuw in de raad.
- De onderverdeling in drie kavels: naast WerkPro zijn er andere bedrijven die mee kunnen doen in de aanbesteding. Als de drie kavels als een geheel worden aangeboden, zou alleen WerkPro de aanbesteding kunnen winnen.
- De kavel in de binnenstad: vanwege de omvang is gastheerschap hier goed te ontwikkelen.
- Het opnemen van weef fietsen: de wethouder wil apart bekijken of externe creativiteit kan worden benut.
- Spitsrekken op zaterdag zijn niet meer nodig. Dit is al bestaande praktijk.
- Het is mogelijk een nieuwe stalling in het bestaande contract op te nemen.
- Bij de mensen die worden overgenomen gaat het om de mensen van WerkPro die op de loonlijst staan en om de mensen die bij Iederz zijn gedetacheerd. Via de regeling voor social return in het inkoopbeleid zijn de andere doelgroepen geborgd.
- De wethouder geeft uitleg over zijn uitspraken op 31 augustus. Hij heeft niet beweerd dat de dienstverlening van WerkPro en van de mensen van WerkPro ondermaats is.

De voorzitter:

- Stelt vast dat in ieder geval de SP en mogelijk de PvdA het voorstel als bespreekstuk wensen te agenderen. De SP zal voor woensdag 21 september 2016 bespreekpunten aanleveren.

Het voorstel gaat als bespreekstuk naar de raad van 28 september 2016.

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

B3. Uitvoering van werkzaamheden aan de Diepenring

(collegebrief 31 augustus 2016)

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Is blij met de start van de werkzaamheden en ziet uit naar de vervolgstappen.
- De fractie is benieuwd hoe het college dit meeneemt bij de parkeernota.

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Vindt het hoog tijd dat er iets gaat gebeuren.
- Het is jammer dat nu geen maatregelen worden genomen om 'het blik' van de kades te krijgen.
- Het deel Damsterdiep-Poelebrug: waarom is er niet voor gekozen om de kade te verbreden? Dit zou een enorme kwaliteitsimpuls betekenen.
- Op het stuk Bloemstraat-Ebbingeburg gebeurt niets. Het is jammer dat geen keuzes zijn gemaakt om fietsers meer bescherming te bieden via een fietsstrook.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Zegt dat het CDA ooit tegen de visie Diepenring stemde vanwege te weinig aandacht voor de doorstroming en het parkeren van auto's.
- De fractie voorziet grote problemen met de doorstroming omdat fietsers en bussen worden toegelaten en voorsorteevakken verdwijnen.
- Waarom is gekozen voor een gedeeltelijke aanpak en niet voor een integrale aanpak?
- De participatie was gericht op dit deel van het plan. Het was beter met de uitvoering te wachten tot bijvoorbeeld de ontwerpateliers en participatietrajecten gestart zijn voor de uitvoeringsplannen van de Binnenstadsvisie-Oost.

Dhr. Koks (SP):

- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA en het CDA.
- Tijdelijk parkeren op de trottoirs bij het laden en lossen: hoe wordt ervoor gezorgd dat men zich aan de regels houdt?

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit zich aan bij de al gestelde vragen.
- De fractie is niet voor het laten rijden van de bus over de diepenring omdat bus en auto in de toekomst over één rijbaan moeten rijden. Ook gaan de bruggen nogal eens open. Het draagt niet bij aan hoogwaardig openbaar vervoer.
- De inloopavond voor inwoners: wordt iets met de inbreng gedaan?
- De relatie met de visie op parkeren: in 2005 is besloten het straatparkeren aan de diepenring voor een groot deel op te heffen vanwege de realisatie van de parkeergarage Damsterdiep. Wordt daar nog rekening mee gehouden?

Dhr. Rustebiel (D66):

- Is blij dat begonnen wordt met de werkzaamheden aan de diepenring. Het volledige potentieel wordt echter nog niet benut. Dit zal bij de parkeernota aan de orde komen.
- Tijdelijk parkeren op de stoep: hoe lang duurt dit?

Dhr. Blom (VVD):

- Plaatst vraagtekens bij het laden en lossen op de stoep en bij het parkeren op de stoep. Wie mag er parkeren op de stoep en hoe wordt dit geregeld?
- Parkeerplaatsen: er verdwijnen tien parkeerplaatsen op een totaal van vierhonderd. Als het hier bij blijft, vindt de fractie dat acceptabel.
- Extra laad- en losplekken op de kopse kant van onder andere de Poelestraat: kunnen taxistandplaatsen worden meegenomen?

Mw. Venema (PvdD):

- Vindt de plannen goed.
- Laden en lossen op de stoep: wat wordt gedaan voor de voetgangers?

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Vindt het een goed plan. Waarom wordt niet alles in één plan behandeld? De fractie is bezorgd dat meer wandelen, meer groen en minder parkeerplaatsen niet vanzelfsprekend gegarandeerd zijn in de toekomst.
- De bus komt erbij: kan het college uitleggen hoe is aangetoond dat dit goed gaat?
- Het groen is onderbelicht. Kan dit meer aandacht krijgen?
- De fractie is blij dat de motie over fietsen op asfalt is uitgevoerd.

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Is blij dat de werkzaamheden starten.
- Fietsparkeren rond de Poelestraat is een probleem. Wat wordt hieraan gedaan?

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Mist een duidelijke visie op de diepenring. Waar wil het college met de diepenring naar toe? Spreker sluit zich aan bij de vragen van mw. Jongman en dhr. Ubbens.

Wethouder De Rook:

- Zegt dat dit voorstel niet de nieuwe visie op de diepenring is.
- De opgesomde maatregelen worden nu uitgevoerd vanwege de start van de werkzaamheden aan het riool. Over andere maatregelen moet nog besluitvorming plaatsvinden.
- Het parkeren is vanwege het bovenstaande niet meegenomen. Overleg met betrokkenen zou te veel tijd vergen.
- Zoals in de visie diepenring staat, is gekozen voor één rijbaan en een apart fietspad. De aantrekkelijkheid van de diepenring en de veiligheid voor fietsers worden vergroot.
- De nog vast te stellen Watervisie en Parkeervisie zullen kaders bieden voor een visie op de toekomstige diepenring.
- Situatie Turfsingel en Poelebrug: dit komt terug bij de busroutes over de oost. De vraag van dhr. Ruddijs over het opheffen van een rijbaan: als de geluidbelasting op de huizen hoger wordt, moet een andere procedure worden gevolgd en die kost tijd. Dat wil het college niet.
- De doorstroming: simulaties tonen aan dat het verkeer goed kan doorrijden.
- Laden en lossen op de stoep gebeurt alleen op plaatsen waar de stoep dat toelaat. Voetgangers zullen niet worden gehinderd.
- Tijdelijk parkeren: op enkele plekken kunnen vergunninghouders 's avonds parkeren.
- Het groen: uitgegaan is van de door de raad vastgestelde plannen.
- De bomen zitten erin, daar wordt niets veranderd.
- De taxi's: de wethouder stelt voor dit te bespreken bij het onderwerp bussen over de oost.

B4. Routekaart Groningen Energieneutraal en energiemonitor

(collegebrief 15 juni 2016)

De voorzitter:

- Zegt dat de bespreking input oplevert voor de collegebrief die in oktober verschijnt.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Zegt dat blijkt dat de doelstelling Groningen energieneutraal in 2035 erg ambitieus is.
- De tien aanbevelingen en de intentieverklaring van bedrijven: hoe wordt geborgd dat dit wordt gerealiseerd?
- Het is positief dat samenwerking is gezocht met de regio. De gemeente moet wel de doelstelling voor duurzame energie binnen de gemeentegrenzen realiseren.
- Het is goed dat de ruimtelijke inpassing een belangrijke rol gaat spelen bij Next City.
- De blijvende aandacht voor energiebesparing is terecht. Extra aandacht is nodig voor energiebesparing bij bedrijven. Is het college bereid daar 'worst en stok' te hanteren?
- Kunnen reststromen worden ingezet in plaats van biomassa te importeren?

Mw. Venema (PvdD):

- Wordt Groningen energieneutraal in 2035 als de aanbevelingen worden overgenomen?
- Personen- en goederenvervoer: wat doet het college met de aanbeveling om al het openbaar vervoer elektrisch te maken?
- Voedsel: de aanbeveling gaat over de transitie van een dierlijk naar een plantaardig voedselpatroon. Spreker geeft uitleg. De mensen worden gezonder en de CO2-uitstoot gaat omlaag. Is de wethouder bereid de aanbeveling invulling te geven?

Dhr. De Greef (SP):

- Vindt het belangrijk dat de energiemonitor online staat.
- De aanbevelingen hebben helaas geen betrekking op de industrie. Spreker sluit zich aan bij de opmerking van dhr. Van der Glas. Bedrijven moeten snel concrete stappen nemen.
- Maakt de stad plannen om de overstap naar duurzame energie betaalbaar te maken?
- Naast reguliere maatregelen is een aanpassing van het economisch systeem noodzakelijk. De overheid kan op vele gebieden het heft in eigen handen nemen. Spreker verwijst naar de uitspraak van de rechter over de zaak die Urgenda heeft aangespannen.

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

Dhr. Ubbens (CDA):

- Zegt dat ook gewone burgers en kleine bedrijven de nodige maatregelen moeten treffen. Draagvlak is cruciaal.
- Is blij met de komst van de energiemonitor.
- Een zorgpunt is de relatie met de regionale, landelijke en internationale omgeving in verband met de concurrentie tussen bedrijven.
- De experimenteeruimte voor energiebelasting: mensen die zijn aangewezen op gas kunnen in de problemen komen.
- Experimenten met deelauto's en zelfrijdende auto's: wat dragen gemeentelijke experimenten bij?
- De gemeente moet goed nadenken over het kiezen van projecten die er toe doen.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Het grote aandeel biomassa: er is meer land nodig dan de regio kan bieden. Hoe zit dat?
- De mentale transitie is cruciaal.
- Welke rol heeft de gemeente bij de informatievoorziening?
- Energietransitie: hoe wordt dit onderwerp in het economisch beleid ingepast?

Dhr. Luhoff (D66):

- Kan zich in de meeste aanbevelingen vinden en is erg blij met aanbeveling 3.
- Aanbeveling 10 is erg gedurfd en de fractie moet nog overtuigd worden van het nut ervan.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Er is nog veel discussie mogelijk over de aanbevelingen. De maatregelen hebben betrekking op verschillende niveaus. De toon is soms te dwingend. De fractie is meer voor verleiden. De milieuzone is niet zomaar gerealiseerd.
- Aanbeveling 10: de fractie ziet graag een andere formulering.

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Onderschrijft de ambities en de aanbevelingen.
- De praktijk is weerbarstiger dan nu wordt gedacht. Er moet in een groter verband worden gedacht. De stad moet wel het goede voorbeeld geven en zich maximaal inzetten.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Is blij dat voor samenwerking met de regionale bedrijven en kennisinstellingen is gekozen.
- De rol van bedrijven en bedrijfsverenigingen kan beter. Dit kan in het kader van de intentieverklaring.
- De fractie plaatst vraagtekens bij verschillende voorgestelde maatregelen.
- De fractie hoopt dat het Groningse bedrijfsleven meer wordt betrokken.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit zich grotendeels aan bij de woordvoering van GroenLinks en de vragen van het CDA over de energiebelasting.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Sluit zich grotendeels aan bij de woordvoering van het CDA.
- Vindt het goed dat grote organisaties deelnemen. Het is echter wel belangrijk erop toe te zien dat zij concrete stappen zetten.
- De experimenteeruimte voor energiebelasting: wat houdt het gelijktrekken van de energiebelasting voor gas en elektriciteit in? Kan het college ervoor zorgen dat de minima er niet op achteruit gaan?

Wethouder Gijsbertsen:

- Zegt dat de volgende discussie in oktober plaatsvindt. Ook dan zal vooral het proces voorop staan. De wethouder schetst waar de gemeente staat.
- De routekaart is een stap vooruit.
- Er zijn veel partners waaronder de 22 partijen die de intentieverklaring hebben ondertekend. Grote kansrijke investeringen kunnen leidend zijn voor wat wordt gedaan. Daar worden geschikte partners bij gezocht zodat een versnelling kan worden bereikt.
- Commerciële en andere partijen kunnen zich aansluiten bij de routekaart. De routekaart kan als katalysator werken.
- Meer zonne-energie kan resulteren in minder inzet van biomassa.
- De wet Milieubeheer: naast provincie en Rijk wil de gemeente investeringen die zich binnen vijf jaar terugverdienen, verplicht stellen zoals de wet voorschrijft.

Bijlage - Verslag commissie Beheer & Verkeer 14 september

- De raad ontvangt een brief over de rol van het Energieloket bij particuliere woningen.
- De biomassa: het is niet gewenst biomassa te importeren. Als het bedrijfsleven meer aan energiebesparing doet, daalt de noodzaak om biomassa in te zetten.
- Het borgen van resultaten: binnen een bepaalde sector wordt bijgehouden wat iedereen doet en presteert. Bedoeling is dat partners elkaar advies gaan geven.
- Voedsel: de raad ontvangt binnenkort een collegebrief. De gemeente is er al mee bezig.
- Experimenteeruimte energiebelasting: de ruimte hiervoor is beperkt.
- Communicatie: een mentaliteitsomslag is nodig. De particuliere sector is slechts een deel van de oplossing.
- De discussie in de commissie van oktober zal vooral over de volgende processtappen gaan. De gemeente gaat met partijen in gesprek.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.30 uur.

Bijlage - Besluitenlijst Beheer & Verkeer 14 september

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER

Datum: 14 september 2016
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.30 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD

- Raadsvoorstel Voortgang herhuisvesting Stadsbeheer
 - Conform naar raad 28 september 2016
- Raadsvoorstel Aanpak Van Lenneplaan
 - Vooralsnog conform naar raad 28 september 2016
 - SP overweegt 1-minuutinterventie over dekking
- Collegebrief Uitgangspunten / wensen en bedenkingen aanbesteding fietsbeheer
 - Vooralsnog als discussiestuk naar raad 28 september 2016
 - M.n. noodzaak aanbesteding en opknippen in kavels
 - SP en PvdA komen uiterlijk woensdag a.s. met bespreekpunten

2. TOEZEGGINGEN

- Wethouder Van Keulen
 - Evaluatie geluidsoverlast Paradigm wordt meegenomen bij locatieprofiel Suikerunie
- Wethouder De Rook
 - Komt terug op vraag D66: bij opening academisch jaar lag Crematoriumlaan er goeddeels uit, daardoor liep het op de slimme route vast > klachten bekend? volgende keer meer afstemming?

3. LTA, MOTIES/TOEZEGGINGEN, INGEKOMEN STUKKEN

- Besluitenlijsten:
 - Geen opmerkingen
- LTA/IM:
 - LTA 2016-144 college komt als er daadwerkelijk iets te melden is z.s.m. met stand van zaken brief Oosterhamriktracé
 - LTA 2016-115 adviezen m.b.t. OV-dienstregeling ontvangen (bijlage bij collegebrief 8/7)
 - LTA 2016-110 procedurenotitie fietsonderdelen kan op oktober
 - LTA 2016-116 DO Bussen over West > toezending in oktober
 - LTA 2015-336 en 2016-6 samenvoegen
 - LTA 2016-1 Diftar wordt week te laat aangeleverd, bezien of agendering toch in oktober kan, anders november
 - LTA 2015-228 geluidkaarten/luchtkwaliteit > afvoeren, is collegezaak, vaststelling in juni 2017, dan informeren raad (LTA 2015-230)
 - LTA 2014-134 OTB ESG/L / P'tunnel wordt december
 - LTA 2016-88 Evaluatie Boerhaverotonde > wordt februari (bespreeknotitie)
 - LTA 2014-128 Herebrug wordt 1^e kwartaal 2017
 - Akkoord met wijzigingsvoorstellen in blauw
- Ingekomen stukken
 - Geen agenderingen

4. VERSLAGEN

- Verslagen 22 en 29 juni 2016 conform vastgesteld

5. AFSPRAKEN

- Geen zienswijze t.a.v. ontwerpbegroting Omgevingsdienst Groningen
- 27 september – werkbezoek Waterbedrijf (aanmelden t/m 16/9)
- 29 september – excursie Windenergie (aanmelden t/m 23/9)

Bijlage - LTA B&V oktober 2016

Lange Termijn Agenda per 30-9-16

maand / kwartaal	dag	nummer	oerwerp	document	portefeuille	opmerkingen
PM		2016-62	B&V	Stand van zaken fietspad Midscheeps	de Rook	de Rook wijziging B&V 14-9-'16
PM		2016-144	B&V	Oosterhamktracé: * komt terug op vraag hoe tegemoet gekomen gaat worden aan woonbootbewoners t.a.v. tuintjes * afspraken met bewoners over vervolgproces zullen met raad worden gedeeld * neemt idee 'knip' mee bij vervolg als aanvullende maatregel, zal voor- en nadelen voorleggen aan de raad.	de Rook	toezegging raad 29-6-2016 / B&V 14/9/16: als er iets te melden valt, komt college zsm met stand van zaken brief
PM		2016-145	B&V	Binnenstad West * neemt evt. belangwekkende uitkomsten van onderzoek Royal Haskoning DHV (op verzoek van Q-park) t.a.v. parkeergarage Westerven mee bij verdere uitwerking Gaat in gesprek met GCC over kabelbaan en koppelt terug naar commissie	v. Keulen	toezegging B&V 29-6-2016
PM		2016-114	B&V	Adviezen externen mb.t. OV-dienstregeling worden voortaan mee- of nagesturd bij stukken aan commissie	de Rook	toezegging B&V mei 2016
PM		2016-115	B&V	Informatie over inrichtingsplannen Maaslaan, Vondellaan en Zuiderplantsoen (incl. resultaat consultatie wijken)	de Rook	toezegging B&V mei 2016
PM		2015-220	B&V	Kapvergunningbeleid	de Rook	wijziging LTA-overleg febr. '16, is afhankelijk van aanmer.
PM		2015-227	B&V	GroenLinks en Partij voor de Dieren komen met discussienotitie groencompensatie	v. Keulen	wijziging LTA-overleg febr. '16
PM		2014-289	B&V	Door scholen gevraagde aanpassingen tav verkeersveiligheid zullen aan de raad worden voorgelegd als dit niet binnen het beschikbare budget voor gedragsverandering past	n.v.t.	aangekondigd 19/11/14
PM		2015-363	B&V	Voorfinanciering zonnepanelen Rode Haan	de Rook	toezegging raad 16/12/15
3e kw 16	sept '16	2015-170	B&V	Motie Energiebank Groningen	Gisbertsen	ambtelijk (sept): voorlopig op PM lvm lopende onderhandelingen
3e kw 16	sept '16	2015-360	B&V	Motie vernieuwing duurzaamheidspromotie	Gisbertsen	afspraken LTA-overleg juni 2016 zie collbr 22/9, voorstel: afvoeren
3e kw 16	sept '16	2016-82	B&V	Haalbaarheidsonderzoeken MTB-routes	Gisbertsen	afspraken LTA-overleg juni 2016 zie collbr 22/9, voorstel: afvoeren
4e kw 16		2016-177	B&V	Reactie op moties 'vergroening van tuinen' en 'groene gevels'	de Rook	Motiebrief 20-9-2016
4e kw 16		2016-178	B&V	Procedurenotitie fietsonderdelen	Gisbertsen	Motiebrief 20-9-2016
4e kw 16	okt '16	2016-110	B&V	Vervolg afvalbeheerplan / uitwerking Ditar	de Rook	wijziging B&V 14-9-'16
4e kw 16	okt '16	2016-1	B&V	hierbij betrekken de toezeggingen uit cie. B&V 9 december t.a.v. afvalbeheerplan	v. Keulen	ambtelijk (sept): wordt november
4e kw 16	okt '16	2016-64	B&V	Aanpak rondom St. Petersburgweg aansluiting oostelijke ring	de Rook	wijziging B&V 14-9-'16
4e kw 16	okt '16	2016-102	B&V	Procesvoorstel vervolg parkeervisie	de Rook	wijziging B&V 14-9-'16, zie collbr 22/9, voorstel: afvoeren
4e kw 16	okt '16	2016-109	B&V	Fietspad Helperzoom	de Rook	LTA-overleg mei; planning volgt > ambtelijk: streven oktober, afhankelijk van participatieproces

Legenda:
 Blauw=nieuw
 Roods= verwacht discussiepunt in commissie

Bijlage - LTA B&V oktober 2016

Lange Termijn Agenda per 30-9-16

maand / kwartaal	maand	dag	nummer	de	onderwerp	vorm document	portefeuille	opmerkingen
4e kw 16	okt '16	12	2016-146	B&V	Realisatie regenboog-zebrapad (streven om deze op 11/10 te onthullen=coming-outdag)		de Rook	toezegging raad 6-7-2016 zie colibr 8/9, voorstel: afvoeren
4e kw 16	okt '16	12	2015-215	B&V	Vervolg Stadsligistiek (incl. voor-/nadelen zakpalen)		v. Keulen	Afspraak B&V juni 2016
4e kw 16	okt '16	12	2016-112	B&V	Vervolg routekaart cq energiemotor		Gijsbertsen	afpraak LTA-overleg juni 2016 op agenda, daarna afvoeren
4e kw 16	okt '16	12	2016-113	B&V	Info voedseltafels		Gijsbertsen	afpraak LTA-overleg juni 2016 zie colibr 22/9, voorstel: afvoeren
4e kw 16	okt '16	12	2015-358	B&V	Motie elektrische taxi's		de Rook	wijziging LTA-overleg mei '16
4e kw 16	nov '16	23	2016-179	B&V	Terrassenbeleid	brief	v. Keulen	ambtelijke aankondiging september 2016
4e kw 16	nov '16	23	2016-116	B&V	Definitief ontwerp Bussen over West (informerend)	brief	v. Keulen	zie beslissboom Herinrichting Binnenstad West, wijziging B&V 14-9-'16
4e kw 16	nov '16	23	2015-336	B&V	Definitieve parkeerplannen Korreweg, Oosterparkwijk en De Hoogte	brief	de Rook	wijziging B&V 14-9-'16
4e kw 16	nov '16	23	2016-103	B&V	Fietspaden park Selwerd, langs noordelijke ring en langs spoorlijn Groningen - Sauwerd	voorstel	de Rook	planning afhankelijk van participatieproces, kan ook begin 2017 worden (LTA-overleg mei '16)
4e kw 16	nov '16	23	2015-90	B&V	borgen duurzaamheid in gemeentelijke organisatie	brief	Gijsbertsen	afpraak LTA-overleg juni 2016
4e kw 16	nov '16	23	2016-83	B&V	Onderzoek 24 gemeentelijke gebouwen A-label (inhoudelijk)		Gijsbertsen	afpraak LTA-overleg juni 2016
4e kw 16	nov '16	23	2014-284	B&V	Kruising Noordelijke Ringweg / Zonnelaan : zal in de uitwerking de varianten met en zonder rotondes aan de raad voorleggen	voorstel	de Rook	wijziging LTA-overleg mei '16, afhankelijk van stuurgroep Zernike
4e kw 16	nov '16	23	2016-66	B&V	Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer		de Rook	zo mogelijk i.c.m. begroting/november (LTA-overleg mei '16)
4e kw 16	dec '16	14	2016-180	B&V	Warmtestrategie	brief	Gijsbertsen	ambtelijke aankondiging september 2016
4e kw 16	dec '16	14	2016-181	B&V	Zonneactieprogramma	brief	Gijsbertsen	ambtelijke aankondiging september 2016
4e kw 16	dec '16	14	2016-182	B&V	Actieprogramma bedrijven	brief	Gijsbertsen	ambtelijke aankondiging september 2016
4e kw 16	dec '16	14	2016-183	B&V	Update biobased economy	brief	Gijsbertsen	ambtelijke aankondiging september 2016
4e kw 16	dec '16	14	2014-134	B&V	OTB Extra Spoorlijn Groningen Leeuwarden (incl. Paterswoldsegtunnel)		de Rook	Afhankelijk van ProRail, wijziging B&V 14-9-'16
4e kw 16	dec '16	14	2015-229	B&V	Evaluatie markt (koopzondagen, Foodcourt, verplaatsing)	voorstel	v. Keulen	toegevoegd LTA-overleg nov '15
4e kw 16	dec '16	14	2015-125	B&V	Masterplan Markt		v. Keulen	gewijzigd LTA-overleg nov '15
4e kw 16	dec '16	14	2016-61	B&V	locatieprofielen suikerrietrein / zonneweide: hierbij wordt meegenomen de evaluatie van het Paradigm festival	brief	Oudsten/ v. Keulen	afpraak presidium 31-8-16 en B&V 14-9-16
4e kw 16	dec '16	14	2016-117	B&V	Nadere uitwerking Pilot Alternatief vervoer West	voorstel	v. Keulen	zie beslissboom Alternatief vervoer
4e kw 16	dec '16	14	2016-84	B&V	Windplan		Gijsbertsen	afpraak LTA-overleg juni 2016
4e kw 16	dec '16	14	2016-65	B&V	Kredietaanvraag vervangingsinvesteringen (fiol en overig)		v. Keulen	
4e kw 16	nov '16	16	2016-42	R&W/ B&V	Vaststelling bestemmingsplan Hoofdstation Groningen	voorstel	de Rook	Beslissboom Groningen Spoorzone, LTA overleg
1e kw 17			2016-185	B&V	Onderzoek en voorstel n.a.v. motie 'liften naar het oosten'	voorstel	de Rook	Motiebrief 20-9-2016

Legenda:
 Blauw=nieuw
 Rood= verwacht discussiepoint in commissie

Bijlage - LTA B&V oktober 2016

Lange Termijn Agenda per 30-9-16

maand / kwartaal	maand	dag	nummer	de	onderwerp	document	portefeuille	opmerkingen
1e kw 17			2016-186	B&V	Onderzoek en voorstel n.a.v. motie 'invoering ja-ja sticker' wethouder zal commissie op de hoogte houden m.b.t. ontwikkelingen evt. afsluiting Herebrug voor verkeer (commissie wenst hierover t.z.t. met wethouder te spreken, m.n. ChristenUnie) in het kader van de HOV-maatregelen	voorstel	Gijsbertsen	Motiebrief 20-9-2016 wijziging B&V 14-9-'16
1e kw 17			2014-128	B&V			de Rook	
1e kw 17			2016-118	B&V	Leidraad inrichting openbare ruimte (binnenstad)		v. Keulen	aangekondigd B&V/raad juni 2016 wijziging B&V 18-5-'16 (stand v. zaken ontvangen 19-5-16)
1e kw 17			2014-294	B&V	Evaluatie beleid Graffitikunst	brief	v. Keulen	
1e kw 17	jan '17	18	2016-119	B&V	Inrichtingsplan Astraat/Brugstraat/Munnekeholm	voorstel	v. Keulen	zie beslissing Heinriching binnenstad west
1e kw 17	feb '17	8	2016-88	B&V	Evaluatie Boerha-verotonde	brief	de Rook	wijziging B&V 14-9-'16
1e kw 17	feb '17	8	2016-63	B&V	Begraafverordening	voorstel	v. Keulen	n.a.v. LTA-overleg febr. '16 voorstel wethouder: februari 2017 (uitlet wegens onderbezetting)
1e kw 17	maart '17	22	2015-190	B&V	BORGrapportage	brief	v. Keulen	gewijzigd LTA-overleg nov. '15
1e kw 17	maart '17	22	2015-194	B&V	Algemene financiële en beleidsmatige kaders GR OV-bureau		de Rook	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
1e kw 17			2016-69	R&W/ B&V	Vaststelling ruimtelijk plan zz hoofdstation	brief	de Rook	n.a.v. LTA-overleg febr. '16. Beslissing Groninger Spoorzone
2e kw 17			2015-230	B&V	Geluidkaarten vaststellen en definitief verslag luchtkwaliteit		v. Keulen	toegevoegd LTA-overleg nov. '15
2e kw 17	apr '17	12	2016-120	B&V	Definitief ontwerp Astraat/Brugstraat/Munnekeholm (informerend)	brief	v. Keulen	zie beslissing herinrichting binnenstad west
2e kw 17	mei '17	24	2015-193	B&V	Algemene financiële en beleidsmatige kaders GR ARCG		v. Keulen	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
2e kw 17	mei '17	24	2015-195	B&V	Algemene financiële en beleidsmatige kaders GR Omgevingsdienst		v. Keulen	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
2e kw 17	mei '17	24	2015-196	B&V	Concept-begroting GR Omgevingsdienst - wensen en bedenkingen		v. Keulen	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
2e kw 17	mei '17	24	2015-198	B&V	concept-begroting GR OV-bureau - wensen en bedenkingen		de Rook	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15 (DEADLINE 1 juli)
2e kw 17	juni '17	21	2015-197	B&V	concept-begroting GR ARCG - wensen en bedenkingen		v. Keulen	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15 (DEADLINE 1 juli)
4e kw 17	dec '17		2015-32	B&V	Meerjarenprogramma Verkeeren Vervoer		de Rook	
1e kw 18			2016-121	B&V	Keuzes 2 ^e jaar pilot alternatief vervoer west	voorstel	v. Keulen	zie beslissing alternatief vervoer
1e kw 18			2015-231	B&V	Voorontwerp actieplan wegverkeerslaaai 2018-2023	voorstel	v. Keulen	toegevoegd LTA-overleg nov. '15
1e kw 18			2015-232	B&V	Evaluatie bomenbeheer	voorstel	v. Keulen	toegevoegd LTA-overleg nov. '15
1e kw 18	maart '18		2015-194	B&V	Algemene financiële en beleidsmatige kaders GR OV-bureau		de Rook	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
1e kw 18	maart '18		2015-190	B&V	BORGrapportage 2016	brief	v. Keulen	gewijzigd LTA-overleg nov. '15

Legenda:
Blauw=nieuw
Rood= verwacht discussiepunt in commissie

Bijlage - LTA B&V oktober 2016

Lange Termijn Agenda per 30-9-16

]

maand / kwartaal	maand	dag	nummer	de	onderwerp	vorm document	portefeuille	opmerkingen
2e kw 18	mei '18		2015-193	B&V	Algemene financiële en beleidsmatige kaders GR ARCG		v. Keulen	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
2e kw 18	mei '18		2015-195	B&V	Algemene financiële en beleidsmatige kaders GR Omgevingsdienst		v. Keulen	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
2e kw 18	mei '18		2015-196	B&V	Concept-begroting GR Omgevingsdienst - wensen en bedenkingen		v. Keulen	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
2e kw 18	mei '18		2015-198	B&V	concept-begroting GR OV-bureau - wensen en bedenkingen		de Rook	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15 (DEADLINE 1 juli)
2e kw 18	juni '18		2015-197	B&V	concept-begroting GR ARCG - wensen en bedenkingen		v. Keulen	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15 (DEADLINE 1 juli)
4e kw 18			2016-122	B&V	Keuzes inrichting vervoersconcept binnenstadsniveau	voorstel	v. Keulen	zie beslisboom alternatief vervoer
4e kw 18	dec '18		2015-32	B&V	Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer		de Rook	
4e kw 2023			2015-233	B&V	Bomenstructuur/isie Sterke Stammen	voorstel	v. Keulen	toegevoegd LTA-overleg nov.'15

Legenda:
 Blauw=Nieuw
 Rood= verwacht discussiepunt in commissie

4/4

Bijlage - IM-lijst B&V oktober 2016

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M Indieners	Titel	Dictum	Gepende afhandeling / overige opmerkingen	Soort	Agenda- punt	Porte- feuille houder
<i>verzoekt het college:</i>							
2014-25	6 D66, PvdA en GL	Gebiedsgerichte Verduurzaming	1. op korte termijn met een plan van aanpak te komen voor de gebiedsgerichte verduurzaming van woningen; 2. de raad zo snel mogelijk te informeren over wanneer dit plan van aanpak kan worden verwacht.	R&W / B&V prestatie afspraken corporaties dec.2015 Motiebrief 25-5-16 streven okt.2016, realisatie 2017	motie	Voorjaarsdebat	Van der Schaaf / Gijssbertsen
2014-36	6 GL, CU	Elektrische taxi's; goed op weg	1. in overleg met de taxibranche te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het stimuleren en faciliteren van elektrische taxi's; 2. voor de behandeling van de gemeentebegroting 2015 de raad voorstellen te doen over het geven van een impuls aan elektrisch taxivervoer.	B&V zie motiebrief 25/5/16 en collegebrief 23/6/16; voorstel aanpassing legeskosten in voorbereiding	motie	Voorjaarsdebat	De Rook / Gijssbertsen
2014-63	6 GL, CU, SP	Diffraactiestroken of gehuidgoten	de mogelijkheden en het nut van toepassing van diffraactiestroken langs de Zuidelijke Ringweg te (doen) onderzoeken en de raad over de resultaten hiervan te informeren.	B&V motiebrief 25/5/16; nadere info op moment dat samen ontwerp uitwerkt (in de loop van 2016)	motie	Tussenstand Traaebesluit, Helperszoom-luifel en Zandweg	De Rook
2014-91	11 PvdA, GL, D66, CU, CDA, SP	Herijking visie op parkeren	te komen met een herijkte totaalvisie op (betaald) parkeren, waaruit blijkt hoe door het differentiëren van de parkeertarieven de diverse beleidsdoelstellingen (bereikbaarheid, duurzame mobiliteit, leefbaarheid door minder straatparkeren, bezettingsgraad parkeergarages en het hebben van een financieel verantwoord functionerend parkeerbedrijf) beter kunnen worden bereikt.	B&V Motiebrief 25/5/16; na de zomer procesvoorstel	motie	Begroting 2015	De Rook
2015-4	2 S&S, GL, PvdA, D66	Zonnige peronkappen	in overleg met ProRail te onderzoeken of het mogelijk is om ook de Groningse nieuwe peronkappen te voorzien van dergelijke innovatieve zonnepanelen.	R&W / B&V Motiebrief 25-5-2016; brief aanbestedingscriteria juni (mondelinge info, wordt later)	motie	Functioneel ontwerp Moot Hoofd-station	de Rook
2015-13	5 D66, GL	Vernieuwing duurzaamheids-promotie	1. te zoeken naar effectievere manieren om duurzaamheidsmaatregelen te promoten; 2. hierbij de mogelijkheid te onderzoeken om te gaan werken met zogeheten 'lead-vergoedingen' waarbij mensen worden aangespoord om vrienden, buien of familie over te halen om verduurzamende maatregelen te treffen, waarvoor zij een klein bedrag betaald krijgen wanneer zij iemand overhalen tot het daadwerkelijk nemen van verduurzamende maatregelen zoals de aanschaf van zonnepanelen.	B&V motiebrief 25/5/16; voor de zomer concrete plannen	motie	het Programma Groningen geeft energie 2015-2018	Gijssbertsen

Bijlage - IM-lijst B&V oktober 2016

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M Indieners	Titel	Datum	Dit verzoekt het college:	Gep afhandeling / overige opmerkingen	Soort	A gehandeld	Agenda- punt	Porte- feuille houder
2015-16	⁵ D66, PvdA, S&S	Samen met de Stad		<p>1. haar ambitie dat Groningen in 2035 energieneutraal is nog nadrukkelijker kenbaar te maken bij alle maatschappelijke instellingen en bedrijven en alle partijen in de stad vrijblijvend te vragen hieraan een bijdrage te leveren;</p> <p>2. aan alle maatschappelijke instellingen en bedrijven te vragen om kenbaar te maken welke stappen zij nu al zetten op het gebied van duurzaamheid en te zoeken naar creatieve manieren om voor iedereen in de Stad duidelijk zichtbaar te maken wie wat doet op het gebied van duurzaamheid.</p>	B&V	beroken bij routebaart en energiemonitor	motie	het Programma Groningen geeft energie 2015-2018	Gijbertsen
2015-47	¹¹ D66, GL	Verminder uitstoot binnenstad		in het voorstel ten aanzien van de stadsdistributie ook een ambitie en concrete doelstelling te formuleren ten aanzien van het verminderen van de uitstoot vanaf het gemotoriseerd verkeer in de binnenstad. Gedacht kan worden aan: vanaf ... is onze binnenstad uitstootvrij.	B&V	beroken bij LTA 2015-2015 Stadsdistributie	motie	Begroting 2016	Van Keulen
2015-55	¹¹ GL, PvdA, CU	Energiebank Groningen		om te onderzoeken of een Energiebank in Groningen gerealiseerd kan worden.	B&V	motiebrief 25/5/16; in de zomer nadere info	motie	Begroting 2016	Gijbertsen
2016-15	⁶ GL	Uitwerking fietsvariant Gerrit Krolbrug		bij de nadere uitwerking van de varianten voor de Oosterhamrikzone tenminste één optie aan de raad voor te leggen waarin in gehele afsluiting van de Gerrit Krolbrug voor autoverkeer wordt uitgesloten.	B&V		motie	Voorkeursvariant verving Gerrit Krolbrug en Principebesluit autoverbinding Oosterhamrik zone	De Rook
2016-16	⁷ D66, PvdA, PvdD	Groningen fietsstad - ook voor MTB-ers		<p>1. in overleg te gaan met Noordenveld over aansluiting bij het nieuwe routenetwerk;</p> <p>2. te beoordelen of het SuikerUnie-terrein en de vloeivelden zich lenen voor een MTB-route, ook rekening houdende met de natuurwaarden.</p>	B&V	motiebrief 20/9/16; najaar 2016	motie	Voorjaarsnota 2016	De Rook

In groen is verzoek aan griffie

2/4

30-9-2016

Bijlage - IM-lijst B&V oktober 2016

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M	Initiatievr	Titel	Dictum	zie	Gepende afhandeling / overige opmerkingen	Soort	Agenda-punt	Portefeuille houder
2016-27		GL, PvdA, Stadsparij, PvdD	Vergroening van tuinen	1. te bezien hoe door middel van aanpassing of inrichting van communicatie richting de doelgroepen verdere versterking kan worden voortgezet en verdere vergroening kan worden bewerkstelligd; 2. de raad hierover te informeren voor de begroting 2017.	B&V	mondbrief 20/9/16; najaar 2016 nadere informatie	motie	Voorjaarsnu 2016	Van Keulen
2016-34		CU, PvdA, SP, Stadsparij, D66, S&S	Milieustraten	1. de mogelijkheid van het organiseren van een milieustraat en straatactie ook te promoten in andere buurten, wijken en dorpen; 2. de buurten, wijken en dorpen die belangstelling hebben voor het organiseren hiervan ook te faciliteren, zoals dat nu ook al in de Korrewegwijk gebeurt; 3. de raad bij het begrotingsdebat 2017 te informeren hoe bovenstaande vorm en inhoud kan krijgen.	B&V	mondbrief 20/9/16; is stand beheid	motie	Voorjaarsnu 2016	V. Keulen
2016-35		CU, PvdA, D66, SP, GL, PvdD, Stadsparij	Verkeersveiligheid vergroten op 30 kilometerwegen door inrichting	1. meldingen van onveilige situaties in 30 km gebieden te registreren en te inventariseren; 2. deze inventarisatie te voegen bij de reeds bestaande knelpuntenlijst uit de notitie verkeersveiligheid en in de begroting 2017 aan te geven welke aanpak voor deze knelpunten wordt voorgestaan; 3. inwoners na meldingen van onveilige situaties in 30 km gebieden te attenderen op de gebelsteams met de wijkbegeeten en te wijzen op het ontwikkelen van bewonersinitiatieven met betrekking tot een verkeersveilige inrichting van die 30 km gebieden; 4. de wijkwethouders hier een actieve rol in te laten spelen.	B&V	mondbrief 20/9/16; nadere info via MJP verkeer & vervoer, december 2016	motie	Voorjaarsnu 2016	De Rook
2016-37		S&S, PvdD, GL	Liften naar het Oosten	1. te onderzoeken op welke manier het liften richting Oosten/A7 beter kan worden ingericht; 2. de raad te informeren over de uitkomsten hiervan.	B&V	mondbrief 20/9/16; via onderwjs zal behoeften, criteria en locatonderzoek worden uitgevoerd; uitkomsten en voorstel voor maatregelen volgt voorjaar 2017	motie	Voorjaarsnu 2016	De Rook
2016-38		PvdD, GL, D66, S&S, CU	Invoering van de ja-ja sticker	1. onderzoek te doen naar de invoering van het systeem met een ja-ja sticker in Groningen, zoals dat eerder in Amsterdam, Den Haag en Utrecht is gedaan; 2. en de raad hier voor het eind van het jaar over te informeren.	B&V	mondbrief 20/9/16; op basis van Amsterdamse onderzoek en ervaringen genoemde gemeenten volgt begin 2017 voorstel	motie	Voorjaarsnu 2016	Gijbertsen
2016-40		D66, GL, PvdD	Groene Gevels	1. te onderzoeken of de gevels van panden die eigendom zijn van de gemeente geschikt zijn voor geveltuinen; 2. bewoners, bedrijven en onderwijsinstellingen van Groningen actief te informeren over de mogelijkheden van geveltuinen en de voordelen hiervan.	B&V	mondbrief 20/9/16; college komt hier in najaar op terug	motie	Voorjaarsnu 2016	Gijbertsen

Bijlage - IM-lijst B&V oktober 2016

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M Indiener	Titel	Dictum	De afronding / overige opmerkingen	Soort	Agenda- punt	Porte- feuille houder
2016- 42	⁹ PvdA, SP, GL, CDA, PvdD, CU, S&S	Alle drie kavels kunnen aan een partij gegund worden	verzoekt het college: het uitgangspunt los te laten om in principe maximaal twee van de drie kavels aan een partij te gunnen, maar elke te vergeven kavel te gunnen aan die partij die het beste voldoet aan de opgestelde criteria		motie	Aanbesteding Huisbeerb	de Rook

Raadsvoorstel - Erkennen van de waterbodemkwaliteitskaart

Raadsvoorstel

Onderwerp **Erkennen van de waterbodemkwaliteitskaart**

Registratienr. 5917101 Steller/telnr. Jasper Tonen/ 8409 Bijlagen 1

Classificatie Openbaar Geheim

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder Joost van Keulen

Raadscommissie B&V

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de waterbodemkwaliteitskaart vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het Gemeentebled en op de gemeentelijke website;

Samenvatting

De waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's zijn verantwoordelijk voor onderhoud en herstel van watergangen, waterkanten en keringen. De waterschappen verzoeken ons de door hun ontwikkelde waterbodemkwaliteitskaart vast te stellen als wettelijk bewijsmiddel in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.

Het doel van de Waterbodemkwaliteitskaart is om op verantwoorde wijze grond en bagger in waterkanten en regionale keringen te kunnen (her)gebruiken en daarnaast het verspreiden van bagger op aangrenzende percelen te vereenvoudigen.

De raad heeft op 8 juni 2016 de ontwerpnota waterbodemkwaliteitskaart vastgesteld en zes weken ter inzage gelegd. In deze periode zijn geen zienswijzen naar voren gebracht. Het gebruik van de waterbodemkwaliteitskaart als wettelijke bewijsmiddel in het kader van het Besluit bodemkwaliteit kan dus ongewijzigd vastgesteld worden.

B&W-besluit d.d.: 20 september 2016

Raadsvoorstel - Erkennen van de waterbodempkwaliteitskaart

Aanleiding en doel

Het doel van de Waterbodempkwaliteitskaart en nota waterbodembeheer is om op verantwoorde wijze grond en bagger in waterkanten en regionale keringen te kunnen (her)gebruiken en daarnaast het verspreiden van bagger op aangrenzende percelen te vereenvoudigen. Op de Waterbodempkwaliteitskaart is informatie over de milieuhygiënische kwaliteit van de waterbodems van de watergangen in het buitengebied vastgelegd. Bij onderhoudswerken aan watergangen komt vaak bagger vrij die het waterschap kan gebruiken voor bijvoorbeeld het ophogen en verstevigen van keringen. Door de kwaliteit van de waterbodem van te voren op kaart vast te leggen hoeft niet bij elke toepassing van grond en baggerspecie een milieuhygiënische verklaring (bodemonderzoek/ partijkeuring) bij de melding Besluit bodempkwaliteit te worden gevoegd. Dit zorgt voor kosten- en tijdsbesparing. Ook wordt het eenvoudiger om bij oeverherstelwerkzaamheden grond toe te passen. Behalve de waterschappen kunnen ook gemeenten, aannemers en anderen die baggerwerken of onderhoudswerkzaamheden aan watergangen in het buitengebied willen of moeten uitvoeren gebruik maken van deze kaart.

In de waterbodempkwaliteitskaart zijn de homogene deelgebieden onderscheiden waarbinnen de bodempkwaliteit is vastgelegd. De waterbodempkwaliteitskaart is niet van toepassing op watergangen binnen de bebouwde kom.

Kader

Besluitvorming van het ontwerpbesluit heeft plaatsgevonden op 8 juni 2016. De ontwerpnota heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen naar voren gebracht.

Argumenten en afwegingen

Er worden geen risico's verwacht.

Het verplaatsen en hergebruik van bagger wordt in goede banen geleid:

1. Met generiek (meest strenge regelgeving) beleid;
2. Bovendien wordt voor verdachte locaties (denk daarbij bijvoorbeeld aan riool overstorten, lozingspunten van industrie) de kaart niet gebruikt en de waterbodem ter plaatse uitgebreid onderzocht (conform NEN 5717 en 5720);
3. Daarnaast wordt de kaart ook niet gebruikt voor de watergangen binnen de bebouwde kom;
4. Bovendien moet voordat bagger op de landbodem mag worden toegepast, bij de gemeente een melding worden ingediend. Deze melding wordt door de behandelend ambtenaar beoordeeld;
5. Zones met onvoldoende gegevens zijn uitgesloten van de kaart.

Indien besloten wordt niet over te gaan tot erkenning zal dit zorgen voor vertraging van de werkzaamheden en hogere kosten voor de waterschappen. Het baggeren van onze watergangen zal in dit geval minder snel gaan wat de kwaliteit niet ten goed komt.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het vaststellen van de waterbodempkwaliteitskaart is een openbare procedure met ter inzage legging. Er zijn geen zienswijzen ingediend zodat de ontwerpnota zonder wijzigingen kan worden vastgesteld.

Financiële consequenties

Kostenverlaging voor de waterschappen.

Raadsvoorstel - Erkennen van de waterbodempkwaliteitskaart

Overige consequenties

Geen.

Vervolg

Na vaststelling van de waterbodempkwaliteitskaart als wettelijk bewijsmiddel zullen de waterschappen geïnformeerd worden over het besluit.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

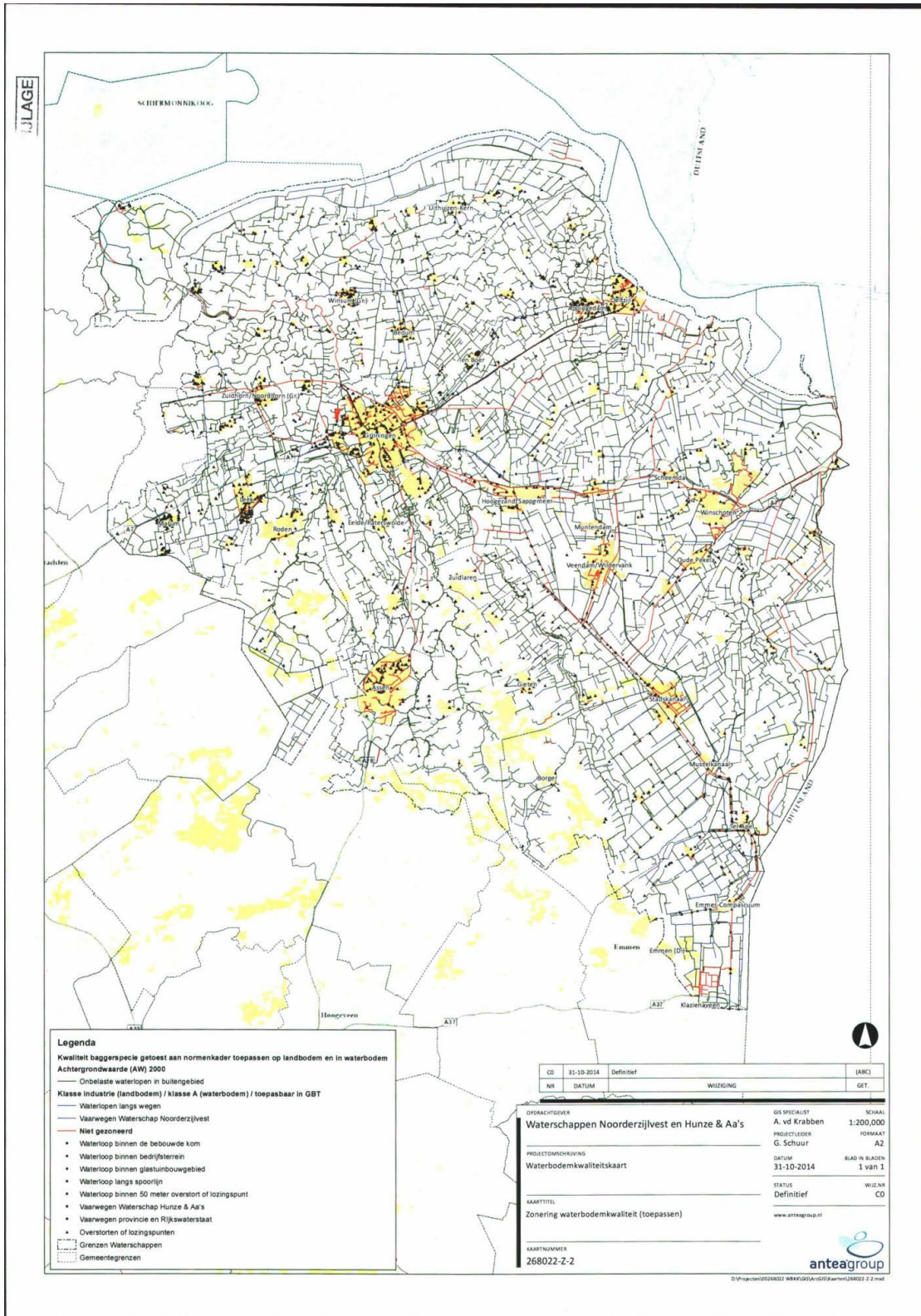

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Erkennen van de waterbodempkwaliteitskaart

Bijlage - Lijst ingekomen collegebrieven B&V oktober 2016

Lijst van ingekomen collegebrieven voor de commissie Beheer en Verkeer van 12 oktober 2016

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies	opmerkingen
1	Aanleg regenboogzebra	8-9-2016	tkn	LTA 2016-146
2	Moties Voorjaarsdebat 2016	22-9-2016	tkn	
3	Integrale parkeervisie	22-9-2016	op agenda B2	LTA 2016-102
4	Energiebesparing bij particulieren	22-9-2016	op agenda B1	LTA 2015-360 en 2016-82
5	Uitwerking voedselvisie	22-9-2016	tkn	LTA 2016-113
6	Vervolgacties routekaart Groningen energieneutraal	28-9-2016	op agenda B1	
7	Rotonde Sint Petersburg	29-9-2016	tkn	LTA 2016-64

30-9-2016

Collegiebrief - Vervolgacties routekaart Groningen energieneutraal

Onderwerp vervolgacties Routekaart Groningen Energieneutraal

Steller I. Wiersma

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050-3678670

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 5811625

Datum 27-09-2016

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Op 15 juni jl. zonden wij u diverse stukken m.b.t. de Routekaart Groningen Energieneutraal. Wij nodigden u uit om op 23 juni de aanbieding hiervan aan de minister van Economische Zaken bij te wonen. Bij die gelegenheid is tevens een intentieverklaring ondertekend om de start te markeren van een langjarige samenwerking van een groot aantal partners, die zich willen inzetten om de energietransitie te versnellen.

Over deze brief en de bijbehorende stukken spraken wij al met u in de raadscommissie Beheer en Verkeer op 14 september j.l. Deze brief bevatte nog geen inhoudelijk oordeel van ons college. Intussen hebben wij ons beraden op de uitkomsten van de uitgevoerde onderzoeken en hebben wij een aantal vervolgstappen geformuleerd.

In deze brief geven wij, mede naar aanleiding van de beraadslagingen in de commissie van 14 september, aan hoe wij verder willen gaan met de route naar een energieneutrale stad en welke concrete vervolgstappen wij daartoe denken te nemen.

Deze willen wij om te beginnen met u bespreken in de raadscommissie van 12 oktober a.s.

I. Inleiding

Wij zijn content met de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken en vooral ook met het draagvlak in de Groningse samenleving dat zich intussen duidelijk aftekent: de partners die op 23 juni de intentieverklaring ondertekenden kennen een groot belang toe aan de energietransitie en zijn bereid hiertoe met de gemeente en met elkaar samen te werken. Juist omdat we het afgelopen jaar geïnvesteerd hebben in fundamenteel onderzoek gaan we nu een volgende fase in waarin gericht aan resultaten kan worden gewerkt.

De betekenis van de Routekaart is naar onze mening verstrekkend. Een discussie hierover met uw raad is derhalve gewenst. Wij gaan daartoe achtereenvolgens in op:

- Beoordeling van de uitkomsten
- Vervolgstappen.
- Vervolg reguliere energieprogramma
- Moties
- Financiën

II. Beoordeling van de uitkomsten

Wij beoordelen de uitkomst van het doorlopen proces als volgt:

- Uit het modelmatige onderzoek blijkt dat omschakeling in enkele decennia naar een energiesysteem zonder CO₂-uitstoot mogelijk is, maar ook resteren daarbij nog technologische uitdagingen. Dit geldt vooral voor de sterke afhankelijkheid van (geïmporteerde) biomassa.
- De uitgevoerde studies laten zien dat de energietransitie niet geïsoleerd voor het grondgebied van de stad zijn beslag kan krijgen. Regionale samenwerking is essentieel. Dit levert ook een nieuw economisch perspectief op, juist voor de aardgasregio Groningen.
- De waarde van het onderzoek achten wij des te groter doordat dit multidisciplinair is uitgevoerd, door energiespecialisten, architecten, stedenbouwkundigen en economen. Hiermee is tevens de basis gelegd voor betrokkenheid van veel partijen in stad en provincie.
- De routekaart biedt een gedeeld perspectief voor al die betrokkenen, zodat deze gezamenlijk verantwoordelijkheid kunnen nemen voor op elkaar afgestemde maatregelen gedurende langere tijd. De routekaart is geen blauwdruk naar 2035, maar een kader voor werkelijk uit te voeren programma's. Die betreffen de energiesector zelf, de ruimtelijke ordening en de stadsontwikkeling, de mobiliteit, en het economische beleid. Dit betekent dat ook binnen de gemeentelijke organisatie in meerdere portefeuilles inzet wordt geleverd.
- Het ingrijpende karakter van de energietransitie rechtvaardigt dat eerst geïnvesteerd is in onderzoek m.b.t. techniek, economie, ruimte en landschap, en mobiliteit. Daarmee kunnen vervolgstappen nu goed worden gemotiveerd. Ook geeft dit aanleiding om de krachten regionaal te bundelen en de omwenteling in economische zin positief te benutten.

In de bijlage vindt u een samenvatting van de afzonderlijke onderzoeken en de waarde die wij daaraan toekennen. Deze vragen om verschillende typen maatregelen die elk voor zich om aparte besluitvorming vragen. Dit zal in regionaal verband en met een groeiend aantal externe stakeholders moeten plaatsvinden. In het IABR-traject is in beeld gebracht dat regievoering op regionale schaal nodig is. Daarover voeren wij overleg met de partners die mede-opdrachtgever waren van de regionale onderzoeken.

Op rijksniveau is tot dusver niet expliciet geworden op welke manier door de overheid wordt gestuurd op kwantitatieve resultaten in de energietransitie. De samenwerking in IABR-verband is te beschouwen als voorbeeld van een regio die laat zien hoe de transitie vorm kan krijgen. Wij zien als uitdaging om op verschillende schaalniveaus en beleidsterreinen tot een vorm van samenwerking en regievoering te komen waarmee resultaten worden geboekt. Ook de provincie Groningen geeft in het *Programma Energietransitie 2016-2019* aan met een routekaart te willen werken, zodat nauwe samenwerking voor de hand ligt. Daarover vinden gesprekken plaats. Resumerend: de routekaart biedt zicht op inhoudelijke oplossingen en de schaal ervan, is een samenwerkingskader voor uit te voeren kansrijke projecten voor de stad, is de aanzet voor regionale bestuurlijke samenwerking om de kansen voor Noord-Oost Nederland te benutten. De routekaart is geen gezamenlijk uitvoeringsprogramma, maar wel houden we met een monitor bij hoe we vorderen, om daarmee als partnerorganisaties wederzijdse ondersteuning te kunnen geven.

III. Vervolgstappen

De uitgevoerde onderzoeken en ontwerpen geven ons aanleiding tot de volgende vervolgstappen.

Strategische keuzen

- a. Wij werken het regionale perspectief van een nieuw energiesysteem en de economische kansen daarvan uit met de partijen die opdrachtgever waren voor het IABR-project, t.w. naast de gemeente Groningen: de provincie Groningen, de regio Eemsdelta en de regio Groningen-Assen. Wij zoeken daartoe samenwerking met deze partners.
- b. De studies “De Nordic City” en “Denkbeelden voor een slimme energiestad” beschouwen wij als inspirerende verkenningen en waardevolle ‘denk-beelden’ voor de nabije toekomst. Dit is voor ons aanleiding om voor de meest betrokken portefeuilles binnen enkele maanden uitwerking te geven aan strategische keuzen die de energietransitie voor de stad vraagt, en opdracht te geven deze te vertalen naar de reguliere programma's binnen de gemeentelijke organisatie.

Keuzen m.b.t. het energieprogramma

- a. Opstarten “tafels”

De aanbevelingen van bureau Quintel voor de korte termijn zijn aanleiding om een aantal thematische “tafels” op te starten. Dit zijn resultaatgerichte overleggroepen om samen met partnerorganisaties kansen op te pakken voor gezamenlijke initiatieven en uitvoering van concrete projecten. Deze projecten passen in de lange termijn ontwikkelingen die in de uitgevoerde studies worden voorzien. Wij denken om te beginnen aan:

 - Versnelde introductie warmtepompen: ruim 50% van het energieverbruik van de stad bestaat uit warmtebehoefte. Dit kan deels worden ingevuld met geothermie en warmtenetten, maar voor een even groot deel door warmtepompen die conventionele CV-ketels vervangen. Daarvoor is een verlaging nodig op het belastingtarief voor elektriciteit dat (in Nederland) zeer hoog is ten opzichte van dat voor gas. Wij werken met partnerorganisaties uit hoe op buurtniveau de warmtevoorziening duurzaam kan worden georganiseerd en bereiden een proef op enige schaal voor met warmtepompen.
 - Uitbouwen GRESCO: uitbouw lijkt mogelijk naar ander maatschappelijk vastgoed, commercieel vastgoed, particuliere woningen. Regionale samenwerking in de aardbevingsregio ligt voor de hand.
 - Elektrificatie van mobiliteit: een klimaatneutrale samenleving zal in sterke mate “all electric” zijn, wat zeker voor het transportsysteem geldt. Dit biedt naast verminderde CO₂-uitstoot ook voordelen voor de leefbaarheid in steden en voor het ruimtebeslag van auto's. Wij zijn in overleg met partijen die de introductie van elektrische voertuigen (of voertuigen op waterstof) kunnen bespoedigen.
 - Duurzame lokale energieproductie: vanuit de bevolking zelf komen initiatieven voor klimaatneutrale buurten of straten. Tegelijk dient zich een schaalvergroting aan bij met name zonneparken. Deze thematafel bundelt partijen die projectontwikkeling m.b.t. zonneparken kan aanjagen en sneller tot uitvoering kan brengen.

b. Permanent platform

Wij streven ernaar dat de samenwerkende partijen vorm geven aan het doorlopende proces van de energietransitie en daarvoor een permanent platform zijn. Dit platform dient om op verschillende thema's samenwerkende partners bij elkaar te brengen die tot concrete acties komen.

Wij hebben om te beginnen de partijen die de genoemde intentieverklaring hebben ondertekend uitgenodigd hierin te participeren. Deze partijen nodigen wij uit om ook zelf thema's en projecten aan te dragen voor andere tafels. Als gemeente zijn wij hierin een 'tafelgenoot' als andere partijen, maar faciliteren ook het proces van deze tafels.

c. Energiemonitor

Wij zullen het aantal actoren waarvan het energiegebruik wordt gemonitord snel verder uitbreiden, om zicht te krijgen op de volledige energiehuishouding van bedrijven en instellingen. Hiertoe behoren bijvoorbeeld ook het Midden- en Kleinbedrijf, de vastgoedsector, het verkeer en vervoer. Dit betekent ook een uitbreiding van het aantal partners waarmee we in gesprek zijn. Met deze partijen willen we ook lopende programma's intensiveren, zoals energiebesparing bij bedrijven, Groningen woont slim, nul-op-de-meter en andere.

d. Communicatie en lobby

Voor de grote veranderingen die geschetst zijn is ook een "mentale transitie" noodzakelijk, het gaat om een proces dat met alle Groningers gedeeld moet worden. Wij zullen hieraan werken door berichtgeving in de media, internet, campagnes en jaarlijkse festivals. Daarnaast zullen wij op meerdere punten medewerking van het Rijk nodig hebben, zoals onlangs al is bepleit in een brief aan de minister van Economische Zaken. Voor het uitvoeren van de bovengenoemde voornemens gaat het dan onder meer om beperkende regelgeving bij de exploitatie van warmtenetten, verlaging van belasting op elektriciteit ten opzichte van gas om warmtepompen haalbaar te maken, SDE-exploitatiesubsidie voor geothermie, voortzetting van de salderingsregeling, overschrijding van de z.g. huurgrens bij verduurzaming van huurwoningen, en aanpassing van regels voor financiering bij particuliere woningen.

IV. Vervolg reguliere energieprogramma

De routekaart impliceert niet in de laatste plaats de voortzetting van het lopende energieprogramma. Daarin willen wij een schaa sprong maken door:

- Een aanvalsplan warmte (hoe verder met bodemenergie, omgevingswarmte (lucht, water, en riothermie), biomassa, restwarmte, en zon-thermische warmte).
- Een opschalingsplan voor zon (faciliteren van investeerders zonneparken, benutten SDE+-subsidies, ruimtelijke voorwaarden, eigen plannen via de GRESCO).
- Een kader voor plaatsing van windturbines, door en voor Stadgers.
- Intensivering energiebesparing bij particuliere woningeigenaren door betere product-markt combinaties aan te bieden.
- Een intensiveringsplan voor energiebesparing bij bedrijven met een accent op zakelijke grootverbruikers. Dit wordt afgestemd op programma's van rijk en provincie, waarbij toezicht en handhaving gepaard gaan met kennisopbouw.

Collegiebrief - Vervolgacties routekaart Groningen energieneutraal

Bladzijde 5 van 5

V. Moties

Wij geven met deze voornemens tevens uitvoering aan een tweetal moties bij de behandeling van "Groningen geeft energie" in 2015, t.w. de motie "Doelstellingen duurzaamheidsbeleid" (verzoek om het einddoel in 2035 te vertalen naar korte termijndoelen en jaarlijks te rapporteren over de stand van zaken), en "Samen met de Stad" (verzoek om de ambitie "Groningen energieneutraal in 2035" nadrukkelijker kenbaar te maken bij maatschappelijke instellingen en bedrijven en deze te vragen welke stappen zij willen zetten, en daarmee zichtbaar te maken wie wat doet op het gebied van duurzaamheid).

Ook het advies van de Rekenkamer-commissie wordt hiermee naar onze mening opgevolgd.

VI. Financiën

De genoemde vervolgacties zullen worden gedekt uit de reguliere middelen binnen het energieprogramma.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Collegiebrief - Vervolgacties routekaart Groningen energieneutraal

BIJLAGE

Bijlage bij raadsbrief Uitvoering Routekaart Groningen Energieneutraal

Samenvatting van de onderzoeken t.b.v. Routekaart en IABR

a. **Rapport bureau Quintel "Verhalen en scenario's over energiegebruik in 2035 in de stad en regio Groningen":**

Hierin wordt een onderbouwd beeld geleverd van wat nodig is in hoofdcategorieën van maatregelen, hoe de ontwikkeling er in de komende 20 jaar uit kan zien, en dat het toekomstige energiesysteem op tenminste regionale schaal gestalte moet krijgen. In dit systeem is bijna alle stroom hernieuwbaar, waarbij windenergie domineert. Biomassacentrales leveren back-up voor wind- en zonnestroom. Het stroomsysteem is in 2035 aanbodgestuurd. Periodieke overschotten zijn hierbij een grotere uitdaging dan tekorten. Warmte wordt vooral hernieuwbaar geproduceerd, waarbij biomassaverbranding voorlopig nog nodig is, vanwege de grote vraag naar (hoge temperatuur)warmte in de industrie. Transport in het 2035 scenario maakt vooral gebruik van elektriciteit (of waterstof) en een beetje biodiesel.

b. **Rapport "Energie-economie in 2035", bureau E&E advies:**

Dit is een verkenning van de economische impact van de transitie van een fossiel gedreven energie- en grondstofvoorziening naar een hernieuwbare voorziening in de aardbevingsregio in de provincie Groningen. In deze verkenning wordt duidelijk dat vier sectoren in de regionale economie grote kansen hebben: de 'energy port' Eemshaven als belangrijke hub bij importen van biomassa en onderhoud van windturbines op zee, de bouwsector (de herstel- en versterkingsopgave in de aardbevingsregio), de 'biobased chemistry' (transformatie van het huidige chemiecluster) en 'Smart City Groningen' waar kennis en data over energie worden ontwikkeld en internationaal worden vermarkt. Door al deze innovaties en nieuwe businessconcepten kan de regio de broedplaats voor slimme technieken zijn. Om energieneutraal te worden moet in de jaren 2020 tot en met 2030 ruim 7 miljard worden geïnvesteerd in energietoepassingen in de regio. Dit bedrag is exclusief onvermijdelijke investeringen in energie-infrastructuur, zoals netwerkverzwaring en verslimming. Deze 'incidentele' investeringen van ruim 7 miljard euro leiden tot een tijdelijke piek in werkgelegenheid, van ongeveer 13.000 mensjaren. Na deze piek is de structurele stijging van de werkgelegenheid ongeveer 3%.

c. **"De Nordic City, Energietransitie als aanjager voor de Next Economy in stad en regio Groningen" en "Denkbeelden voor een slimme energiestad" (resp. IABR en Atelier Stadsbouwmeester).**

Deze rapporten bieden een ruimtelijke vertaling van de energie-ontwikkelingen, zowel voor de regio als voor de stad. Welke energielandschappen, inclusief dat van de stad Groningen levert de energietransitie op? Hierbij was de "next economy" (het thema van de IABR) het vertrekpunt: een stedelijke en regionale economie die zich richt naar maatschappelijke opgaven, de nieuwe energie voorop. Als 'slimme energiestad' vormt Groningen de spil in de 'Nordic City', een regionaal en stedelijk energienetwerk, waarvan de ruimtelijke samenhang wordt bepaald door economische topsectoren en innovatieclusters, een compacte stedelijke ontwikkeling, evenals een efficiënte en evenwichtige mobiliteitsstructuur.

d. **"Tien aanbevelingen om op korte termijn een significante bijdrage te leveren aan klimaatneutraliteit en verhoogd welzijn van de burgers van de stad Groningen", bureau Quintel.**

Op verzoek van de gemeente Groningen heeft Quintel aanvullend op de IABR-opdracht aanbevelingen gedaan voor maatregelen voor de korte termijn, specifiek voor de stad Groningen. Hoe kunnen deze een zinvolle start vormen voor ontwikkelingen die na 5 jaar (versneld) verder gaan? De aanbevelingen geven aan hoe tot 2025 meters gemaakt kunnen worden door en-

Collegiebrief - Vervolgacties routekaart Groningen energieneutraal

kele zaken goed aan te pakken.

- e. Een *energiemonitor* die in beeld brengt hoeveel energie wordt verbruikt in Groningen, verdeeld naar sectoren, welk deel daarvan hernieuwbaar (niet klimaatbelastend) is, en vooral welke rol de 21 belangrijkste actoren in de stad Groningen daarin spelen, samen goed voor een derde van het energieverbruik (*Energiemonitor en Energieplacemat*). De monitor geeft aanleiding tot twee conclusies:
(1) om het huidige aandeel van 4,4% duurzame energie te laten toenemen tot maximaal 33% resteert voor deze 21 partijen nog een grote opgave, en (2) het is van het grootste belang om inzicht te verkrijgen in de overige actoren, die samen goed zijn voor tweederde deel van het energieverbruik.
De 21 actoren (vermeld in de monitor) hebben zich door middel van een intentieverklaring bereid verklaard te willen samenwerken om de energietransitie te versnellen. Dit zien wij als goede start voor de nog bredere beweging die noodzakelijk is om de perspectieven zoals genoemd onder a – d in uitvoering te brengen.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Onderwerp Energiebesparing bij particulieren

Steller Geert Kamminga en Petra Hof

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050-3678670

Bijlage(n) 6

Ons kenmerk 5914527

Datum 21-09-2016

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Met de vaststelling van het programma "Groningen geeft energie" heeft de raad opnieuw bevestigd dat de doelstelling 'energieneutraal in 2035' uitgangspunt blijft. Het afgelopen jaar werden daarvoor de energiemonitor en de routekaart Groningen Energieneutraal 2035 ontwikkeld. Het aan de hand van het energietransitiemodel ontwikkelde scenario dat daaraan ten grondslag ligt laat geen twijfel bestaan over de cruciale rol voor energiebesparing om dat doel te bereiken. Groningen heeft 89.000 woningen. We hebben nog 19 jaar (heden tot 2035) om de CO₂-uitstoot naar het nulpunt reduceren. Om dat te bereiken moeten we opschalen, investeren en innoveren.

Met deze brief informeren wij u over de flinke ambitiesprong voor de komende jaren op het gebied van energiebesparing bij de particuliere woningbezitters. Wij hebben een succesvol energieloket Groningen woont SLIM, maar we zijn er nog niet. Ook de woningcorporaties zijn een belangrijke doelgroep maar over de prestatieafspraken wordt u separaat geïnformeerd.

In mei 2015 heeft uw raad een aantal moties aangenomen, waaronder de moties 'vernieuwing duurzaamheids promotie', 'de energiebank' en 'voorfinanciering duurzaamheidsmaatregelen'. Met deze brief informeren wij u ook over de uitvoering van deze moties.

Waar staan we?

In de afgelopen jaren hebben we met het Energieloket Groningen woont SLIM een grote groep particulieren woningeigenaren in beweging gebracht. Groninger huiseigenaren worden wegwijs gemaakt in de wereld van energiebesparing en op het moment dat hun keuze is gemaakt, worden ze doorverwezen naar "slim wonen met energie", het bedrijvenplatform van leveranciers die zich hebben geëngagementeerd aan de Groninger kwaliteits- en gedragsregels voor verduurzaming. De dienstverlening van het loket beperkt zich tot de particuliere woningvoorraad, met de nadruk op het grondgebonden deel. De resultaten zijn er: Meer dan 15.000 Stadgers zijn geholpen en honderden woningen zijn verduurzaamd.

Naast de particuliere grondgebonden woningen richten wij ons ook op andere doelgroepen, zoals de Vereniging van Eigenaren (VvE's), monumenten, minima en collectieven. Voor de stand van zaken van deze doelgroepen verwijzen wij u naar de bijlagen.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Bladzijde 2 van 3

Hoe verder

Groningen woont SLIM gaat er de komende jaren een flinke schep bovenop gooien. Dit is ook echt nodig om ons doel te bereiken. We gooien niets weg maar gaan verder met de bestaande infrastructuur van ons Energieloket. Voor een groot aantal bewoners en bedrijven is het niet voldoende om ze enkel met elkaar in contact te brengen. De investering blijft helaas nog te vaak uit. Het loket gaat nu de stap maken van advies naar concreet aanbod. Hiermee wordt een belangrijk lek gedicht in het huidige Groningen woont SLIM: het verliezen van klanten en leads bij de overgang naar het bedrijfsleven. Het loket houdt grip op het totale proces bij de klant, optimaliseert daarmee de samenwerking met bedrijven en dat resulteert in meer tevreden klanten.

Doel

Iedere stadje moet Groningen woont SLIM kennen en begrijpen wat er te halen valt. Namelijk goed advies, goed aanbod en alles er tussenin. Bij Groningen woont SLIM kan de stadje terecht voor energiebesparing. En het loket doet dat samen met Grunneger Power, Buurkracht, de Groningse woningbouwcorporaties, buurtorganisaties en de Gemeente Groningen.

Het loket heeft als doel 10.000 klantcontacten met unieke woningbezitters per jaar. Daarvan moet tien procent ook werkelijk maatregelen treffen. Per jaar moet het aantal unieke klantcontacten omhoog, evenals de conversie. Er is een direct verband tussen de in te zetten (marketing)middelen en het aantal klantcontacten. Groningen woont SLIM wil over enkele jaren zelfstandig opereren, hetgeen alleen mogelijk is als er voldoende klanten zijn en er een goede conversie is. Meer informatie over onze innovatieve opschaling van Groningen woont SLIM staat in de bijlage.

Financieringsconstructie

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 27 mei 2015 het college van B&W verzocht te onderzoeken op welke wijze de gemeente de inwoners van Groningen kan ondersteunen bij de verduurzaming van woningen. In de raadsbrief van oktober 2015 hebben we u een stand van zaken gegeven. Het is een weerbarstig onderwerp waar niet eenvoudig invulling aangegeven kan worden. We hebben te maken met beperkende regelgeving maar desondanks willen we wel starten met diverse pilots over dit onderwerp. Daarom richten we ons op drie verschillende sporen. Ten eerste dringen wij er bij het rijk op aan om ruimte te bieden aan gemeenten om te experimenteren met nieuwe financieringsmogelijkheden, zoals een integrale woonlastenbenadering. Wij hebben hier nog geen uitsluitel over gekregen. Ten tweede wordt er samen met netwerkbedrijven gezocht naar de mogelijkheden voor een object gebonden financiering. Een derde mogelijkheid is om als gemeente leningen te verstrekken aan particulieren. Dit wordt verder onderzocht. Voor meer informatie en de afhandeling van de motie 'voorfinanciering duurzaamheidsmaatregelen' verwijzen we naar de bijlage.

Wijkgerichte benadering

Centraal in onze nieuwe aanpak is de gebiedsgerichte benadering. In het kader van de prestatieafspraken maken woningbouwcorporaties momenteel afspraken over gebiedsgerichte wijkvernieuwing. Het loket zal in samenwerking met de gebiedsteams, inwoners, woningbouwcorporaties en andere organisaties aan de slag gaan met het verduurzamen van de woningen in de wijk, waarmee een combinatie wordt gemaakt tussen energiebesparing bij particuliere woningen en corporatiewoningen.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Bladzijde 3 van 3

Innovatieve aanpak

Het ministerie van BZK heeft 20 miljoen euro ter beschikking gesteld voor innovatieve aanpakken van bedrijven, gemeenten en andere partijen om woningeigenaren te stimuleren tot energiebesparing, de zogenaamde Versnellingsaanpak. Het gaat hierbij om koplopergemeenten die verder willen met een innovatief voorbeeldproject. De gemeente Groningen gaat hiervoor ook een aanvraag indienen gericht op de (door)ontwikkeling van Product-Markt-Combinaties (PMC): samenwerkende bedrijven die een goed doordacht en samenhangend aanbod hebben om woningen in een bepaald marktsegment energetisch te verbeteren (bij voorkeur twee of meer maatregelen). Een praktisch voorbeeld van onze innovatieve aanpak is bijvoorbeeld ons doel om grootschalig warmtepompen uit te rollen in Groningen. Momenteel zijn wij daarvoor in gesprek met verschillende partijen. Uit de eerdergenoemde routekaart Groningen Energieneutraal 2035 is namelijk gebleken dat de warmtepomp een belangrijke rol speelt in de energietransitie. Daarom willen wij zo snel mogelijk aan de slag met de uitrol hiervan. Het loket kan hierin een belangrijke rol spelen.

Financiering

De financiële kosten voor dit programma bedragen 1.581.000- euro voor een periode van 3,5 jaar (tot en met 2019). Vanuit de gemeente Groningen dragen we 600.000 euro bij en dit bedrag zal ten laste komen van de programma's Energie en Wonen. Voor de financiering van het overige deel zijn wij in gesprek met verschillende externe partijen, zoals de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Daarnaast wordt het project ingediend voor diverse landelijke en Europese subsidies. Ook wordt contact gezocht met de woningbouwcorporaties om de samenwerking met Groningen woont SLIM te intensiveren. Wij verwachten de financiering binnen afzienbare tijd rond te krijgen. Daar wachten we echter niet op, we willen namelijk zo spoedig mogelijk gaan starten. De basis van het nieuwe loket is namelijk financieel al wel geborgd. De te verwachten externe financiering zal voornamelijk de aanvullende mogelijkheden van het loket vergroten.

Wij vertrouwen erop u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

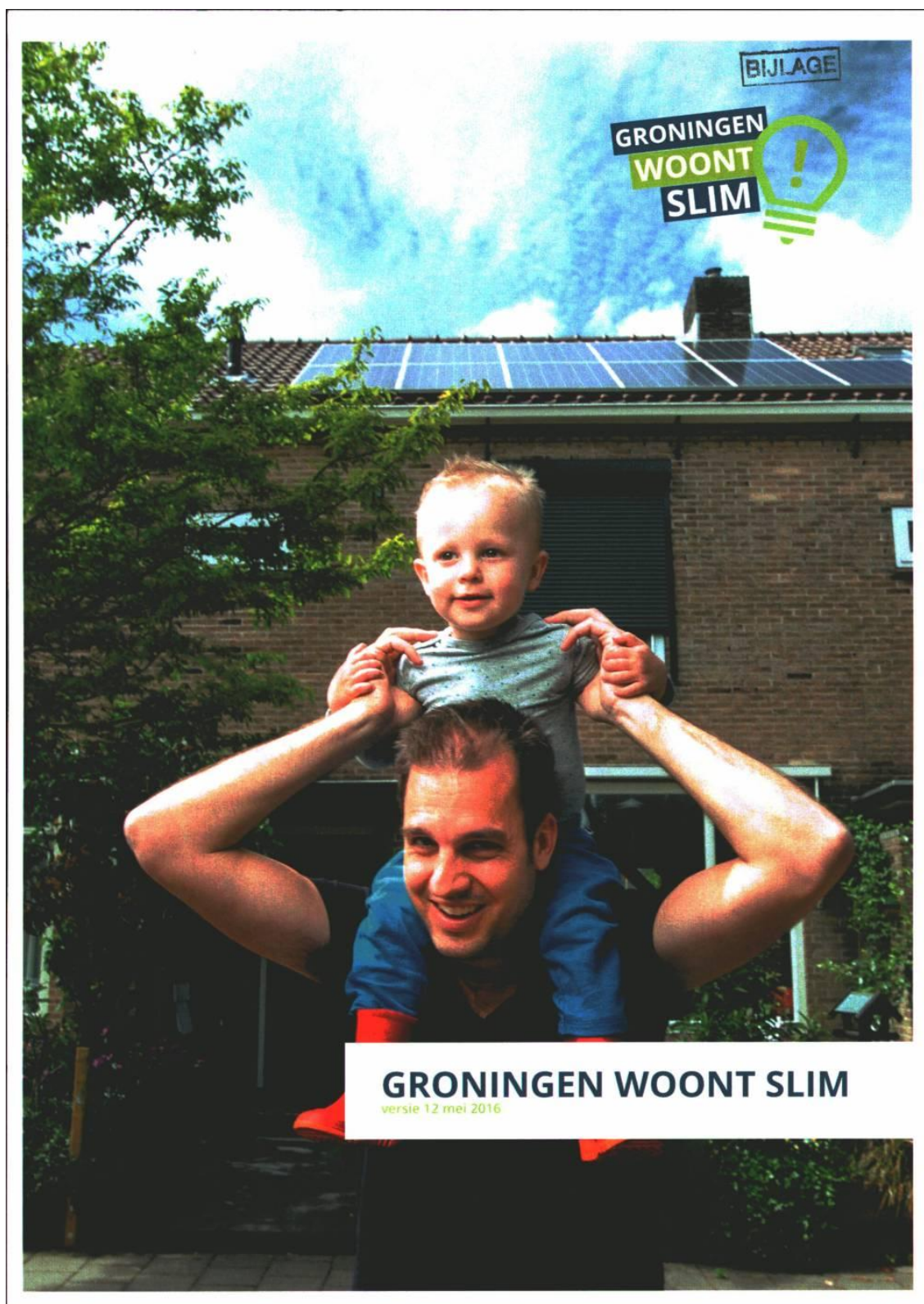
Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

DOEN

De gemeente Groningen heeft een goed energieloket: Groningen Woont Slim. Het loket is opgebouwd uit een online omgeving met helpdesk en backoffice en wordt ondersteund door marketing en diverse acties. Groninger klanten worden wegwijs gemaakt in duurzaamheidsland. Op het moment dat hun keuze is gemaakt, worden ze doorverwezen naar "Slim Wonen met Energie", het bedrijvenplatform van leveranciers die zich hebben gecommitteerd aan de Groninger kwaliteits- en gedragsregels voor verduurzaming. De dienstverlening beperkt zich tot de particuliere woningvoorraad, met de nadruk op het grondgebonden deel ervan. De resultaten zijn er: vele duizenden Stadgers zijn geholpen en voor zover we weten zijn enkele honderden woningen ook daadwerkelijk verduurzaamd.

De gemeente Groningen wil energieneutraal zijn in 2035. Met het energieprogramma "Groningen geeft energie 2015 – 2018" wordt het economisch perspectief voor de regio versterkt. Belangrijk speerpunt is de inzet van energiebesparing voor de betaalbaarheid van het wonen.

Binnen het kader van de prestatieafspraken zijn met de bestuurders van de woningcorporaties inmiddels de eerste uitvoeringsafspraken gemaakt, maar met de particuliere eigenaren uiteraard niet. De ambitie halen betekent een flinke ambitiesprong maken met de infrastructuur die er ligt. Stad Groningen wil echt het verschil gaan maken, meters maken op weg naar een verduurzaamde woningvoorraad.

In dit plan van aanpak presenteren wij de versnelling die Groningen Woont Slim gaat inzetten. Het doel daarbij is: DOEN. De activiteiten zijn weliswaar gebaseerd op theorie, onderzoek en ervaring van de projectpartners, maar dat doen we in de gemeente niet nogmaals over. Belangrijk is ook dat de activiteiten niet in plaats van het huidige Energieloket komen, maar er extra inspanningen bovenop zetten. De verdeling van taken en activiteiten is als volgt samen te vatten:

- Het Energieloket is de basisstructuur, waarin de klantreis van de bewoner wordt ondersteund en drempels worden geslecht, waardoor de bewoner in zijn eigen tempo op weg kan naar een verduurzaamde woning. Daarbij wordt een basispakket van communicatie uitgevoerd zodat bewoners Het Energieloket vinden en hun klantreis beginnen. Het offertetraject en de uitvoering liggen in handen van de aanbieders.
- Groningen Woont Slim zet in op het versnellen van deze beweging door actief natuurlijke momenten voor verduurzamingsinvesteringen te creëren en geïnteresseerde bewoners actief op te volgen. Hierbij hoort intensieve communicatie zodat een zo groot mogelijk deel van de doelgroep in aanraking komt met de boodschap. Bovendien wordt het offertetraject van de aanbieders actief gevolgd doordat Groningen Woont Slim verduurzaming echt zelf gaat leveren.

Groningen Woont Slim hanteert daarbij de bestaande infrastructuur van het Energieloket, zodat beide programma's volledig in elkaar grijpen. Deze bedrijfsprocessen zetten wij doelgerichter, concreter neer.

Wij maken de stap van advies naar levering van concreet aanbod. Hiermee dichtten wij een belangrijk lek in het huidige Groningen Woont Slim: het verliezen van klanten en leads bij de overgang naar het

Collegiebrief - Energiebesparing bij particulieren

bedrijfsleven. Wij houden grip op het totale proces bij de klant, optimaliseren daarmee de samenwerking met bedrijven en organiseren meer tevreden klanten.

DOEL

Wat willen wij concreet bereiken? Groningen heeft 89.000 woningen. We hebben nog 19 jaar (2016 tot 2035) om de CO2-uitstoot naar het nulpunt reduceren. Dat vraagt om grote snelheid, daadkracht, impact en innovatie. Meer specifiek: een grote naamsbekendheid van ons project, een maximaal bereik bij de doelgroep en een hoge conversie richting concrete uitvoeringen.

Iedere Stadger moet Groningen Woont Slim kennen. Begrijpen wat er te halen valt. Mee willen doen omdat we het in Groningen DOEN. Goed advies, maar ook boter bij de vis; goed aanbod. Nuchter, Gronings, duidelijk en simpel. Bij Groningen Woont Slim haal je verduurzaming op. Samen met Grunneger Power, Groninger woningbouwcorporaties, Gemeente Groningen etc..

Groningers verduurzamen zelf en doen het samen. Wat je op kunt halen? Om te beginnen: Gratis advies op hoofdlijnen (online), Advies op maat, zonnepanelen, isolatie, dubbel glas, installaties, verduurzamingspakketten, monitoring, lokale energieleverancier. En later natuurlijk steeds uitgebreidere pakketten. Dit doe je online en fysiek; via de website en in een pop-up winkel in de stad, die inspireren en uitdagen.

Per jaar verduurzamen gaan we voor 10.000 klantcontacten van unieke woningbezitters. Wij staan voor een conversie van 10%. Vanzelfsprekend zullen we per jaar het aantal unieke klantcontacten verhogen alsmede de conversie. Er is een direct verband tussen de in te zetten (marketing)middelen en het aantal klantcontacten.

Groningen Woont Slim heeft als doel om over enkele jaren zelfstandig te opereren, hetgeen alleen mogelijk is als er voldoende klanten zijn en een goede conversie is.

Groningen Woont Slim functioneert volgens een retailformule. Waarbij qua producten wordt samengewerkt met leveranciers en productinnovators, er qua marketing scherpe keuzes gemaakt worden en op basis van 'meten is weten' continue bijgesteld wordt (al dan niet met de leverancier), de financiering ontsloten wordt en het project verkocht en gegarandeerd wordt.

RICHTEN, INRICHTEN, VERRICHTEN

Zoals beschreven is het niet de bedoeling om opnieuw veel tijd te besteden aan onderzoek en opzet. De strategie is dan ook om snel te richten en in te richten om op korte termijn te kunnen gaan verrichten. Dit plan van aanpak richt: alle activiteiten zijn duidelijk beschreven en geordend onder concrete thema's, die één op één aansluiten bij de USP's van de aanpak. In het hoofdstuk "Planning" kunt u lezen dat wij drie maanden nemen om onze kwartiermaker de projectorganisatie, benodigde infrastructuur en middelen in te laten richten, zodat al in de zomer begonnen kan worden met het verrichten. Dat geldt niet alleen

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

voor de projectorganisatie, maar nadrukkelijk ook voor alle betrokken partijen. Dit vraagt veel van opdrachtnemer én opdrachtgever, maar door snel tot actie over te gaan zorgen we ervoor dat we op korte termijn grote zichtbaarheid bij de doelgroep.

UNIQUE SELLING POINTS

Wat zijn de pijlers van dit plan van aanpak? Wat zorgt ervoor dat bewoners nu wél gaan investeren in energiebesparing? Wat maakt deze aanpak anders dan alle andere initiatieven op dit gebied? Oftewel: wat maakt Groningen Woont Slim tot een succes?

Een omni-channel-aanpak

Groningen Woont Slim hanteert een omni-channel-aanpak: via een groot aantal kanalen, media en samenwerkingen komt de bewoner ons op allerlei plaatsen tegen. De boodschap past bij dat moment en de boodschappen sluiten op elkaar aan. Zo wordt de bewoner optimaal geprikkeld om aan de slag te gaan via het kanaal van zijn keuze.

Een boodschap, duidelijk aanbod

Komt de bewoner bij ons terecht, dan is het meteen duidelijk wat er te halen is. Om echt natuurlijke momenten te creëren sluiten we één concrete actie aan op het seizoen. Eén duidelijke boodschap dus, die meteen vertaald is in een eenduidig aanbod zodat de bewoner meteen tot actie kan overgaan.

Een pro-actieve backoffice

De grootste uitval vindt nu plaats op het moment dat de bewoner de offertefase in gaat. Straks wordt de bewoner op dat moment actief gebeld door de backoffice, om deze fase intensief te begeleiden. De backoffice zorgt er met de aanbieders voor dat de juiste offerte snel bij de bewoner ligt en volgt dit op.

Altijd betaalbaar met simpele en duidelijke financiering

Bij het aanbod van Groningen Woont Slim en haar uitvoerders regelen wij een nieuwe vorm van financiering die voor iedereen te gebruiken én te begrijpen is. We gaan onder andere vanuit de ruimte in de Gresco werken aan de "Groningse Bank voor Duurzaamheid", ook voor particulieren. Daarbij werken we samen met de gemeentelijke fondsmanager. Investing en besparing worden daarmee aan elkaar gekoppeld zodat de bewoner vanaf dag één gaat besparen.

Een fysieke winkel waar je altijd terecht kan

Groningen Woont Slim heeft een fysieke winkel in de stad waar bewoners inspiratie kunnen opdoen. Dit geeft ook vertrouwen: je kunt altijd ergens terecht met vragen en problemen.

Met de pop-up komt Groningen Woont Slim naar je toe!

Samen met de woningcorporatie en ambassadeurs werken wij aan voorbeeldwoningen in specifieke wijken. Rondom deze woningen wordt een boel reuring georganiseerd. Bewoners kunnen hier terecht voor concreet aanbod voor hun specifieke woning en kunnen meteen zien en voelen hoe dat eruit ziet.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Twee belangrijke aspecten zijn hierbij:

Groningen Woont Slim is onafhankelijk

Wij werken niet met iedereen samen, maar kiezen op basis van objectieve criteria voor de partijen die de bewoner het beste helpen en goede kwaliteit leveren tegen een redelijke prijs. De bewoner heeft daarbij de uiteindelijke keuze, er wordt hem niets opgedrongen en het is altijd duidelijk wie de afzender is.

Groningen Woon Slim kiest ook

Wij kiezen vaste leverancier(s), waar wij het aanbod van profileren. Met deze leverancier(s) optimaliseren wij het aanbod op factoren kwaliteit, prijs, garanties, klanttevredenheid etc. Klanten kunnen altijd ergens anders kopen, zij blijven daar altijd vrij in. Wij gaan partnerships aan om zo voldoende omzet bij onze leveranciers te organiseren, zodat zij gemotiveerd zijn om enerzijds hun eigen aanbod te verbeteren en anderzijds in de toekomst bereid te zijn de verkoopkosten te vergoeden (bij verzelfstandiging).

Wij zijn trots op Groningen

Wij werken samen met zoveel mogelijk lokale partijen om samen Groningen duurzamer te maken. Het bundelen van al die krachten zorgt voor een langdurig effect en een écht Groningse aanpak. Wij zijn trots op iedere klant en ieder initiatief. GWS draagt bij aan het vormen van collectieven en leefbaarheid. Er ontstaat lokale werkgelegenheid.

HOE

We bereiken dit alles door:

- Intelligente marketing ten behoeve van een betere naamsbekendheid;
- Een fantastische backoffice;
- Een aantrekkelijke winkel in de stad;
- Met pop-ups de wijken in te gaan;
- Een financiering voor elke Stadje te kunnen aanbieden;
- Producten aan te bieden, die mensen echt willen hebben.

Al deze aspecten staan in dit bidbook beschreven. Eerste beschrijven we echter de financiële context en de organisatie van Groningen Woont Slim.

Henk Kieft
Alfred Middelkamp
Marcel Tankink

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

INNOVATIE

De volgende stap richting een markt voor energiebesparing

In 2013 zijn de gemeente Groningen, KUUB en KAW gestart met een Energieloket in het kader van het Blok voor Blok programma, met als doelstelling om de eerste stappen te zetten naar de opschaling van energiebesparing in de particuliere woningvoorraad met een betaalbare aanpak. De leerpunten en de opschaalbare onderdelen van dit Energieloket hebben bijgedragen aan de vorming van het VNG-programma voor Energieloketten. Dezelfde partners zijn nu nog steeds actief en zetten de volgende noodzakelijke ambitiestap.

Elke Stadjer kent Groningen Woont Slim

Onze naamsbekendheid is essentieel. Daarom gaan we volgens een nieuwe marketingstrategie werken: omnichannel. Langs deze lijn wordt samengewerkt met een groot Gronings netwerk van bedrijven, wijken en instellingen. Maar ook gewoon veel en zichtbaar goed werken leveren. Groningen Woont Slim adviseert niet alleen, maar levert ook bij de mensen thuis.

PMC's verbinden vraag en aanbod

Met het plan "Groningen Woont SLIM" willen wij de volgende grote stap zetten naar een volwassen markt voor energiebesparing: niet langer een marktplaats waar vraag en aanbod elkaar ontmoeten, maar op basis van ProductMarktCombinaties (PMC's) het gat tussen vraag en aanbod écht overbruggen. De bestaande stimuleringsprogramma's worden sterk geïntensiveerd, met een focus op het articuleren van de vraag en dit omzetten naar echte actie. Dit betekent niet alleen de klantreis begeleiden, maar ook nieuwe natuurlijke momenten creëren. Daarmee gaan wij nu ook de opschaling bereiken in termen van aantallen. Bovendien breiden wij de bestaande aanpak uit naar meerdere categorieën, zoals gestapelde bouw, monumenten en studentenwoningen.

Opschaling in de particuliere voorraad

Vanuit de Reimarkt wordt al gewerkt aan opschaling en het gebruik van PMC's. Daar haken wij natuurlijk inhoudelijk bij aan, wij hoeven het wiel niet opnieuw uit te vinden. Maar de uitdaging van GWS is wezenlijk anders: de Reimarkten werken momenteel nog vanuit startvolumes aan huurwoningen van woningcorporaties als enig basisvolume waarop de business case is gebouwd.

Nul-op-de-Meter, stap-voor-stap

Natuurlijk vindt ook het NoM-aanbod een plek in onze trajecten. Wij houden echter de blik breed: het moet ook mogelijk zijn om stap voor stap te verduurzamen. Het uitgangspunt daarbij is natuurlijk dat dit met no-regret stappen plaatsvindt, zodat NoM zonder dubbel investeren bereikbaar blijft. Dit is de uitdaging voor de aanbodontwikkeling, hoewel we ons beseffen dat dit voor bijvoorbeeld monumenten nog lastig zal zijn. We kijken daarom ook expliciet naar combinaties met duurzame verwarmingsopties, waarbij de trias energetica soms enigszins wordt losgelaten.

Bredere samenwerkingen

En ander zeer innovatief element in dit plan is de bredere samenwerking. In de afgelopen jaren hebben wij met Groningen Woont Slim al het grootste bedrijvenplatform voor energiebesparing opgezet

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

en de samenwerking gezocht met wijkinitiatieven, lokale energiecoöperaties en natuurlijk andere beleidsterreinen binnen de gemeente. Nu zetten wij ook daarin de volgende stap: wij werken in dit nieuwe plan samen met partijen, die niet logischerwijs betrokken worden in programma's voor energiebesparing. Door deze partijen aan onze doelstellingen te verbinden kunnen wij nog meer vaart maken en ook via andere kanalen de gewenste opschaling bereiken.

Een voorbeeld daarvan is de Gasunie. Zij maken zich binnen onze aanpak sterk voor het plaatsen van warmtepompen in 1.000 woningen, volledig gefinancierd en voor 10 jaar onderhouden. Wij gaan deze samenwerking verder invullen door samen de voorwaarden voor inkoop uit te werken, de gebruikersovereenkomst met de bewoner en de benaderingsstrategie en prioritering. Daarbij kijken wij ook naar de huidige en toekomstige ontwikkeling van Warmtestad (het warmtenet in Groningen). Door samen te werken met een partij uit de "traditionele energiekolom" voor verduurzaming zetten wij hier een echt innovatieve stap.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

ORGANISATIE

Juridisch

Groningen Woont Slim is vanaf de start een samenwerking geweest van de gemeente Groningen, Kuub en KAW. Wij stellen nu voor Groningen Woont Slim als een zelfstandige bv te hangen onder Reimarkt Holding bv. Kuub en KAW hebben 2 jaar geleden hun duurzaamheidsactiviteiten bij de Reimarkt onder gebracht, voor zover deze te maken hebben met het gehele traject van klantwerving, klantbegeleiding, productontwikkeling en daadwerkelijke levering. Op dit moment zijn er vier initiatieven in Nederland actief. Binnen deze initiatieven is al veel ontwikkeld, van hetgeen GWS nu in Groningen gaat starten, zoals bijvoorbeeld vele business-cases per woningtype, CRM-systematiek, etc. Ook zijn er op dit moment al 12 mensen fulltime werkzaam voor de Reimarkt, waarvan 5 mensen voor Reimarkt-concept in Groningen. Voor GWS is het dus gunstig om van deze kennis en deze mensen gebruik te kunnen maken. Reimarkt Concept BV is een holding, met daaronder Reimarkt Enschede, Reimarkt Delft, Reimarkt Den Bosch, Reimarkt Bergen op Zoom en nu dus ook Groningen Woont Slim bv.

De gemeente Groningen en Groningen Woont Slim gaat werken als ware het een publiek-private samenwerking. De gemeente stuurt op het leggen van de nodige relaties in de stad, richting de woningcorporaties en richting kenniscentra en het rijk, ondersteunt mede met een gemeentelijke subsidie de aanlooptekorten in de eerste jaren. KAW en Kuub leveren via Groningen Woont Slim het volledige concept, werkt met aantrekkelijke (lage) tarieven en staat na 4 jaar op eigen benen.

Structuur

Als structuur stellen we voor te werken met een stuurgroep Groningen Woont Slim, met daarin Wouter van Bolhuis en Marcel Tankink, eventueel de wethouder. Daaronder functioneert een projectgroep met daarin namens de gemeente Petra Hof en Geert Kamminga en namens Reimarkt de bedrijfsdirecteur Wietse de Vries en namens het team GWS de kwartiermaker / bedrijfsleider Richard van der Veen.

Bemensing

Hoogste functionaris bij Groningen Woont Slim is Marcel Tankink, als huidig directeur Reimarkt. Hij is eindverantwoordelijk en vormt het aanspreekpunt voor de gemeente Groningen op bestuurlijk niveau. Vanuit Reimarkt Concept zijn de volgende mensen ondersteunend werkzaam voor GWS:

- Wietse de Vries, bedrijfsdirecteur
- Alfred Middelkamp, strategische marketing en communicatie
- Joost Boon, marketing en communicatie
- Tessel de Rooij, marketing en communicatie
- Josien Kruizinga, productontwikkelaar
- Mathijs Vallinga, productontwikkelaar

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Voor GWS wordt een Gronings team aangesteld, welke toegewijd dagelijks de operatie uitvoert. Voor dit team stellen we de volgende samenstelling voor:

Kwartiermaker en bedrijfsleider: Richard van der Veen

2 medewerkers verkoop, nog te werven

2 medewerkers techniek en inkoop, nog te werven

Manager back-office, nader te bepalen

Omgeving

Het Groninger en landelijk netwerk van alle relevante stakeholders wordt vanuit GWS / Reimarkt bediend door Marcel Tankink en Richard van der Veen, altijd in overleg met de mensen van de gemeente Groningen. Voor GWS zijn in ieder geval van belang: provincie Groningen, ministeries, VNG, Energiesprong, Gasunie, Rabobank, ING, IABR, Grunneger Power, groninger woningcorporaties, energiecorporaties, wijkteams Groningen.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

OMNI-CHANNEL MARKETING

De aanpak van Groningen Woont Slim is sterk gericht op resultaat, op uitvoering. Daarom kiezen wij voor een methode die daarvoor bewezen effectief is: een omni-channel-benadering met een enkelvoudige boodschap (zie ook bijlage II). De kunst is immers niet om de bewoner te helpen als hij zelf toch al aan de slag wil, maar om dit moment te creëren. Alleen dan kunnen we de verduurzaming van woningen werkelijk *versnellen*.

Om dit te realiseren moeten wij zorgen dat :

1. De doelgroep Groningen Woont Slim kent (naamsbekendheid).
2. De bewoner via alle mogelijke kanalen bij ons terecht kan (omni-channel).
3. De boodschap die wij brengen eenduidig is over al deze kanalen, makkelijk en snel te begrijpen is en aanzet tot actie. begrijpen is en aanzet tot actie.

NAAMSBEKENDHEID

"To know me is to love me"

Voordat onze boodschap bij bewoners kan landen, moeten zij ons kennen. Ondanks eerder communicatie-inspanningen is de naamsbekendheid van Groningen Woont Slim nog (te) laag. Wij gaan op verschillende sporen werken aan vooral naamsbekendheid van GWS. Bewustwording van nut en noodzaak van verduurzaming van je woning gebeurt al veel. Het gaat er nu vooral om dat Stadjes GWS kennen. Vervolgens kunnen wij onze boodschap en ons concrete aanbod bij hen neerleggen, zodat zij ook echt overgaan tot actie.

Om meer naamsbekendheid te krijgen zetten wij in op een intensieve en opvallende campagne via een brede selectie van media. Dit zijn:

- Google Adwords: zorgen dat je online goed gevonden wordt. Allereerst met zoekmachineoptimalisatie en daarna met Adwords advertenties, waarbij de advertenties in 1 oogopslag (= zonder click) laat zien:
 - o Waar de bezoeker naar op zoek is – een unieke selling point (USP):
Isolatie? Binnen 1 week nooit meer koude voeten!
 - o Social proof call to action (tevredenheidsmeter / beoordelingstool)
*4 **** beoordeling door Stadjes*
 - o Afronden met USP's en doorverwijzen naar relevante pagina's
 - o *Doe de energiescan van uw woning – Gratis advies bij u thuis – Collectieve Stadjes Deal*
 - o *8.500 Stadjes doen al mee met Groningen Woont Slim*
 - o *Alles over Isolatie – Top 5 isolatiematerialen – Direct offerte aanvragen*

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

- Facebook: zorgen dat je Facebook echt leuk maakt, wat leidt tot veel volgers/fans en een hoge interactie op berichten en er veel gedeeld wordt. Daarmee bereik je de vrienden van volgers. Ofwel: nieuwe aandacht genereren door actieve fans. Dit lukt alleen met unieke content en unieke Grunniger reacties.
 - Filmpjes van MoombaMedia
 - Vlog's van studenten
 - Stijl van interviewen klanten aangepast aan doelgroepen
 - Er valt wat te winnen (unieke acties)
- RTV Radio: redactioneel wekelijks aandacht aan duurzaamheid en wonen. Ondersteund door een radiotune, gericht op de marketingkalender
- RTV Noord: redactioneel 4 tot 5 items over duurzaamheid, energiebesparing en wonen. Ondersteund door commercials gemaakt door Moomba Media en link naar Groningen Woont Slim
- Banners op diverse lokale media (GIC – RTV – DvhN – Oog etc)
- Folder: zodra er concreet en goed aanbod is wordt dit in een folder met aanbiedingen 'huis aan huis' kenbaar gemaakt.

Het gebruik van de omni-channel strategie (zie bijlage II) betekent voor Groningen Woont Slim dat de communicatie via gangbare kanalen geïntensiveerd wordt. Daarnaast willen wij een aantal nieuwe verkoopkanalen ontsluiten. Dat doen wij voornamelijk door de samenwerking te zoeken met nieuwe partners. Wij proberen zo aan te sluiten op alle mogelijke natuurlijke momenten voor woningverbetering

Energieloket Groningen
24 februari · 🌐

Isoleren, ketel vervangen, zonnepanelen op het dak laten leggen. Lastig?
Nee hoor! Wij staan voor je klaar!

The image shows a Facebook post from 'Energieloket Groningen' dated '24 februari'. The text of the post asks 'Isoleren, ketel vervangen, zonnepanelen op het dak laten leggen. Lastig? Nee hoor! Wij staan voor je klaar!'. Below the text is a graphic illustration. On the left, a house is shown with solar panels on its roof and a sun in the sky. A large blue arrow points from this house towards a person on the right. The person is wearing a dark winter jacket, a white hood, and a patterned scarf, and is holding their hands out in a gesture of cold. The background behind the person is a green wall with a window.

Collegiebrief - Energiebesparing bij particulieren

bij de bewoner. Bovendien kan de bewoner altijd zijn favoriete kanaal kiezen om bij ons te kopen of met ons te communiceren. Zo verhogen wij de conversie maximaal.

Gangbare kanalen intensiveren

- Google Advertising
- Facebook
- Twitter (keuze maken)
- Instagram (keuze maken)
- Website
- Folders / gemeentehuis

Nieuwe kanalen ontsluiten

- Boodschap GWS langs natuurlijke kanalen organiseren:
- Gemeentelijke weekberichten in gezinsbode voorzien van 'advertentie'
- WOZ-mailing gemeente Groningen voorzien van brief met daarin actie richting GWS
- Netwerkbedrijven, Waterschap en Waterbedrijf vragen wij een gezamenlijk opgestelde brief/flyer toe te voegen aan de correspondentie (bijvoorbeeld bij factuur of andere mededeling) met iedere Stadje
- Woningbouwcorporaties vragen wij een aantrekkelijk aanbod van GWS aan de huurders met ons te organiseren
- Winkeliersvereniging waarmee wij een Groninger gezamenlijke actie opzetten
- Vereniging Eigen Huis waarmee wij een Groninger mailing opzetten

Natuurlijke momenten activeren

- Banken / hypotheekverstrekkers: bij verlenging rente voorzien wij de banken van een goed aanbod wat zij aan hun klanten kunnen verstrekken
- Woninginrichters & Bouwmarkten: met hen zetten wij een actie op waarbij hun klanten een voordeel kunnen krijgen bij GWS. Natuurlijk maken wij het mogelijk om een 'event' vanuit hun zijde kenbaar te maken via GWS, mits het event aansluiting maakt met GWS.

Verrassende marketing

- Huis aan huis bladen: simpele acties
- Vloggen GWS-filmpjes: voorstel: www.moombamedia.nl/commercials
- Boomerang

De concrete inzet die wij plegen voor naamsbekendheid is altijd direct gekoppeld aan een echt Groninger Boodschap waar Stadjes trots op zullen zijn bijvoorbeeld: "Wij DOEN het gewoon DUURZAAM" met altijd daaraan gekoppeld een actie. De acties is van klein (win een Waka Waka lamp met uw facebook like of bij het doen van de energiecheck) tot groot (500 euro kortingsbon voor uw zonnepanelen).

Wij houden continue actie en hebben aanbod van klein tot groot. Voor iedere student, huurder, woningeigenaar is bij GWS wat te krijgen. Hiermee krijgen wij mensen in actie en houden wij mensen in actie. Het blijft altijd duidelijk wat de seizoensboodschap (de marketingkalender) is. Daar gaat de boodschap primair over.

Collegedrief - Energiebesparing bij particulieren

ÉÉN DUIDELIJKE BOODSCHAP

Zoals in bijlage II uitgelegd gaat het bij een omni-channel aanpak niet alleen om het benutten van zoveel mogelijk kanalen, maar ook om het presenteren van één consistent beeld, dezelfde informatie en dezelfde dienstverlening. En dat in een samenwerking met een groot aantal partners. Het is dus zaak de boodschap eenvoudig en helder te houden en niet te vaak te wisselen van boodschap.

Wij kiezen er daarom voor om te werken met een marketingkalender. Ieder seizoen kent één enkele boodschap, één product staat vol in de schijnwerpers. De andere producten zijn wel beschikbaar, maar worden in de communicatie niet als eerste genoemd. Zo kunnen wij over alle kanalen heen één duidelijke en activerende boodschap bij de bewoner neerleggen. Die bovendien aansluit bij de beleving en behoefte van de bewoner op dat moment. De marketingkalender ziet er als volgt uit:

LENTE
ZONNEPANELEN
Haal energie uit de zon!

ZOMER
UITBOUW / VERBOUW
Groter wonen voor hetzelfde geld!

HERFST
ISOLATIE
Er warmpjes bijzitten, goedkoper dan u denkt!

WINTER
ENERGIECONTRACTEN
Hoeveel kunt u besparen?

De marketingkalender helpt om samen met alle partners één duidelijke boodschap bij de bewoner te brengen. Dat gaat natuurlijk niet vanzelf. Iedere boodschap heeft daarom een planning van 7 maanden, die elkaar deels overlappen:

- Maand 1-3: voorbereiding. Alle partners brieven, benodigde materialen overal aanwezig hebben, media meekrijgen, aanbod organiseren, webpagina's, content en social-mediaberichten klaarzetten.
- Maand 4-6: werkelijke actieperiode. Gezamenlijk met alle partners het aanbod uitdragen.
- Maand 7: afronding. Laatste aanmeldingen tot uitvoering begeleiden en evalueren met partners.

Het Energieloket als centrum van het aanbod

Hoewel de bewoner via alle genoemde kanalen gebruik kan maken van het aanbod, wordt het Energieloket de centrale plaats waar de bewoner tot actie kan overgaan. Sociale media en google linken naar de website en ook in brieven en advertenties wordt hier naar verwezen. Telefonische aanmeldingen bij de backoffice of bij partners worden ook via de website aangemeld.

Daarom is het belangrijk dat op de website precies die informatie is te vinden, die de bewoner zoekt. Daarom maken wij voor ieder seizoen een actiepagina aan, waarop alle informatie over die specifieke actie en product te vinden is. (Een voorbeeld van zonnepanelen is bijvoorbeeld www.sungivety.nl). Via alle kanalen wordt de bewoner meteen naar die actiepagina gebracht, de beginpagina wordt dus overgeslagen. De bewoner die op zoek is naar zonnepalen wordt dus niet lastiggevalen met CV-ketels, tenzij hij daar ook naar zoekt.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

De aanmelding voor een offerte (waarna de backoffice contact opneemt) is natuurlijk het meest prominent op de pagina. Daarnaast zijn er diensten voor "meer informatie over", een adviesaanvraag en de bekende "hulp bij offertes". Wij verwerken ook beslissbomen ("help mij kiezen") zodat de bewoner bijvoorbeeld snel kan zien welke financiering interessant is in zijn of haar situatie. De huidige pagina's worden aangepast en actie/productgericht gemaakt, passend bij het aanbod van GWS

Om deze actiepagina heen komen een aantal blogs, die ingaan op specifieke vragen van bewoners rondom het thema en weer verwijzen naar de actiepagina. Posts op sociale media leiden toe naar de actiepagina en de blogs.

Omdat het aanbod meer centraal wordt geplaatst op het Energieloket, worden referenties en beoordelingen ook belangrijker. Uitgangspunt is dat voor alle actieproducten er duidelijke referenties te vinden zijn en evaluaties van klanten vertaald worden naar rapportcijfers op de site.

Reviews van enkele producten organiseren wij op een eenvoudige wijze in onze online omgeving.

Een uitgebreid review systeem vergelijkbaar met Booking.com wordt landelijk opgezet. Wanneer, hoe snel dit beschikbaar is, is op dit moment niet bekend.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

EEN UITMUNTENDE BACKOFFICE

De bewoner komt via verschillende kanalen bij ons terecht en vindt bij ons een duidelijk en scherp aanbod: het offertemoment. Hier vindt momenteel de grootste uitval plaats. Enerzijds doordat de bewoner de aangeboden offerte niet begrijpt of moeilijk kan vergelijken en het daarom blijft liggen. Anderzijds doordat aanbieders vaak onvolledig en traag reageren op offerteverzoeken en de verstrekte offertes meestal niet goed opvolgen.

Wij lossen dit op door een backoffice te vormen. Deze backoffice functioneert in eerste instantie naast de bestaande backoffice van het Energieloket en is er puur op gericht om bewoners de offertefase naar uitvoering door te loodsen. De backoffice vult daarmee het gat dat Energieloket en bedrijven nu laten liggen door:

1. Het nabellen van de klant
2. Het opvolgen van de offerte
3. Het opjagen van de aanbieder
4. Het leveren van aftersales en nazorg
5. Het ophalen van bewonersinformatie

Het nabellen van de klant

Een bewoner die aangeeft geïnteresseerd te zijn in woningverbetering wordt binnen één dag door de medewerkers van de backoffice gebeld. Zij bevestigen de vraag van de bewoner en leggen uit hoe het proces verder verloopt, wat de bewoner wanneer mag verwachten. Als een bezoek van de aanbieder nodig is voor een offerte kan worden opgesteld, dan wordt dit bezoek meteen ingepland. Offertes worden binnen één week verstuurd naar de bewoner.

Het opvolgen van de offerte

Na ontvangst van de offerte wordt de bewoner één dag later weer gebeld om te vragen of alles goed is ontvangen en of er nog vragen of twijfels zijn. Vanzelfsprekend worden deze vragen in het gesprek of uiterlijk binnen één dag beantwoord. Zo nodig assisteert de backoffice ook bij het aanvragen van subsidies en leningen. De backoffice houdt contact met de bewoner tot het moment dat de offerte getekend is.

Het opjagen van de aanbieder

De backoffice houdt regie op het proces. Er wordt gecontroleerd of de offertebezoeken zijn uitgevoerd, of de beloofde offerte inderdaad is verzonden en of vragen goed worden beantwoord en opmerkingen in de offerte worden aangepast. Na het tekenen van de offerte blijft de backoffice het proces volgen: wordt de opdracht snel ingepland, vindt de uitvoering dan ook plaats en wanneer is de uitvoering gereed?

Het leveren van aftersales en nazorg

Na afronding van de werkzaamheden neemt de backoffice weer contact op met de bewoner. Samen met de bewoner worden de werkzaamheden geëvalueerd en wordt het energielabel aangepast. Eventuele problemen worden meteen opgepakt met de aanbieder, zodat de bewoner echt helemaal tevreden is over de uitvoering. Waar nodig assisteert de backoffice ook bij het afhandelen van subsidies en leningen.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

Het ophalen van bewonersinformatie

Gedurende dit proces krijgt de backoffice veel waardevolle informatie over de voorkeuren van bewoners: waar lopen zij tegenaan, wat gaat goed, wat kan beter, waarom kiezen bewoners ervoor om wel of niet verder te gaan? Deze directe feedback wordt vanzelfsprekend gedeeld met de aanbieders en Groningen Woont Slim, om de dienstverlening steeds verder te verbeteren.

De beschreven ondersteuning van de bewoner is bijzonder intensief, om de (op dit moment hoge) uitval in deze fase zoveel mogelijk te beperken en tot meetbare resultaten te komen. Wij willen daarbij meteen benadrukken dat het hier niet gaat om een agressieve verkoopbenadering. Groningen Woont Slim zoekt regelmatig contact met vooraf gegeven toestemming door de bewoner. De backoffice helpt de bewoner zo om zijn eigen keuzes te maken. Het actief persoonlijk opvolgen van klantcontact op deze schaal wordt binnen Nederland, ondanks bewezen succes in andere branches, nog nergens toegepast. Onder andere in Boston, USA zijn hier goede resultaten mee geboekt.

De back-office wordt een zelfstandige unit die voor meerdere aanbieders/partijen kan werken. Het wordt opgezet in de vorm van een leerbedrijf. Studenten, starters en werkzoekenden kunnen tegen relatief lage loonkosten dit werk uitvoeren. ER is ruimte voor stages op alle niveaus.

Het goed en snel opzetten van deze back-office in de vorm van een leerbedrijf vraagt een start met 2 fte's die zorgen voor inhoud en voldoende traffic. Dit geeft het leerbedrijf de mogelijkheid zelfstandig te worden en te werken voor meerdere aanbieders.

Ons voorstel is om deze BV in eerste instantie als een dochter-BV van Reimarkt Concept op te zetten.

Het leerbedrijf moet 9 maanden na de concrete aftrap in de markt van GroningenWoontSlim 2.0 op eigen benen staan.

Integratie backoffice-activiteiten meerdere Energieloketten

Het toekomstige leerbedrijf neemt de huidige backoffice-taken van het Energieloket in de Groninger regio over. En zal dit ook actief voor andere regio's kunnen doen.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

EEN AANTREKKELIJKE WINKEL

Groningen Woont Slim krijgt een fysieke winkel in de stad. Een fysieke winkel helpt om de naamsbekendheid van Groningen Woont Slim te vergroten. Op deze locatie kunnen bewoners inspiratie opdoen en concrete voorbeelden zien van woningverbeteringen. Het helpt ook om vertrouwen te geven: naast alle online mogelijkheden contacten via de telefoon kun je altijd ergens terecht met vragen en problemen. In de retail wordt dit ook wel "clicks and bricks" genoemd. De winkel wordt gerealiseerd op het moment dat de naamsbekendheid en conversie substantieel aan het groeien is.

Er wordt gestart in een 'shop-in-shop' vorm; aanhaken bij een architect, makelaar, bouwmarkt of woninginrichter. Bij voldoende conversie, naamsbekendheid en geoliede organisatie zetten wij direct (en zo snel mogelijk) de stap naar de fysieke winkel.

De winkel heeft de look & feel van een winkel vergelijkbaar met BelSimpel aan de Vismarkt. Zakelijk, Commercieel, bevlogen en transparant. Open op winkelopeningstijden.

De samenwerking met Grunneger Power wordt geborgd. Er zullen altijd her en der in de stad 'pop-ups' zijn, daarover meer in andere hoofdstukken.

De stad Groningen maakt met haar winkel een landelijk statement met het plaatsen van de 'pret-a-loger-woning 3.0' op een uniek zichtbare locatie bijvoorbeeld op het Parkeerterrein van Ikea. Dit duurzaamheidsstatement spreekt voor zichzelf. Door dit te combineren met verhuur aan de GWSwinkel en andere werkplekken (bv werkleerbedrijf) is de exploitatie geborgd.

Wij stellen voor hierin Energie te koppelen aan het huis voor de toekomst. Zo combineren we dan de woningverbeteringen voor energiebesparing met oplossingen voor zorg en domotica. Hiermee koppelen wij meerdere programma's en versterken wij elkaar. Wellicht is ook een koppeling te maken met het Omniversum.

Bij de winkel kunnen bewoners terecht met concrete vragen en opmerkingen. Wie GWS nog niet kent wordt met online tools meteen op weg geholpen in de klantreis. De winkel staat echter vooral in het teken van de actie die dat seizoen de focus heeft. Dat betekent bijvoorbeeld dat in de lente zonnepanelen en omvormers te bekijken zijn. In de winkel kan de bewoner meteen zaken doen, maar natuurlijk kan hij ook eerst wat informatie meekrijgen, waarna wij nabellen om het proces verder te vervolgen.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Samen met aanbieders richten wij de winkel met concrete voorbeelden van maatregelen voor energiebesparing en -opwekking. Daarbij zijn wij gefocust op de klantvoordelen, niet de techniek. Dat betekent bijvoorbeeld geen dwarsdoorsnedes van kunststof kozijnen, maar een opstelling met een speaker achter een raampje zodat de bewoner het verschil in buitengeluid zelf kan beleven. Ook de woningcorporaties kunnen in de winkel hun mogelijkheden presenteren aan hun huurders. Alle contacten in de winkel worden bijgehouden in het CRM-systeem en kunnen daardoor weer opgevolgd worden in het normale proces. Ook in de winkel ligt daarbij de focus op hoe komen bewoners door het offerte- en financieringstraject. Daarvoor organiseren wij de verbinding met een onafhankelijk financieel adviseur. Vanuit de winkel worden acties georganiseerd zoals informatieavonden, debatten etc. Op die avonden is altijd iets concreets te halen.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

MET POP-UPS DE WIJKEN IN

Om het grootst mogelijke effect te bereiken willen wij niet alleen op een centrale plek wachten tot de bewoner langskomt, maar ook naar de bewoner toe in zijn straat en buurt. Dat doen wij met pop-upwoningen. Met beschikbare gegevens analyseren wij samen waar de grootste kansen en prioriteiten liggen voor woningverbeteringen. Voor deze wijken ontwikkelen wij met aanbieder concreet aanbod, wat perfect aansluit bij de specifieke woningen in die specifieke wijk. Daarbij wordt de actie van dat seizoen natuurlijk ook meegenomen, maar het aanbod bevat concrete oplossingen voor alle woningverbeteringen die voor de woningen in die specifieke wijk relevant zijn.

Integrale prioritering met alle partners voor gezamenlijke wijkgerichte aanpakken

Zoals we in Groningen al gewend zijn bepalen wij samen met de betrokken partijen gezamenlijke prioriteiten. Wij nodigen in ieder geval de woningcorporaties uit om hun onderhoudsprogramma's te combineren met onze informatie vanuit BAG- en energieverbruiksdata. Met de gemeente actualiseren wij de bestaande prioritering vanuit andere aandachtsgebieden. Vervolgens kijken wij samen met andere stakeholders (Grunneger Power en wijkverenigingen) naar hun concrete plannen voor de projectperiode. Gezamenlijk stellen wij dan vast in welke wijken we gezamenlijk acties inzetten.

Een bijzondere rol kan daarbij vervuld worden door de netwerkbeheerder met zijn onderhoudsplanning voor het netwerk en de plannen rondom Warmtestad vanuit de gemeente en de woningcorporaties. Hieruit kunnen specifieke projecten worden gestart waarin complete wijken zelfs van het gas af aan. Van die projecten mag onze planning echter niet compleet afhankelijk zijn, omdat in de praktijk dit soort trajecten vaak vertraging oplopen.

Selectie van woningen volgens ideaaltypes

Binnen de gekozen wijken vormen wij op basis van beschikbare data "ideaaltypes" of ook wel referentiewoningen (zie figuur 1). Bijvoorbeeld (fictief) 900 rijwoningen jaren 60-70; 500 twee onder 1 kap jaren 80-90. 2500 portieketagewoningen jaren 60-70, etc. Elk woningtype is meer of minder repeterend.

Het is erg belangrijk om een intelligente keuze te maken welke referentiewoningen we kiezen om aanbod voor te ontwikkelen. Dat doen we op basis van de volgende variabelen:

1. Mate van repetitie: hoeveel woningen kunnen we bedienen per referentie: hoe meer hoe beter;
2. Verdien capaciteit referentiewoning: in hoeverre is er, gezien de energetische en bouwkundige staat, voor klanten financieel interessant aanbod te ontwikkelen?
3. Bij de gemeente hebben zich enthousiaste Stadgers gemeld, die bereid zijn om als ambassadeur op te treden. Is er een match tussen een interessante referentiewoning (1 en 2) en de potentiële ambassadeur?

Na de vertaling van het woningpakket in ideaaltypen gaan wij verder in nauwe samenwerking met de Groninger woningcorporaties. Uit eigen ervaring weten we welke enorme voorbeeldfunctie zij kunnen vervullen, als zij bereid zijn om de verduurzaming van een huurwoning te delen met particulieren die een vergelijkbare woning hebben. De eerste gesprekken met hen hierover geven aan dat zij hier positief instaan.

Collegedebat - Energiebesparing bij particulieren

Figuur 1. Door bijvoorbeeld de energielasten per woning per Groninger wijk te bestuderen ontstaat volgorde van werken

BOX: POSITIE VAN DE WONINGCORPORATIES

De Groninger woningcorporaties zijn ieder op hun eigen wijze actief met verduurzaming van hun eigen voorraad. Binnen Nijestee wordt voorzichtig nagedacht over een verduurzamingsaanpak bij mutatie. Daardoor ontstaat daar ruimte voor een zogenaamde n=1-aanpak, waarbij geleerd wordt om verduurzaming niet meer per blok, maar per individuele woning uit te voeren. Dit is met name zo interessant omdat dat natuurlijk goed aansluit bij een aanpak voor particuliere eigenaren. Nijestee is bereid tijdens een kwartiermakersperiode te onderzoeken wat de opbrengst zou kunnen zijn indien zij hun verduurzamingsopgave zouden "verweven" met een stedelijke aanpak, die ook is gericht op particuliere eigenaren. Tweede stop zou wat ons betreft moeten zijn dat meerdere Groninger corporaties hun verduurzaming in samenwerking met en door Groningen Woont Slim gaan uitvoeren.

Groningen Woont Slim ontwikkelt een volledig aanbod voor de gekozen ideaaltypen. Dat gaat dus veel verder dan de specifieke actie voor dat seizoen: wat is de beste ingreep om mee te starten? Wat is voor jouw woning de ideale configuratie van installaties, isoleren en bouwkundig ingrijpen? Waar krijg ik nooit spijt van? Hoe dit werkt is te lezen in het hoofdstuk over aanbod.

Pop-up stores in voorbeeldwoningen

De resulterende producten bieden we met de genoemde partners aan in de bewuste wijk. Dat doen we niet met een folder, maar met een concrete voorbeeldwoning. We zoeken dus met de woningcorporatie een huurwoning uit, of nog liever een particuliere woning van een ambassadeur, die we volledig renoveren met de ontwikkelde producten. Deze woning wordt onze "pop-up winkel": alle eigenaren van

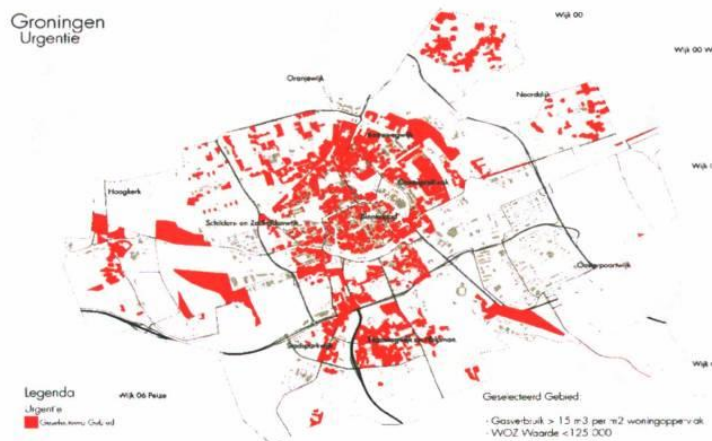
Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

vergelijkbare woningen uitgenodigd om de woning voor én na de verbouwing te bezoeken. Samen met onze leveranciers zorgen we dan dat er een aantrekkelijke bijeenkomst wordt georganiseerd. Deze pop-up blijkt steeds weer een krachtig marketingmiddel. Samen met de betrokken partners (ook bijvoorbeeld de wijkvereniging) zorgen wij voor voldoende reuring, zodat iedereen weet wat er te gebeuren staat en waar dat is.

Wij hebben al de nodige ervaring vanuit de Reimarkt met deze aanpak. Zo weten wij dat rondom een pop-up woning gemiddeld tweehonderd woningen van hetzelfde ideaaltype staan. Op een avond verwelkomen wij dan 25-50 bewoners, waarvan de helft (12-25) vervolgstappen neemt (een offerte aanvraagt). De helft daarvan (6-12) start ook direct met de uitvoering, vervolgens is er een na-ijleffect. Dit betreft een voorzichtige schatting: wij denken dat in deze context, met meer enkelvoudige maatregelen die dus minder kosten dan een volledig pakket, deze getallen hoger uitvallen. Gemiddeld rekenen wij met 11 uitvoeringen per pilot: de pilotwoning en 10 bewoners die op de bijeenkomst komen.

Indien we met één of meer van de grote corporaties kunnen samenwerken kunnen wij twee pop-up woningen per maand realiseren, met de bijeenkomsten daaromheen en de opvolging. Dat leidt dus tot tenminste 22 woningverbeteringen per maand of 264 per jaar. Met voldoende ondersteuning van woningcorporaties en goede planning in afstemming kunnen wij zelfs tot één woning per week komen: elke maandag beginnen met een woning, elke vrijdagmiddag een feestje. In dat geval zijn langs dit kanaal 500 woningverbeteringen per jaar haalbaar.

GWS kan dit niet alleen. Op vele plekken in de stad zijn al collectieven druk bezig om voor hun buurt of straat te onderzoeken hoe men hun woningen kan verduurzamen. Dikwijls zijn deze initiatieven afhankelijk van de inzet van vrijwilligers die hier veel van hun eigen tijd in steken, soms zonder enige ondersteuning. GWS gaat deze ambassadeurs ondersteunen met zogenaamde ambassadeurspakketten, zodat veel elementen van de pop-up aanpak zelf al kunnen uitvoeren of voorbereiden.

Energiescan - opsporen van potenties en voorkeuren op het niveau van de stad, wijk en huis.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Pop-up

Indicatieve planning wijken

Op basis van diverse kenmerken van de Groninger wijken wordt een logische planning voor aanpak gemaakt. Die ziet er nu als volgt uit:

Planning aanpak wijken	2016				2017				2018				2019			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Plaats "x" indien van toepassing																
Wijk 00 Binnenstad	4															
Wijk 01 Schilders- en Zeeheldenwal	12															
Wijk 02 Oranjewijk	11															
Wijk 03 Korrewegwijk	14															
Wijk 04 Oosterparkwijk	11															
Wijk 05 Oosteroortwijk	8															
Wijk 06 Herrewegwijk en Helgeman	7															
Wijk 07 Stadsparkeijk	6															
Wijk 08 Hoogkerk	5															
Wijk 09 Noorddijk	4															

Overige doelgroepen

De grondgebonden woningen van particuliere eigenaren vormen slechts een klein deel van de totale woningvoorraad in Groningen. Ook alle andere doelgroepen moeten bij Groningen Woont Slim terecht kunnen. Wij zetten daarom vanuit Groningen Woont Slim specifieke aanpakken op voor de volgende doelgroepen:

- Sociale huurwoningen
- Verenigingen van Eigenaren (VvE's)
- Monumenten
- Studentenwoningen

Verenigingen van Eigenaren (VvE's)

Op dit moment werken het Energieloket en de gemeente Groningen samen al aan een aanpak voor VvE's. In deze aanpak wordt een onderscheid gemaakt tussen kleine VvE's (tot 24 eenheden) en grotere VvE's (meer dan 24 eenheden). De VvE's ontvangen (gesubsidieerd) advies en kunnen op basis hiervan

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

overgaan tot uitvoering. De aanpak wordt ondersteund met communicatie richting de VvE's en actieve opvolging.

In 2016 wordt het traject voor VvE's onder de noemer van Groningen Woont Slim voortgezet. De eerste resultaten geven daarbij het inzicht dat de VvE's verdeeld moeten worden in klein, middel en groot. Daarom wordt met de resultaten uit dit kalenderjaar een scherpere aanpak opgesteld voor de specifieke doelgroep van kleine VvE's (2 tot 6 wooneenheden). Denk daarbij specifiek aan woningen zoals in de S.S. Rosensteinlaan (boven-beneden), tot de woningen aan de Diephuisstraat (2 beneden, 2 midden, 2 boven). Deze VvE's zijn te benaderen met vergelijkbare producten als andere woningen en het beslisproces lijkt op dat van de grondgebonden woning. De aanpak start begin 2017.

Eind 2017 start een intensievere aanpak voor de middencategorie (6-24 wooneenheden). Hoewel deze categorie al veel meer in het traject van halfjaarlijkse vergaderingen zit, zijn met name de portiekwoningen met maximaal 3 portieken van 2-2-2 nog redelijk als collectief benaderbaar. Met de opgebouwde kennis vanuit het bestaande traject en andere trajecten in Nederland kunnen we concreet aanbod neerleggen voor bepaalde complextypen. Dit aanbod wordt vervolgens uitgebreid naar steeds meer complexen. Concreet en aantrekkelijk aanbod moet het beslisproces van deze VvE's versnellen. De benadering is vergelijkbaar met de popup-aanpak die elders in dit plan wordt beschreven.

De grote VvE's houden maatwerktrajecten nodig en blijven een lange doorlooptijd kennen (van vergadering tot vergadering). Met de opgebouwde kennis kan hierin meer en scherper worden gestuurd. De ervaring leert dat je niet moet blijven stilstaan bij moeilijke situaties (slapende VvE's, particuliere verhuurders die op de rem staan) maar gewoon door moet gaan naar de volgende VvE. De VvE's die eerst niet mee wilden, komen dan later wellicht terug.

Monumenten

Monumenten hebben allemaal hun eigenaardigheden en houden daarom altijd hun unieke traject, dat begint met goed advies. Er is ook extra aandacht nodig voor techniek, regelgeving en welstand. Aan het huidige Energieloket wordt in de tweede helft van 2016 een module toegevoegd die samen met Groene Grachten wordt ontwikkeld: de Groene Menukaart. Deze module bevat startinformatie voor het verduurzamen van monumenten. Met een monumentenscan ziet de eigenaar snel wat voor hem interessant is. Bovendien schift de monumentenscan meteen of de bewoner behoefte heeft aan advies of zelf prima verder kan met goede aanbieders. Wie zelf verder kan, krijgt zijn rapport met de Groene Menukaart en een stappenplan toegestuurd, met daarbij een lijst van aanbieders voor iedere maatregel. Parallel aan de generieke aanpak volgt de backoffice vervolgens actief op.

Bewoners die wel eerst onafhankelijk advies nodig hebben, komen bij het team van Groene Grachten terecht. Zij doen een telefonische intake en sturen dan een adviseur langs. Deze dienstverlening is gratis. Wat volgt is een aanbod voor het begeleiden van de renovatie, waarvoor Groene Grachten specialistische partijen selecteert. Hierin worden ook de lokale partijen meegenomen voor zover mogelijk. Groene Grachten begeleidt de renovatie (bij akkoord van de bewoner) en meldt resultaten vervolgens weer terug aan de backoffice. Die vervolgt met evaluatie en een uitnodiging om ambassadeur te worden.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Studentenwoningen

Bij studentenwoningen speelt het split incentive probleem het meest, dit door de onbalans in vraag en aanbod en het feit dat nog veel studentenkamers een huurprijs inclusief energielasten hebben. Daarom starten wij in 2017 eerst met een communicatief traject waarin studenten worden aangespoord om een groene deal te sluiten met hun verhuurder: de energierekening van 2016 geldt als uitgangspunt en wat hierop wordt bespaard mogen de studenten uitgeven aan een huisfeest (of een andere gezamenlijke besteding).

Dit moet de weg openen om een meer gefundeerde aanpak op te bouwen samen met de particuliere verhuurders. Zij zijn overwegend financieel gemotiveerd en steken hun geld liever in het aankopen van een extra woning dan in het verbeteren van hun huidige bezit. Financieel voordeel, bijvoorbeeld door de WOZ afhankelijk van energieprestatie te maken, kan daarin een belangrijke factor zijn. Maar het is vooral interessant om te kijken naar mogelijkheden om buiten de normale financieringsstromen om extra investeringsruimte te creëren voor particuliere eigenaren, bijvoorbeeld met een gebouwgebonden financiering op basis van de energiebesparing die niet drukt op de hypotheektoetsing. Hiervoor ontwikkelen wij in 2017 samen met een tweetal voortrekkers een pilotproject.

Planning en aantallen

De planning per doelgroep is dus als volgt:

Doelgroep	2016 - 2	2017 - 1	2017 - 2	2018 - 1	2018 - 2
Grondgebonden particulier					
Sociale huur		pilots			
Gestapeld/VvE	Huidig traject	VvE 2-6	VvE 6-24		
Monumenten	Instream				
Studenten		communicatief	Twee pilots		

Over de aantallen willen wij realistisch zijn: enkel de grondgebonden woningen zullen op korte termijn echt gewicht in de schaal leggen. Hierna volgen met name de kleinere VvE's, doordat het traject al loopt en de beslistermijn relatief kort is. Vanaf 2017 rekenen we hier op tientallen, die in 2018 zich tot serieuze aantallen moeten ontwikkelen. Voor monumenten en studentenwoningen geldt dat deze zonder externe ontwikkelingen de tientallen niet zullen overstijgen in de genoemde projectperiode.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

PRODUCTEN DIE JE ECHT WILT HEBBEN

De versnelling die wij met Groningen Woont Slim willen realiseren gaan wij niet bereiken zonder goed aanbod. Vanuit de genoemde woningcategorisatie werken wij met lokale aanbieders aan concrete producten die goed aansluiten bij de behoefte van de bewoners. Hiervoor werken wij verder vanuit de bestaande ervaringen vanuit SLIM Wonen met Energie en de uitgevoerde energieverdeling. Wij koppelen dit aan de productacties en het service level agreement die in Reimarkt zijn ontwikkeld. Zo komen wij snel tot goed en concreet aanbod voor de bewoner en zijn specifieke woningtype.

Van advies naar echt verleidelijk aanbod

We stoppen met alleen maar adviseren, maar zorgen dat we ook in staat zijn om echt te leveren. We ontwikkelen twee soorten aanbod, in het verlengde van onze klantbenadering:

- Enkelvoudig producten voor de seizoensacties.
- Volledige productenrange per woning voor de pop-ups.

Enkelvoudige producten

We gaan contracten aan met leveranciers die in Groningen grootschalig isolatiemateriaal, zonnepanelen, glas etc. kunnen leveren. Dit zullen meerdere aanbieders zijn, gecontracteerd onder een plafondbedrag. Hiervoor hanteren wij de uitgangspunten van de eerder uitgevoerde energieverdeling, die wij aanvullen vanuit de Reimarkt productpromoties in Enschede. Wij combineren dit met concrete eisen aan het uitvoeringsproces, waarbij wij ons baseren op de service level agreements uit de Reimarkt raamcontracten.

Met Slim Wonen met Energie overleggen wij hoe wij de monitoring hiervan in elkaar steken. Ons voorstel daarbij is om de uitvoerder zelf primair verantwoordelijk te maken voor de oplevering met een getekende checklist met opleverpunten. Alle bewoners worden benaderd om een evaluatieformulier in te vullen, vergelijkbaar met Booking.com. Steekproefsgewijs controleert daarnaast een onafhankelijke partij (bijvoorbeeld een energieadviseur) de uitvoering. Worden problemen gevonden, dan moet de uitvoerder die zo snel mogelijk oplossen. Bovendien worden dan meer woningen van die uitvoerder gecontroleerd, de rekening hiervan is voor de uitvoerder. Blijkt dat de uitvoerder structureel niet voldoet aan de gevraagde kwaliteit, dan stopt de samenwerking met deze uitvoerder.

Meervoudige producten

Voor de meervoudige maatregelen werken wij volgens dezelfde methode. Hier werken wij echter samen met de aanbieders vanuit de voorbeeldwoningen een compleet pakket van maatregelen uit. Eén ding komt hierbij altijd terug: niemand koopt louter duurzaamheid. Mensen zoeken meer woonkwaliteit, een ruimer huis, verbetering van levensomstandigheden, een mooier huis, en een lagere energierekening. Ofwel, willen een mooie aanbouw, lekker thuis oud kunnen worden en de boel op orde. Renoveren in plaats van verhuizen. Zorg in de eigen woning door woningaanpassingen of in de wijk door grootschaliger ingrepen.

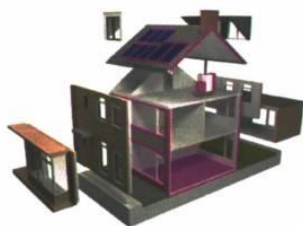
Het aanbod per woningtype werken wij vanuit integrale renovaties uit naar deelproducten, zodat een maatregel toekomstige stappen niet blokkeert (no regret). Deze methodiek heeft zich al bewezen binnen de Reimarkt en zelfstandige aanbieders kunnen hier goed mee uit de voeten.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

Aan het eind van elke pop-up store hebben we voor de meest voorkomende woningen in de desbetreffende wijk woningen concrete producten gemaakt, die verder online en in de vaste winkel besteld kunnen worden. We hebben deze afgeprijsd met een leverancier en doorontwikkeld tot presentabele producten.

Juridische context

Voor de gemeente is de juridische levering van werkelijk leveren van verduurzamingswerkzaamheden van groot belang. Dit hebben wij voor Groningen uitgewerkt. Voor dit moment gaan we uit van een situatie, waarbij er bij koop een directe opdrachtgevers- opdrachtnemersrelatie ontstaat tussen koper en leverancier. De gemeente Groningen en GWS staan daar dan juridisch buiten. GWS is altijd aanspreekbaar op de kwaliteit van de levering. De echte schade- ene garantiezaken zijn echter doorgelegd bij de leveranciers. GWS moet verkopen, niet een afdeling schadeafhandeling managen.

Kwaliteit en state of the art

We zorgen er voor dat de laatste en nieuwste oplossingen verkrijgbaar zijn bij GWS. Op dit moment werken we binnen de Reimarkt reeds met een uitgewerkte no-regret-aanpak op weg naar nul-op-de-meter: consumenten verduurzamen hun woning in stapjes. Het is daarbij van belang dat alle stapjes "stapelbaar" zijn, zodat hij nooit spijt krijgt.

Figuur no regret

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

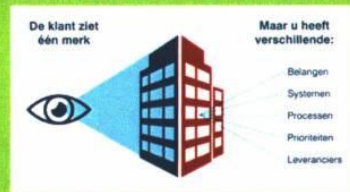
BIJLAGE II: OMNI-CHANNEL

Bij omni-channel draait het voornamelijk om de merkbeleving van de klant. De klant komt via verschillende contactmomenten in aanraking met ons merk. Omni-channel zorgt ervoor dat dit, ongeacht het kanaal, een afgestemde en naadloze ervaring is. Dit betekent dat uitstraling, content en beleving altijd en overal gelijk zijn. Een boodschap die ergens gegeven wordt, komt continue terug. De klant wordt zowel online als offline herkent en geholpen.

Wat is omni-channel?

De consument kan tegenwoordig op veel manieren informatie over producten inwinnen en deze producten kopen. Bijvoorbeeld in een winkel, telefonisch, op de website of via sociale media. De aanbieder moet daarom tegenwoordig een keuze maken uit vier opties:

- **Single channel:** de aanbieder kiest één kanaal, de consument is gedwongen om dat kanaal te gebruiken.
- **Multi-Channel:** de aanbieder gebruikt verschillende kanalen, de consument kiest het kanaal van zijn voorkeur maar kan daarna niet meer overstappen. Producten, uitstraling en informatie zijn per kanaal verschillend.
- **Cross-Channel:** de aanbieder gebruikt verschillende kanalen, de consument kan tussen de kanalen overstappen waarbij op dat moment informatie wordt meegegeven. Producten zijn gelijk, maar uitstraling en informatie kunnen verschillen.
- **Omni-Channel:** de aanbieder gebruikt verschillende kanalen en de consument kan op ieder moment van alle kanalen gebruik maken omdat de klantinformatie continue wordt gedeeld en producten, uitstraling en informatie gelijk zijn.

Bij omni-channel kan de consument dus, binnen één aankoop, ieder kanaal naast en zelfs binnen het andere kanaal gebruiken.

Voorbeeld: Men zoekt een artikel op het internet maar wil het zelf afhalen, belt onderweg naar de fysieke winkel op naar het call center om het artikel alvast te reserveren in de winkel naar keuze om vervolgens in de winkel zelf het voor hem gereserveerde artikel mobiel te betalen.

Vrij naar: S&H, <https://www.s-h.nl/kennis-portaal/multi-channel/>

Collegiebrief - Energiebesparing bij particulieren

BIJLAGE III DEELGROTINGEN

Middelen "Out of Pocket"	aantal	eenheid	maand	jaar	totaal
Facebook advertising	8		€ 800		€ 6.400
Google Optimalisatie	1			€ 1.800	€ 1.800
Google advertising	8		€ 1.250		€ 10.000
RTV Noord uitzenden commercial					
Radio Noord uitzenden commercial 5 se	18	€	450		€ 8.100
Rtv Noord banners	18	€	300		€ 5.400
RtV Noord items op inhoud	6	€	-		€ -
DvhN banners	18	€	300		€ 5.400
Artikelen op inhoud	6	€	-		€ -
Folders drukwerk & verspreiden stad Gr	3	€	3.500		€ 10.500
Mailings partners / drukwerk	1			€ 2.000	€ 2.000
Advertenties Huis-aan-Huis bladen	8		€ 500		€ 4.000
Boomba Media commercial tv en online	4	€	5.000		€ 20.000
Radio commercial	3	€	400		€ 1.200
Folders grafische opmaak	3	€	4.000		€ 12.000
Fotografie all-in, voor hele campagne	1	€	5.000		€ 5.000
Grafische vormgeving	1	€	7.500		€ 7.500
Mobiele stand	1	€	5.000		€ 5.000
Verzendkosten media	1	€	1.000		€ 1.000
Data-analyses	1	€	9.000		€ 9.000
Inzet inkoop - procedurs - technische on	1	€	40.000		€ 40.000

€ 154.300

Businesscase woning

Aankoop woning		€	200.000			
Bijkomende kosten, makelaar, OS	3%	€	6.000			
Verbouwing naar niveau pret a loger		€	80.000			
inrichting		€	15.000			
Rentelasten laagrendende lening 3 jaar	3	2,5%	€	22.575		
Huurinkomsten 3 jaar	18.000	3	€	54.000	Verhuur als winkel / kantoor	
Onderhoudskosten 3 jaar	1.200	3	€	3.600		
Minimale verkoopwaarde woning		€	265.975			
Taxatiewaarde						
Energie rekening	€	185	12	€	2.220	
Hypotheek bestaand	€	650	12	€	7.800	
				€	10.020	
					Op basis van 200.000	
Energie rekening nieuw	€	-	12	€	-	
Hypotheek nieuw	€	850	12	€	10.200	
				€	10.200	
					Op basis van 265.000	
					woonlasten nagenoeg gelijk - meer wooncomfort	
m2 woning bestaand		100	€	200.000	€	2.000
m2 woning nieuw		120	€	240.000	€	2.000
Extra financiering klant bij NOM			€	27.000		
Waarde woning op basis van feiten		€	267.000			

Advies Businesscase aankoop en verbouw en verkoop voorbeeldwoning blijft buiten de businesscase van GWS
Er is een investering van 300.000,- (+/- 15%) mee gemeoid.
Dit wordt terugverdiend door enerzijds verhuur aan de energierenovatiewinkel en anderzijds verkoop woning.
Dit leidt tot een positieve businesscase; het besluit omtrent de voorbeeldwoning is dus een investeringsbesluit

Advies Bouw de woning remontabel en 'of the grid' op een zichtbare plek in Groningen. De bouwkosten zullen lager zijn, de verkoopwaarde ook.
Het effect op Groningen, GWS en duurzaamheid zal echter vele malen groter zijn.
De woning is later verkoopbaar, zeker als deze slim ontworpen wordt.
In deze cases is het mogelijk om 20.000 per jaar van de marketingkosten in te zetten in deze voorbeeldwoning. Eenvoudig omdat deze zo zichtbaar is.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

BIJLAGE IV: Routekaart

We zien de volgende routekaart ontstaan:

	2016	2017	2018
Beschrijving	Dit is ons startjaar, waarin we de kaders stellen, personeel werven en de organisatie al werkend opbouwen.	In het tweede jaar worden de grootste slagen gemaakt in aanbod en marketing, we draaien de eerste volledige cyclus en verbreden het aanbod.	In 2018 voltooiën we het aanbod (met de moeilijkste categorieën) en gaan de aantallen fors stijgen, op weg naar een volwaardige business case.
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Bidbook akkoord • Bestuurlijk overleg corporaties • Bedrijfsplan 2017 - 2019 gereed • Organisatie 2016 / 2017 gereed • Pool van aanbieders voor elements 	<ul style="list-style-type: none"> • Opening winkel • Samenwerking met één corporatie • Backoffice zelfstandig • Volledige jaarcyclus gereed • Producten voor VVE's gereed • Pool van aanbieders voor pakketten 	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met woningcorporaties • Producten voor studentenwoningen gereed • Pool van aanbieders voor NOM-oplossingen. • Winkel en backoffice draaien op volle kracht
Wijken	1	4	8
Doelgroepen	Grondgebonden, VVE's huidig traject, instroom monumenten	Grondgebonden, kleine en middelgrote VVE's en monumenten volwaardig.	Alle doelgroepen volwaardig, inclusief studentenwoningen en grote VVE's.

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

BIJLAGE

Bijlage: Stand van zaken

Actieprogramma Vereniging van Eigenaren

In september 2015 zijn wij gestart met het actieprogramma voor Verenigingen van Eigenaren (VvE's). Met dit actieprogramma willen wij VvE's helpen met het nemen van energiebesparende en -opwekkende maatregelen. Voor VvE's tot 24 appartementen zijn gratis energiescans beschikbaar. Voor VvE's van 24 appartementen en groter is een vergoeding beschikbaar voor een uitgebreide energiescan. Voorwaarde voor de VvE's is ze bestaan uit particuliere woningeigenaren en dat ze gebouwd zijn vóór 2000. De VvE's zijn benaderd door middel van advertenties in huis-aan-huisbladen, social media advertenties, poster- en flyeracties en via het loket Groningen Woont Slim. Op drie verschillende informatieavonden in buurthuizen konden VvE's informatie verzamelen en zich inschrijven voor een scan. Inschrijven kan ook online via het loket Groningen Woont Slim. In het afgelopen jaar hebben 49 VvE's interesse getoond in een energiescan, 31 kleine en achttien grote VvE's. Omdat de Algemene Leden Vergadering (ALV) de aanvraag van een scan in veel gevallen moet goedkeuren, zijn nog niet al deze scans ook werkelijk uitgevoerd. Bij de grote VvE's proberen we door middel van procesbegeleiding – bijvoorbeeld door presentaties op ALV's – bestuur en leden van VvE's te overtuigen van het nut van energiebesparende maatregelen. De processen duren vaak lang, doordat veel VvE's hooguit één keer per jaar vergaderen. De geïnteresseerde VvE's omvatten samen circa 500 appartementen.

Bij de opschaling van Groningen Woont Slim krijgen ook VvE's een duidelijke plaats. Het actieprogramma - zoals het nu bestaat - wordt aangepast omdat de Rijkssubsidieregeling 'energiebesparing eigen huis', ook voorziet in financiering van energiescans voor VvE's. VvE's in Groningen worden hier actief op gewezen via het loket.

Monumenten

Er staan ongeveer 1150 monumenten in de gemeente Groningen. Monumenten zijn alleen al vanwege hun hoge ouderdom duurzaam. De oude gebouwen hebben echter ook hoge energierekeningen en het wooncomfort is niet optimaal. Standaard energiebesparingsmaatregelen zijn vaak niet geschikt. Maatwerk is nodig. Energiebesparing in monumenten moet daarom goed worden begeleid, zodat de monumentale waarde behouden blijft en de monumenten tegelijkertijd bewoonbaar blijven. In februari 2016 zijn de Richtlijnen voor het Onroerend Erfgoed Groningen (ROEG) vastgesteld. Hierin is aandacht besteed aan mogelijke energiebesparende maatregelen in monumenten.

In het nieuwe loket Groningen Woont Slim wordt een ingang voor monumenten gecreëerd. De backoffice van het loket dient daarbij in goed contact te staan met de erfgoedafdeling van de gemeente Groningen. Op deze manier kunnen eigenaren van monumenten bij één loket terecht voor informatie over de energiebesparende maatregelen die mogelijk zijn in hun monument.

Verbreiding naar de provincie

In de regio Groningen (alle 23 gemeenten) is het loket van de gemeente Groningen uitgerold naar de 22 andere gemeenten in de provincie Groningen (www.energieloket-Groningen.nl). Dit betekent dat alle inwoners van Groningen nu via hun eigen gemeentelijk loket informatie en advies kunnen krijgen. De loketten, inclusief het loket van de gemeente Groningen, beschikken over een gezamenlijke backoffice. In januari 2016 waren er iets meer dan 5000 bezoekers voor het digitale loket uit de gehele provincie. Inmiddels zit het regionale loket ruim boven de 12.000 bezoekers. Voor het proces om te komen tot een Energieloket en het

Collegedebat - Energiebesparing bij particulieren

vormen van regionale allianties met het bedrijfsleven en maatschappelijke groeperingen heeft de gemeente Groningen de rol als regio coördinator op zich genomen. De financiële ondersteuning vanuit het VNG-programma loopt tot eind 2016 en we zijn samen met de VNG aan het kijken hoe we dit regionale Energieloket kunnen voortzetten.

De gemeenten hebben op ambtelijk niveau unaniem aangegeven graag het Energieloket te willen voortzetten. In VGG verband wordt in oktober het programma voor de komende vier jaar gepresenteerd. We merken wel dat het ambitieniveau in de stad hoger is dan in de regio. Wij blijven uiteraard de samenwerking omarmen maar gaan ook extra investeren in onze eigen ambitieprong.

Energie-sparen.nu

Afgelopen winter is het energie-sparen.nu project uitgevoerd. Doel van het project is om minima te helpen met energiebesparing om daarmee voor deze doelgroep meer financiële ruimte te realiseren en tegelijkertijd bij te dragen aan de energiedoelstellingen. Vanuit de Oude Bieb in Lewenborg en wijkbedrijf Selwerd is aan een aantal mensen uit de doelgroep minima een werkervaringsplaats (WEP) aangeboden. Zij zijn opgeleid tot energiecoach. Deze ervaringsdeskundigen kunnen zich goed verplaatsen in de doelgroep, weten welke problematiek er speelt en kunnen de goede toon vinden om in gesprek te komen.

In Lewenborg en Selwerd zijn 200 huishoudens gemiddeld drie maal bezocht door een energiecoach. Tijdens deze huisbezoeken werd de woning gescand en informatie over energiebesparing gegeven. Ook werden LED-lampen en andere energiebesparende artikelen verstrekt. Het project energie-sparen.nu laat zien dat het verlagen van de energierekening bij minima maar een van de uitdagingen is. Het succes van het project zat hem juist ook in de 'bijvangst', in de maatschappelijke hulp die geboden kon worden. Tegelijkertijd hebben kleine besparingsmaatregelen soms weinig effect als het energielabel van de (corporatie)woning erg hoog is. Contact met zowel maatschappelijke hulpverleningsinstanties, als met woningcorporaties is in een vervolgproject dus cruciaal om minima echt te helpen.

De reacties van de deelnemers op het energie-sparen.nu project waren positief. De doelgroep waardeerde de persoonlijke benadering vanuit de buurt en naast energiebesparende maatregelen is ook sociaal maatschappelijke hulp geboden. Belangrijk is dat maatschappelijke instanties en woningcorporaties bij een vervolg goed aangehaakt zijn bij het project. Zie verder: *Motie De Energiebank*.

Stadje Klimaatop

Op 19 mei 2016 hebben we vanuit de gemeente Groningen de Stadje Klimaatop georganiseerd. Deze Klimaatop richtte zich op bewoners van Groningen die binnen hun wijk actief zijn op het gebied van energie en duurzaamheid of graag actief willen worden. Hierbij wordt vooral het collectieve belang benadrukt. Bewoners van Paddepoel, de Zeeheldenbuurt en van de Noorderplantsoenbuurt vertelden over de verschillende initiatieven in hun buurten. Waar zijn ze gekomen, wat ging goed en tegen welke problemen liepen ze aan. Buurkracht, Grunneger Power en Groningen Woont Slim presenteerden wat zij voor de wijkinitiatieven kunnen betekenen. Naast het laten zien van de goede initiatieven en het in beweging brengen van nieuwe initiatieven hebben we gemerkt dat het voor bewoners niet altijd duidelijk is waar men terecht kan met de vragen. Er zijn veel spelers werkzaam op dit terrein, zoals Groningen Woont Slim, Grunneger Power, Buurkracht etc.. Het loket zal hier samen met deze partijen meer duidelijkheid in aanbrenen.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

BIJLAGE

Bijlage Afhandeling van de moties

Motie: Vernieuwing duurzaamheids promotie

Deze motie verzoekt het college te zoeken naar effectievere manieren om inwoners te verleiden tot het treffen van duurzaamheidsmaatregelen aan hun woning. Hierbij tevens de mogelijkheid te onderzoeken om te gaan werken met zogeheten lead-vergoedingen 'waarbij mensen aangespoord worden om vrienden, burens of familie over te halen om verduurzamende maatregelen te treffen, waarvoor zij een klein bedrag betaald krijgen wanneer zij iemand overhalen tot het daadwerkelijk nemen van verduurzamende maatregelen zoals de aanschaf van zonnepanelen. In overleg met het loket 'Groningen woont SLIM' is bekeken of een leadvergoeding een goede aanvulling kan zijn voor het pakket met stimulerende maatregelen. Het werken met leadvergoeding is bewerkelijk, brengt veel administratieve handelingen met zich mee en is lastig te monitoren. Wij verwachten een beter resultaat bij een positieve stimulerende aanpak in buurten en wijken. Hiervoor zal de samenwerking met Buurkracht en Grunneger Power verder worden geïntensiveerd. Wij beschouwen de motie hiermee als afgehandeld.

Motie: Voorfinanciering duurzaamheidsmaatregelen

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 27 mei 2015 het college van B&W verzocht te onderzoeken op welke wijze de gemeente de inwoners van Groningen kan ondersteunen bij de verduurzaming van woningen om hiermee de gemeentelijke doelstelling *Energie neutraal 2035* te realiseren. Deze motie wijst op het grote potentieel voor zonnepanelen op woningen van particulieren en andere verduurzamingsmaatregelen voor deze woningen. Het college wordt gevraagd te onderzoeken hoe deze kunnen worden voorgefinancierd om te zijner tijd door de eigenaren terugbetaald te worden.

In de raadsbrief van oktober 2015 hebben we u een stand van zaken gegeven. Het is een weerbaarstig onderwerp waar niet eenvoudig invulling aangegeven kan worden.

Er is een goede start gemaakt met verduurzaming van gemeentelijk en ander maatschappelijk vastgoed, via de "GRESKO" (Groningse ESCO). De GRESKO-aanpak berust op het terugverdienen van energie-investeringen door besparingen op de energierekening. Deze aanpak lijkt ook geschikt voor de particuliere woningvoorraad, waarbij er sprake kan zijn van gelijkblijvende woonlasten. Deze aanpak stuit echter op beperkende regels voor hypotheculaire en consumptieve leningen. Hoewel het financieringsrisico voor aanvrager en geldverstrekker zeer laag is, omdat de integrale woonlasten voor de aanvrager/eigenaar-bewoner niet wijzigen, past dit niet binnen de geldende gedragscode van de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN) en die van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB).

Een veelbelovende integratie van "Groningen woont SLIM" met een ESCO-aanpak wordt vooralsnog geblokkeerd doordat particulieren hiervoor geen passende leningen kunnen krijgen. Toepassing van een integrale woonlastenbenadering past niet binnen de huidige regelgeving omdat er sprake zou zijn van "overcreditering". Ook andere gemeenten worden met dezelfde beperkingen geconfronteerd.

Wij hebben het Rijk, middels een brief d.d. 23 juni 2016, kenmerk 5775671, gevraagd om een pilot te mogen starten met de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Met als doel de regels voor financiering aan te passen aan de feitelijke risico's die met een integrale woonlastenbenadering gemoeid zijn. Wij hebben hier nog geen uitsluit over gekregen.

Motie: Energiebank Groningen

De motie 'Energiebank Groningen' roept op te onderzoeken of een Energiebank gerealiseerd kan worden in Groningen. In de motie wordt verwezen naar twee verschillende vormen van een Energiebank, namelijk naar Energieflex.nl en naar Energiebank.nl.

Energieflex is een energieleverancier, die klanten de mogelijkheid geeft om per maand te betalen wat zij qua energie gebruiken. Dus geen voorschot met een jaarlijkse verrekening,

Collegedebrief - Energiebesparing bij particulieren

maar elke maand betalen wat gebruikt is. Het betreft een particulier bedrijf. Inwoners van de gemeente Groningen kunnen klant worden bij Energieflex. Voor de gemeente zien wij hier geen rol weggelegd.

De Stichting Energiebank Nederland (SEN) is afgelopen jaar opgericht in Arnhem en is een samenwerking tussen netbeheerder Alliander, Humanitas, de gemeente Arnhem, de Voedselbank Arnhem en welzijnsorganisatie Rijnstad. Het doel van de SEN is energie – als eerste levensbehoefte – bereikbaar te houden voor die huishoudens die te weinig budget hebben om hun energierekening te betalen. Daarvoor biedt de SEN betalingshulp, besparingshulp en bewustwordingshulp.

De SEN is als stichting afhankelijk van vrijwilligers en donaties. Tot nu toe zijn er een twintigtal minima geholpen in de gemeente Arnhem. De SEN wil op termijn opschalen naar meer regio's in Nederland, maar is daar op dit moment nog niet aan toe.

Hoewel wij de voordelen zien van landelijke samenwerking – meer bekendheid en daarmee betere mogelijkheden tot externe financiering – denken wij dat het op dit moment nog niet opportuun is om aan te sluiten bij de SEN. Te meer omdat de SEN heeft aangegeven daar op dit moment nog niet actief mee bezig te zijn. Ten tweede zouden wij eerst graag meer resultaten van de SEN zien. Ten derde heeft de Gemeente Groningen met energie-sparen.nu een goedlopend project gehad om energiearmoede te bestrijden waarmee wij op de goede weg denken te zijn. Tenslotte werd aan het einde van de Stadgers Klimaatop (zie elders deze brief) door inwoners geconcludeerd dat er al 'te veel energie-organisaties' zijn in Groningen. Wij zijn daarom voorzichtig met het introduceren van 'nog een naam' in het energielandschap.

Indien de SEN zich succesvol ontwikkelt dan kunnen wij in een later stadium alsnog aansluiten. Belangrijk voor ons daarbij is dat ons lokale project haar lokale gezicht houdt. Uitgangspunten als 'minima helpen minima vanuit het wijkcentrum' en 'een snelle connectie met maatschappelijke instanties en woningcorporaties' zijn daarin cruciaal. Tegelijkertijd zou het mooi zijn als het project haar eigen financiering organiseert, naar het voorbeeld van de Energiebank Arnhem en de Voedselbank. Omdat de SEN dit perspectief schetst, blijven wij de komende tijd in goed contact met de SEN.

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

BIJLAGE

D66 GROENLINKS

MA
M7

Motie Vernieuwing duurzaamheids promotie

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 27 mei 2015 besprekende het programma Groningen geeft energie 2015 - 2018

Constateerend dat:

- De gemeente Groningen de ambitie heeft om in 2035 energieneutraal te zijn
- De gemeente energiebesparing en verduurzaming van de eigen woning promoot via Groningen Woont Slim, grotendeels via traditionele mediacampagnes
- In het programma Groningen geeft Energie 2015-2018 wordt opgemerkt dat begin 2015 van de 3500 ondervraagde Stadlers slechts 20% bekend is met Groningen Woont Slim en 40% met Grunneger Power

Overwegende dat:

- De bekendheid onder Stadlers met Groningen Woont Slim achterblijft
- Traditionele campagnes erg top-down georganiseerd zijn waardoor geen gebruik wordt gemaakt van de netwerken van mensen onderling

Verzoekt het college:

- Te zoeken naar effectievere manieren om duurzaamheidsmaatregelen te promoten
- Hierbij de mogelijkheid te onderzoeken om te gaan werken met zogeheten 'lead-vergoedingen' waarbij mensen worden aangespoord om vrienden, burens of familie over te halen om verduurzamende maatregelen te treffen, waarvoor zij een klein bedrag betaald krijgen wanneer zij iemand overhalen tot het daadwerkelijk nemen van verduurzamende maatregelen zoals de aanschaf van zonnepanelen

D66

Carlo Schimmel

GroenLinks

Martijn van der Glas

GRIFFIE
reg.nr. 5049325
ingek. 29 MEI 2015
class. -2.07.51
te beh. door: JA
kopie gez. aan:

Aangenomen

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

BIJLAGE

BIJLAG

M18

Motie Voorfinanciering Duurzaamheidsmaatregelen

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 27 mei 2015 besprekende het programma Groningen geeft energie 2015 - 2018

Constateernde dat:

- De gemeente Groningen de ambitie heeft om in 2035 energieneutraal te zijn
- In de jaarrekening van 2014 ten aanzien van zonne-energie wordt opgemerkt dat: "Er is nog steeds veel potentieel in voornamelijk de huursector, bij bedrijven en bij mensen met woningen zonder een eigen dak. Er is een grote groep huizenbezitters die graag zonnepanelen willen maar voor wie de aanschaf van een zonne-installatie een te grote uitgave in één keer is." (Jaarrekening 2014, pagina 318)
- Tevens in de jaarrekening van 2014 wordt gesteld: "De grote potentie voor zon wordt tot dusver niet vertaald in grootschalige uitrol. Overwogen moet worden om een visie op te stellen waarin in kaart wordt gebracht hoe strategische stappen kunnen worden gezet." (Jaarrekening 2014, pagina 318)
- Wethouder Gijsbertsen in de raadscommissies B&V van 19 en 20 mei 2015 heeft aangegeven opnieuw te willen proberen om voor een eerder plan om zonnepanelen voor te financieren met terugbetaling via een opslag op de onroerendezaakbelasting toestemming van de Rijksoverheid te verkrijgen

Overwegende dat:

- Er naast het plaatsen van zonnepanelen ook andere maatregelen zijn die de duurzaamheid van een woning of bedrijf kunnen verbeteren, zoals betere isolatie, het gebruik van slimme energiemeters, etc.
- Het streven naar een energieneutrale stad impliceert dat een significant deel van de woningen in de stad op zichzelf energieneutraal zal moeten worden
- De hoge kosten van investeringen in verduurzamende maatregelen nog altijd de grootste barrière vormen voor Stadlers en bedrijven, ondanks dat dergelijke maatregelen zichzelf op termijn terugverdienen

GRIFFIE	
reg.nr.	5049326
ingek.	29 MEI 2015
class.	-2.07.51
te beh. door:	JR
kopie gez. aan:	

Aangenomen

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

Verzoekt het college:

- Om de mogelijkheden te onderzoeken voor het voorfinancieren van verduurzamende maatregelen, waarbij terugbetaling geschiedt op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde energiebesparing
 - Hierbij zowel te kijken naar relatief kleine maatregelen als het plaatsen van zonnepanelen of het verbeteren van de isolatie en tevens naar grotere totaalpakketten waarbij een woning of bedrijfspand in één keer energieneutraal wordt gemaakt
 - Tevens de mogelijkheden te onderzoeken om dit in samenwerking met private partijen of andere overheden te ontwikkelen
- De mogelijkheden en bijbehorende kosten voor de raad inzichtelijk te maken

En gaat over tot de orde van de dag.

D66

Carlo Schimmel

GroenLinks

Martijn van der Glas

ChristenUnie

Inge Jongman

Collegebrief - Energiebesparing bij particulieren

BIJLAGE

M17

GROENLINKS **PvdA** Groningen **ChristenUnie**

MOTIE "Energiebank Groningen"

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 11 november 2015, besprekende de begroting 2016,

Constaterende dat:

- 40% van de sociale huurwoningen nog een label D of slechter heeft¹;
- De energieprijzen de laatste jaren sterker gestegen zijn dan de huurlasten;
- Sommige huurders hierdoor hogere lasten voor hun gas en energierekening hebben dan hun huurlasten (energiearmoede).

Overwegende dat:

- Er voorbeelden in het land zijn van zogenaamde energiebanken.^{2 3}
- Deze energiebanken mensen met een laag inkomen tijdelijk helpen met het betalen van hun energierekening;
- De deelnemers ook adviezen krijgen over energiebesparende maatregelen aan hun woning wat bijdraagt aan een lagere CO2 uitstoot;
- Dit past in de ambities van de stad om in 2035 energieneutraal te zijn.

Verzoekt het college:

- Om te onderzoeken of een Energiebank in Groningen gerealiseerd kan worden.

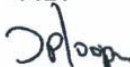
En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks

Martijn van der Glas

PvdA

Jan Pieter Loopstra

Christen Unie

Inge Jongman

GRIFFIE

reg.nr. 5379830

ingek. 17 NOV 2015

class. -2 051

te beh. door: S R

kopie gez. aan:

¹ monitor NLA2.0 2014

² <https://www.energieflex.nl/energiebank/>

³ <https://www.energiebanknederland.nl/>

Aangenomen

Collegebrief - Integrale parkeervisie

Onderwerp Integrale parkeervisie

Steller Eric van Huissteden

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050-3678759 Bijlage(n) Ons kenmerk 5917848
Datum 20-09-2016 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

In februari hebben wij u de brief 'Op weg naar een nieuwe visie op parkeren' gestuurd die besproken is in de raadscommissie van 16 maart. Mede door gebrek aan ambtelijke capaciteit, de veel omvattendheid van parkeren en het inbedden van de nieuwe parkeervisie in de omgevingsvisie Next City, heeft de uitwerking van deze brief langer geduurd dan voorzien. Inmiddels zijn we op volle kracht van start gegaan met de uitwerking. Wij koersen aan op het voorleggen van de nieuwe visie aan uw raad in het najaar van 2017. In deze brief geven wij een beeld van de stand van zaken en het proces dat wij het komende jaar doorlopen.

Next City / hoezijjstraat

In de analyse van onze brief van februari komt prominent naar voren dat in veel wijken de druk op de openbare ruimte hoog is en toeneemt. Hierbij komt de leefbaarheid en kwaliteit van de straten onder druk te staan. Ook in Next City is dit thema als speerpunt naar voren gekomen. Wij proberen dat de stad aan de vooravond staat van een nieuwe koers op de wijze waarop wij met onze straten (willen) omgaan.

De analyses voor Next City en de opkomst van fenomenen zoals leefstraten, illustreren dat de kwaliteit van de directe woonomgeving een essentiële rol speelt in de aantrekkelijkheid van een straat voor bewoners. Zij zien ook zelf kansen om hun eigen straat veelzijdiger en leefbaarder te maken en zijn bereid daar initiatieven toe te ontplooiën. Zo creëren bewoners zelf hun eigen woongenot. Vooruitlopend op de nieuwe parkeervisie bieden wij in enkele wijken ruimte voor experimenten van en met bewoners om te onderzoeken welke initiatieven er aan meewerken om het parkeervraagstuk het hoofd te bieden. Vanuit deze trend menen wij dat voorafgaand aan een nieuwe parkeervisie een debat nodig is over de toekomst van onze straten. In dat debat vervult parkeren ongetwijfeld een prominente rol, al is onze insteek vooral gericht om onze straten in een breder perspectief te plaatsen. Thema's als groen, spelen, verblijven, ontmoeten, ruimtelijke kwaliteit en uitstraling en gezondheid, vervullen een gelijkwaardig rol aan parkeren. Zo halen wij samen met de stad het toekomstperspectief op voor onze straten en daarmee afgeleid de toekomstvisie op het straatparkeren. Hiermee verschuiven we de traditionele parkeervisie naar een nieuwe straatvisie met daarin meer aandacht voor ruimte en groen, ook in nieuwe wijken.

Collegebrief - Integrale parkeervisie

Bladzijde 2 van 4

De nieuw op te stellen omgevingsvisie van Groningen 'Next City', stelt aan de samenleving de vraag: 'Hoe zie jij Stad?'. Als thematische vervolgvraag stellen wij nu ook de vraag: 'Hoe zie jij Straat?'. Daarmee is dit een uitwerkingsopgave geworden binnen de context van Next City.

Op 9 tot 12 november 2016 is Let's Gro. De ideale omgeving om een debat over de toekomst van onze straten plaats te laten vinden. In analogie aan de Fietsambassade (Let's Gro, editie 2014) worden twee dagen lang Stadlers laagdrempelig, in een open sfeer alle gelegenheden geboden om mee te praten over onze straten. Het motto hierbij is 'hoez jij straat'. We streven een zo breed mogelijke publiek na, variërend van bewoners en belangen vertegenwoordigende organisaties tot deskundigen.

Een ander onderdeel van Let's Gro is het organiseren van lezingen en een debatserie over de toekomst van mobiliteit. Daarbij worden inspirerende sprekers uitgenodigd om hun visie te geven over de toekomst van de directe stedelijk leefomgeving, autogebruik e.d.

De resultaten van Let's Gro vormt voor ons de onderlegger voor hoe wij binnen Next City en binnen de parkeervisie uitwerking geven aan de toekomst van onze straten.

Parkeervisie is meer dan straatparkeren

Hoez jij straat zet het straatparkeren en de knelpunten die daar spelen in een brede en integrale context. In de parkeervisie zal het beteugelen van de parkeerdruk in veel buurten en straten een bepalend aspect zijn. De uitkomst van dit debat is bepalend voor keuzes over de parkeercapaciteit van straten, de verdere ontwikkeling van parkeerzones, de tariefstructuur van straat-, garage en het P+R-parkeren, etc.

Integraal parkeerbeleid verbindt naast de kwaliteit van openbare ruimte, ook de bereikbaarheids-, economische en verduurzamingsdoelen met elkaar. Dit impliceert dat parallel aan het debat over de toekomst van straten we ook gesprekken voeren met belanghebbenden over de andere thema's binnen parkeerbeleid. In het huidige parkeerbeleid hebben deze onderwerpen reeds een plek. Aan de hand van de gesprekken kunnen we opmaken of de onderwerpen geactualiseerd en eventueel bijgesteld moeten worden. Hierbij kan gedacht worden aan dat:

- Met goede P+R voorzieningen doelgroepen af te vangen aan de rand van de stad;
- Met een hoog kwaliteit en serviceniveau onze parkeervoorzieningen het visitekaartje van de stad laten zijn;
- Met gedegen en rechtvaardige handhaving onze parkeerregimes waar maken;
- Met voorzieningen en initiatieven bijdragen aan verduurzaming van het wagenpark en stimuleren van gedeeld autogebruik;
- Etc.

Deze thema's houden we tegen het licht en toetsen we op recente ambities.

Geen blauwdruk

De parkeervisie leidt tot opgaven waarvoor wij de komende jaren aan de lat staan. Minder dan in voorgaande parkeernota's wordt de wijze waarop wij deze visie uitwerken een blauwdruk. De doelen die wij binnen parkeren willen bereiken zijn immers verstrengeld met andere ruimtelijke, economische en bedrijfsmatige opgaven binnen onze stad. Wij richten ons op de 'stip aan de horizon'. Waar willen wij naar toe? Welke ontwikkelingen stimuleren we en welke dammen we in? Bij allerhande ruimtelijke en herinrichtingsopgaven, parkeervraagstukken die de komende jaren spelen, geldt het als richtlijn in handelen en doen.

Collegebrief - Integrale parkeervisie

Bladzijde 3 van 4

Financiële context

Uw raad heeft terecht vaak gewezen op de contradictie binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering rond parkeren. Aan de ene kant staat het parkeerbedrijf ten dienste van maatschappelijke doelstellingen (economie, bereikbaarheid, leefbaarheid). Aan de andere kant hebben keuzes op deze maatschappelijk doelen direct invloed op de bedrijfseconomie van het parkeerbedrijf en daarmee op onze gemeentebegroting. Dit betekent dat wanneer we nieuwe beleidsrichtingen kiezen er vrijwel zeker ook een uitdaging ontstaat op gebied van de financiële onderbouwing.

Proces

1. Analyse (juni – december 2016)

(Parkeer)gegevens en trends (juni – oktober 2016)

Wij hechten er veel belang aan dat het debat over parkeren gevoerd wordt op de werkelijke cijfers en de trends daarin. Hiervoor wordt een dossier met factsheets opgebouwd. Bijvoorbeeld over hoeveel vergunningen er per gebied zijn uitgegeven. Hoe verhouden onze parkeertarieven zich met andere steden? Hoe ziet de ontwikkeling van het autobezit eruit? Hoe is het gebruik van onze verschillende parkeervoorzieningen etc.

Stadsgesprek (september – december 2016)

Hoe zie jij straat? (september - november 2016)

Tijdens Let's Gro wordt een zo breed mogelijk toekomstperspectief op onze straten opgehaald waarvan straatparkeren er één is.

Oriëntatiegesprekken integraal parkeerbeleid (september - december 2016)

Met een breed scala aan belanghebbenden en vertegenwoordigende organisaties worden gesprekken gevoerd over wat zij belangrijk vinden om te betrekken bij een nieuwe parkeervisie. De doelgroep varieert van (binnenstads)ondernemers, wijkraden waar parkeervraagstukken spelen, commerciële exploitanten van parkeergarages tot OV-bureau etc.

Stadspanel (december 2016)

Wij willen ons stadspanel inzetten om heel gericht een aantal vragen en stellingen over het parkeren in onze stad voor te leggen. De vraagstelling wordt grotendeels gebaseerd op thema's die uit 'hoe zie jij straat?' en de oriëntatiegesprekken boven komen.

2. Conclusie- / richting keuze (januari 2017 – maart 2017)

Formuleren ambitie en visie op hoofdlijnen (januari – februari 2017)

Op basis van de verzamelde informatie in de analysefase trekken we conclusies. Deze conclusies geven aan in welke richting we met de verschillende thema's heen willen. En welk ambitieniveau we daarbij formuleren. Hiervoor wordt een visiedocument op hoofdlijnen opgesteld.

Toetsen en bestendigen (februari - maart 2017)

Met het bepalen van de richting(en) moeten de consequenties hiervan inzichtelijk gemaakt worden op bijvoorbeeld financieel en juridisch vlak. Hiermee toetsen we de gekozen richting op haalbaarheid en uitvoerbaarheid.

Collegebrief - Integrale parkeervisie

Bladzijde 4 van 4

3. (Politiek) draagvlak (april- mei 2017)

Stadsdebat (april 2017)

Met het visiedocument op hoofdlijnen kunnen wij aan belangstellenden een goed beeld schetsen over de keuzes die wij voornemens zijn te maken en kunnen we op hoofdlijnen aangeven welke consequenties die keuzes herbergen. Wij hechten er sterk aan om, voordat we overgaan tot het opstellen van de definitieve integrale parkeervisie, op te halen hoe Stadjes aankijken tegen de voorgenomen beleidsrichting(en) binnen ons parkeerbeleid. De exacte uitwerking van dit Stadsdebat is op dit moment nog niet te maken omdat dit mede afhankelijk is van de thema's die uit voorgaande fases boven komen. Wij hechten bij de gekozen vorm er veel waarde aan, dat een zo breed mogelijk scala aan beelden, suggesties en wensen die leven in stad ons bereiken met dit debat.

Raadscommissie B&V (mei 2017)

Parkeren is een thema dat regelmatig in uw raad aan de orde is. Keer op keer blijkt dat het complexe (politieke) vraagstukken oplevert. Over het visiedocument op hoofdlijnen willen wij dan ook graag met u van gedachten wisselen voordat we de definitieve integrale parkeervisie uitwerken.

4. Opstellen integrale parkeervisie (mei – augustus 2017)

Tijdens deze fase wordt op basis van de visie op hoofdlijnen, en de reacties daarop in de raad en vanuit de stad, de integrale parkeervisie geschreven en vormgegeven.

5. Ter inzage legging en inspraak (september 2017)

Wij willen de integrale parkeervisie eind augustus en in september 2017 ter inzage leggen en zo iedereen formeel de kans bieden om schriftelijk te reageren. Als aftrap van de ter inzage leggingsperiode organiseren wij en inloopavond zodat belanghebbenden nog vragen kunnen stellen ter verduidelijking.

6. Besluitvorming (oktober 2017)

Ons voornemen is om u in oktober 2017 de integrale parkeervisie, inclusief nota van reactie en commentaar, ter besluitvorming voor te leggen.

Wij vertrouwen erop met deze brief u een goed inzicht gegeven te hebben over het proces tot een nieuwe integrale parkeervisie.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage - Uittreksel verslag B&V 16 maart 2016 - parkeervisie

Uittreksel verslag B&V 16 maart 2016

B2. Op weg naar een nieuwe visie op parkeren

(collegebrief 10 februari 2016)

+

Meerjarenprognose Parkeerbedrijf 2015

(collegebrief 19 november 2015)

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Is blij met de herijking van het parkeerbeleid.
- De knoppen waaraan gedraaid kan worden: het tarief kan worden gedifferentieerd.
- Bezoekersparkeren: het streven kan zijn P+R gratis, parkeergarages betaalbaar en straatparkeren op geliefde plekken veel duurder.
- Er is speciale aandacht nodig voor bewonersparkeren. Beprijzing kan gedrag beïnvloeden. Hoe gaat het college dit oppakken?
- Kiss and ride: hier is betere handhaving nodig.
- P+R De Punt: heeft deze invloed op de P+R van de stad?

Mw. Koebrugge (VVD):

- Naast efficiënt omgaan met de openbare ruimte moet de stad ook voor automobilisten toegankelijk blijven. Er moet ruimte zijn om de auto te parkeren.
- Bewonersparkeren: er moeten betaalbare voorzieningen zijn, het liefst in de buurt.
- Differentiëren gaat naast geld ook over tijd: sommigen willen een weekendabonnement.
- Betaald parkeren houdt voor de fractie ook in dat het betaalbaar blijft.
- De fractie vindt 70 euro per maand voor bewonersparkeren in een parkeergarage veel te hoog.

Dhr. Koks (SP):

- Zegt dat betaald parkeren wordt ervaren als een melkkoe van de gemeente.
- Parkeren in de wijken kan worden opgelost door meer parkeermogelijkheden en door tegengaan van wijkvreemd parkeren.
- Meer parkeerruimte: De opbrengsten van betaald parkeren moeten ten goede komen aan de wijken. Braakliggende terreinen kunnen worden benut. Bewoners moeten gratis in parkeergarages kunnen parkeren.
- Terugdringen wijkvreemd parkeren: Werkgevers moeten worden verplicht een aantal maatregelen te nemen. Spreker noemt drie maatregelen. P+R-terreinen moeten aantrekkelijker worden.
- Second opinion Grontmij: de cijfers wijken af van die in de Binnenstadvisie.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Klopt het dat het college de tarieven minder snel wil verhogen op plaatsen waar zich problemen voordoen?
- Leidt het niet letterlijk hanteren van de parkeernormen in nieuwwijken tot problemen?
- Waarom moet nu al rekening gehouden worden met zelfrijdende auto's?
- Wat is het verband tussen parkeerdruk en de omgevingsvisie?
- P+R: is gratis pendelvervoer mogelijk op de zaterdagen?
- Betaald parkeren moet betaalbaar blijven. Er mogen geen parkeerplekken worden opgeheven. Zijn voordelen te behalen met een parkeerapp?

Dhr. Ubbens (CDA):

- Betaald parkeren: voldoende draagvlak is essentieel en het is nodig dit begrip nader vast te leggen.
- Het voorkomen van een waterbedeffect is bijna onmogelijk.
- Parkeren en gebiedsgerichte aanpak: er is niet altijd een verband.
- De leefstraat: De opmerkingen zijn te gemakkelijk. Problemen kunnen verschuiven.
- De gemeente moet overleg gaan voeren met bewoners en ondernemers en organisaties. Als duidelijk is welk type maatregelen nodig zijn, kan de raad daarover gaan discussieren.

Bijlage - Uittreksel verslag B&V 16 maart 2016 - parkeervisie

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Kan zich vinden in de denkrichting van het college. Goed overleg met de buurt is belangrijk bij de invoering van nieuwe maatregelen.
- Is blij met de inzet op P+R-terreinen. Klopt het dat het beleid rond parkeergarages uitgebreid wordt? Wat verwacht het college ervan?
- Een meer flexibele inzet van parkeerplekken is nodig. Vindt het college dat ook?
- Het parkeerbeleid moet inzet worden van een meer integrale afweging.

Mw. Venema (PvdD):

- Is blij dat de inwoners er meer bij zullen worden betrokken.
- Veel bewoners van de binnenstad hebben twee auto's. Bij twee auto's kunnen bepaalde tarieven worden gerekend voor het parkeren in parkeergarages. De stad moet terughoudend omgaan met het geven van parkeervergunningen voor tweede auto's. Elektrische auto's kunnen korting krijgen op parkeertarieven.
- Mensen passen hun parkeergedrag aan als zij er iets voor terugkrijgen. Dat biedt perspectief.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Betaald parkeren blijft een beladen thema. Keuzes maken is nodig, zeker met de Binnenstadvisie in de hand.
- De parkeernormen moeten weer worden verhoogd.
- Het is goed dat P+R gratis blijft. Gratis parkeren op bedrijventerreinen moet worden tegengegaan.
- Komt er nog een bijdrage vanuit de regio voor de P+R-terreinen?
- Wat wordt gedaan als de rente op 6% komt?
- De parkeergarages: waarom ontbreekt een passage over bewonersparkeren in de Haddingegarage?
- Het route-informatiesysteem kan beter om mensen van buiten de stad in de stad te brengen.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Kan zich vinden in de opvattingen van het college. Het is goed op tijd na te denken over zaken als elektrische auto's en zelfrijdende auto's.
- Het is belangrijk de meningen van de wijken en straten mee te nemen. Het is goed als er iets tegenover staat.
- Spreker stelt voor een keer op een andere manier de informatie te vergaren en de discussie te voeren.

Dhr. Castelein (D66):

- Vindt het een logisch verhaal en steunt de denkrichtingen van het college.
- De prioriteiten van D66 zijn: minder auto's op straat en ruimte geven aan inwoners om hun eigen leefomgeving in te richten. De meerderheid in een straat is bepalend voor wat er gebeurt.

Wethouder De Rook:

- Het stuk is deels een uitvloeisel van de motie en voor het andere deel de gedachtegang van het college. De wethouder neemt de gemaakte opmerkingen mee.
- Het parkeren is onderdeel van een bredere kijk op leefbaarheid, op kwaliteit van de leefomgeving en op kwaliteit van de openbare ruimte. Het college wil daarmee de wijken meer aanbieden dan op dit moment gebeurt. De kern is: kan de gemeente mensen verleiden hun gedrag aan te passen als zij er iets anders voor terugkrijgen? Steeds speelt de grootte van het draagvlak een belangrijke rol. Het college komt hier in de uitwerking op terug.
- Het aanbod aan parkeermogelijkheden zal op een zo goed mogelijke manier worden vormgegeven.
- Daarnaast doet het college uitgebreid aan vraagbeïnvloeding. Dit om het autogebruik verder terug te dringen.
- Het college is voornemens flexibeler met de tarieven om te gaan om keuzes te beïnvloeden.
- P+R De Punt is belangrijk als P+R Haren vol is.
- Betaalbaarheid van het parkeren: het college neemt dit punt mee. Hetzelfde geldt voor het punt differentiëren in tijden.

Bijlage - Uittreksel verslag B&V 16 maart 2016 - parkeervisie

- De prognoses in de Binnenstadvisie zijn nauwkeuriger dan die van Grontmij.
- De nieuwbouwregeling: Het college gaat ernaar kijken. Het gaat onder andere over in pandig parkeren.
- De zelfrijdende auto: de ontwikkelingen gaan snel.
- De parkeernorm: de norm is bij projecten op het gebied van jongerenhuisvesting al verlaagd.
- Bijdrage uit de regio voor P+R: dit punt komt in het overleg binnen de regiovisie aan de orde.
- De meerjarenprognoses worden opgesteld om op tijd te kunnen bijsturen.
- De diepenring en parkeren: juist hier kunnen zaken in een breder verband worden bekeken.
- De wethouder is bereid op een andere manier informatie te verstrekken en te bespreken met de commissie.
- Subsidiariteit: zaken die alleen op straatniveau spelen, kunnen beter daar dan in de raad worden besproken en afgewogen.
- De wethouder stuurt een voorstel over de verdere gang van zaken naar de commissie.

Collegebrief - Binnenstadslogistiek

Onderwerp Binnenstadslogistiek

Steller Jeroen Berends

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	050-3678307	Bijlage(n)	Ons kenmerk	5681740
Datum	08-06-2016	Uw brief van	Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

Aanleiding en doel

De binnenstad van Groningen heeft als belangrijkste winkel- en uitgaansgebied van Noord-Nederland een enorme aantrekkingskracht. De drukte neemt de komende jaren verder toe: de stad groeit en de regio wordt wat betreft voorzieningen afhankelijker van Stad. Naast winkelend publiek en bezoekers van hotels, restaurants en cafés is onze binnenstad steeds vaker ontmoetingsplek, een plek om te werken, te studeren, af te spreken, of simpelweg om er te zijn.

De concentratie van al deze verschillende stedelijke functies gaat gepaard met een groeiende vraag naar goederen en diensten. Dit heeft gevolgen voor de bevoorrading van winkels en horeca, maar ook van bedrijven en dienstverleners. Daarnaast leidt de voortdurend veranderende smeltkroes van activiteiten en verkeersbewegingen in de binnenstad nu al op bepaalde momenten en plekken tot oncomfortabele drukte en soms gevaarlijke situaties.

Om onze binnenstad in de toekomst leefbaar, gastvrij, bereikbaar en economisch vitaal te houden voeren we, in goede dialoog met de sector, actief beleid rond de optimalisering van het goederenvervoer. Dat doen we op basis van het in 2013 opgestelde Bevoorradingsprofiel Binnenstad Groningen (raadsbrief 13 mei 2013, RO13.3651792) dat inzicht geeft in de grootte en omvang van de bevoorradingsstromen naar, van en in onze binnenstad. Daarnaast werken we vanuit een drietal sporen die we hieronder toelichten.

1. Visie: Bestemming Binnenstad

Groningen groeit: meer inwoners, meer in- en uitstappers op het Hoofdstation, meer toeristen en meer bezoek uit de regio. De groei zien we vooral terug in de hoogdynamische omgeving van de binnenstad. We constateren dat de dynamiek toeneemt, terwijl de beschikbare hoeveelheid ruimte min of meer gelijk blijft. Vooral aan het eind van de week en op piekmomenten, zoals de zaterdagmiddag is het schipperen met tijd en ruimte.

Collegedebrief - Binnenstadslogistiek

Bladzijde 2 van 5

In Bestemming Binnenstad geven we voetgangers en fietsers meer ruimte met aantrekkelijke stadsstraten en verhogen we het gebruikscomfort: schoon, heel en veilig. Zo scheppen we, in samenwerking met onze partners, de juiste voorwaarden voor een prettig verblijfsklimaat. Tegelijkertijd willen we de bereikbaarheid voor de distributiesector garanderen en waar mogelijk verbeteren. Immers: zonder vracht- en bestelverkeer is economische bedrijvigheid onmogelijk en kan de binnenstad geen winkel-, kantoren-, bedrijven- en uitgaansgebied zijn.

2. Green Deal ZES: Zero Emission Stadsdistributie

In de landelijke Green Deal ZES, ondertekend in Groningen tijdens het Let's Gro festival 2014, werken we samen met vervoerders, verladers en ontvangers aan een nieuwe aanpak voor stedelijke logistiek. Het belangrijkste doel is een verminderde uitstoot in de binnenstad van Groningen, en uiteindelijk in 2025 emissievrije (elektrisch, met waterstof, op de fiets) bevoorrading van de binnenstad. Dat past bij onze ambitie in 2035 als stad energieneutraal te zijn. Gezamenlijk werken we aan innovatieve oplossingen die gaan over (een combinatie van) organisatie, technologie, regelgeving en gedrag. Zoals tot uiting kwam op de bijeenkomst in The Big Building op 26 maart 2016 die we in samenwerking met het Ministerie van I&M organiseerden en waarbij leden van uw raad aanwezig waren. De Green Deal ZES won in april nog de *Green Deal Award 2016*: van alle Green Deals die Nederland rijk is, is deze de beste.

Voortbouwend op de doelstelling van de Green Deal ZES gaat de gemeente Groningen de inzet van emissievrije voertuigen stimuleren met een aanvullende privilege regeling.

3. Programma Beter Benutten Vervolg

In het programma Beter Benutten Vervolg werkt de regio Groningen-Assen samen met het Rijk en het bedrijfsleven aan een blijvend betere benutting van de infrastructuur, onder andere voor logistiek vervoer met bestemming binnenstad. De focus ligt op duurzame gedragsbeïnvloeding en het realiseren van spitsmijdingen. Dit is voor Groningen zeer relevant vanwege het werk aan de Zuidelijke Ringweg en de tijdelijk verminderde bereikbaarheid van Stad en regio. Daarnaast onderzoeken we in Beter Benutten projecten die 'Last Mile Delivery' fijnmazig en emissieloos via logistieke overslagpunten 'hubs' buiten de (binnen)stad laten plaatsvinden. We betrekken daarbij ook het onderzoek naar de wensen van Noordelijke webshops en de plannen van Cycloon Fietskoeriers.

Gebundeld maatregelenpakket: venstertijden, ontheffingen en handhaving

Binnen het kader van de Binnenstadsvisie, het stimuleren van emissievrije Stadsdistributie en het realiseren van spitsmijdingen nemen we maatregelen die het vracht- en bestelverkeer in het voetgangersgebied slimmer en beter reguleren en bundelen, namelijk:

- het wijzigen van de venstertijden;
- een strenger, op emissievrij vervoer gericht ontheffingenbeleid;
- een gerichte (en op termijn slimmere) handhaving.

Collegedebrief - Binnenstadslogistiek

Bladzijde 3 van 5

Een algehele verruiming van het ochtendvenster van 05.00 tot 12.00u.

In het Bevoorradingsprofiel Binnenstad Groningen staat: 'doordat het effectieve tijdvenster (tussen aankomst winkelier rond 9.30u en sluiting bevoorradingsvenster om 11u) relatief kort is, hebben leveranciers met veel afleveradressen in de binnenstad te weinig tijd beschikbaar om de bevoorrading met 1 auto te doen. Deze bedrijven zetten nu noodgedwongen meer voertuigen in of laten de chauffeur verder lopen'. Met de verlenging van het ochtendvenster, ter vervanging van de huidige venstertijden (05.00-11.00 uur) met één extra uur naar 12 uur geven we vervoerders en leveranciers meer mogelijkheden hun ritten in te plannen. Zo kan de bevoorrading beter verspreid met dus minder hinder voor bezoekers en grotendeels na de ochtendspits plaatsvinden.

Stadsbeheer en ook andere afvalinzamelaars in de binnenstad zijn nauw betrokken bij de Green Deal ZES. Het wagenpark van de gemeentelijke voertuigen is al erg schoon en rijdt op GTL, maar wordt verder vergroend, onder meer met nieuwe waterstofvoertuigen. Stadsbeheer mijdt de ochtendspits in de binnenstad, vanwege het drukke busverkeer en de vele fietsers die dan op pad zijn. Stadsbeheer kan het gros van de werkzaamheden binnen de nieuwe venstertijden afronden.

Opheffen huidig avondvenster 18.00 tot 20.00u

Met een ruimer ochtendvenster kunnen de meeste vervoerders hun zendingen al effectief in de ochtend afleveren. De meerwaarde van het avondvenster valt, gekeken naar het gebruik en het effect tegen. In specifieke gevallen (zoals de horecabevoorrading) kan het avondvenster een uitkomst zijn, maar generiek gezien niet. We stellen voor het avondvenster op te heffen. Bedrijven in de avond- en nachthoreca kunnen een ontheffing aanvragen.

Op termijn: onderzoek uitbreiding venstertijdengebied

We willen onderzoeken of straten waar de bus verdwijnt en die nog niet tot het venstertijdengebied behoren (bijvoorbeeld A-straat, Oude Ebbingestraat, Munnekeholm) en eventueel ook de Oude Kijk in 't Jatstraat toegevoegd kunnen worden aan het venstertijden regime. Dat is een ingewikkelde verkeerskundige operatie die de belangen raakt van ondernemers en bewoners. Dit moet verder uitgewerkt worden.

Ontheffingen

Ons ontheffingenbeleid is in 2014 gewijzigd, maar logistiek verkeer is niet in die wijzigingen meegenomen. Daarnaast willen we in ons voorkeursbeleid emissievrij vervoer stimuleren en logistieke innovaties een kans geven. Daarom verlenen we deze *early adapters* vrije toegang tot de binnenstad, buiten de venstertijden om. Dat betekent dat emissievrije voertuigen per definitie een ontheffing krijgen. Omdat technologische ontwikkelingen ongelooflijk snel gaan en we veel zaken nog niet kunnen overzien, staan we geen open eindregeling voor. Een overvolle binnenstad met emissievrije vracht- en bestelverkeer is niet ons doel. Daarom stellen we een pilot voor, met een evaluatiemoment na een jaar. We herijken dit beleid in 2020 opnieuw. Voor de huidige groep van 15 ontheffingshouders en toekomstige aanvragers zullen we per 1 januari 2017 ons ontheffingenbeleid aanscherpen met aanvullende eisen voor wat betreft de locatie, tijdstip en type voertuig. We zullen hierover nog een aantal malen met (vertegenwoordigers van) de sector in overleg treden.

Collegedebat - Binnenstadslogistiek

Bladzijde 4 van 5

Handhaving

Nieuwe regelgeving voor venstertijden en ontheffingen kan alleen succesvol zijn als partijen zich houden aan de regels. Zo ontstaat er een duidelijk voordeel voor bedrijven die extra hun best doen en durven investeren in een emissievrij voertuig. Op korte termijn, bij het ingaan van de nieuwe venstertijden, zullen we de handhaving intensiveren. Dit doen we door binnen Stadstoezicht te herprioriteren. Na een periode van een aantal maanden, waarin we stevig inzetten op het handhaven van de nieuwe regels, zullen we de handhaving meenemen in het reguliere takenpakket overgaan op periodieke strenge controles.

Op langere termijn willen we inzetten op technische hulpmiddelen, zoals cameratoezicht en kentekenerkenning. De verkenning naar de mogelijkheden en investeringen pakken we op. Het gebruik van dergelijke techniek levert de stad ook data op die nuttig zijn voor het onderbouwen van beleid, het ontwikkelen van slimme producten en het prioriteren van andere handhavingstaken.

Motie 'Verminder uitstoot binnenstad'

De luchtkwaliteit in Groningen is aanzienlijk beter dan in veel andere grote steden. Zo voldoet Groningen voor fijn stof met een jaargemiddelde concentratie van $23 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ruimschoots aan de wettelijke norm van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ én komen in onze stad geen situaties meer voor waar de luchtkwaliteit uit oogpunt van gezondheid onvoldoende is.

Onze maatregelen voor de stadslogistiek leveren een belangrijke bijdrage aan de motie 'verminder uitstoot binnenstad' en daarmee aan een verdere verbetering van de luchtkwaliteit. Door deze maatregelen zal de binnenstad buiten de venstertijden grotendeels alleen nog toegankelijk zijn voor volledig schone (vracht)auto's. 's Middags en aan het begin van de avond verblijven er relatief veel mensen in de binnenstad. Met onze maatregelen wordt voorkomen dat zij tijdens hun verblijf in de binnenstad (wandelen of zittend op een terras) worden blootgesteld aan de uitlaatgassen van (vracht)auto's die op zeer korte afstand passeren.

Voor andere, ingrijpende maatregelen om de uitstoot in de binnenstad te verminderen heeft de gemeente geen instrumenten of bevoegdheden (zo is voor een effectieve aanpak van vervuilende scooters primair betere wetgeving noodzakelijk).

Programma Logistiek

In deze raadsbrief staat de bevoorrading van de binnenstad binnen het venstertijdengebied centraal. Echter, stadslogistiek is meer dan alleen bevoorrading van winkels, horeca, bedrijven en kantoren. Bouwverkeer, afvalinzameling, pakketten, facilitaire inkoop en (ander) business-to-consumer-vervoer zijn andere belangrijke stromen, niet alleen in de binnenstad, maar ook in woonwijken. We willen daarbij als stad innovatief en flexibel zijn, om snel op nieuwe ontwikkelingen te kunnen inspelen.

Rekening houdend met veranderende klanteneisen, zowel vanuit de retail- en horecasector, ondernemers als de (online) winkelende consument, wordt stadslogistiek steeds fijnmaziger en steeds vaker just-in-time. We zullen daarom verder moeten kijken dan alleen naar de drukte van vandaag.

Collegedebrief - Binnenstadslogistiek

Bladzijde 5 van 5

Efficiënte stadslogistiek met zo min mogelijk overlast, die zich kan aanpassen aan ontwikkelingen in de toekomst, ofwel *slimme logistiek*, is daarom ons 'gebundelde' credo. De ontwikkeling van logistieke 'hubs' aan de randen van de (binnen)stad of op de P+R's is daarbij één van de opties. Zo kijken we naar P+R Hoogkerk aan de westrand van de stad om een bijdrage te leveren aan het emissievrij bevoorraden van de binnenstad, en het tegelijk realiseren van spitsmijdingen op de Ring Zuid. Hierop komen we bij uw raad terug. Ook nieuwe vormen van vervoer en nieuwe brandstoffen zijn volop in ontwikkeling, en zorgen voor een veranderend vervoerslandschap. Daarnaast is de cargobike een interessant alternatief voor vracht. We moeten als stad daarom innovatief zijn, zodat we snel op nieuwe ontwikkelingen kunnen inspelen.

Slimme voorbeeldprojecten werken als trigger. In het kader van de Green Deal ZES, en Binnenstad Beter Vervolg organiseren we de komende jaren pilots en projecten. Daarnaast zijn er veel best én bad practises in andere steden, onder andere in onze partnerstad Hamburg, waar we van kunnen leren. Tot slot zullen we inzetten op actief accountmanagement en klantencontact via Economische Zaken, waarmee we het staddistributie dossier verder verbreden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Uittreksel B&V inzake Stadslogistiek

22 juni B&V

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Het verruimen van de venstertijden mag niet ten koste gaan van de doorstroming van de bussen.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- De Greendeal: er ligt een grote opgave wat betreft stadsdistributie.

29 juni B&V

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Logistiek: naast de bussen moeten de bestelbusjes uit het centrum. Zakpaaltjes zijn een goede manier om een en ander te regelen. Dat is beter dan camera's.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Stadsdistributie: kan dit onderwerp in de commissie worden besproken?

Wethouder Van Keulen:

- Verwacht dat de onderwerpen stadsdistributie en logistiek in september of oktober opnieuw aan de commissie worden voorgelegd.
- De zakpaaltjes komen na de zomer aan de orde.

29 juni Raad

Mw. Jongman (ChristenUnie)

Als tweede punt de logistiek. Die hebben we geparkeerd voor na de zomer maar wat ons betreft doe ik een heel kort statement. Als je de bussen eruit haalt, dan ook de busjes. De bestelbusjes, daar heb ik het dan over. Wat ons betreft mogen er dan ook zakpaaltjes in maar daar kom ik later op terug.